

KOKOUSAIKA	Maanantai 9.12.2024 kello 18.00-19.36	
KOKOUSPAIKKA	Konneveden kunnantalo, Konnevesisali	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	16 valtuutettua 1 varavaltuutettu	LIITE A
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	<p>Pasanen Mika, kunnanjohtaja Hyppönen Jouko, kunnansihteeri, pöytäkirjanpitäjä Tiihanoff Markus, tj., tekninen johtaja, Konneveden kaukolämpö Oy:n puolivuotisraportti ja ympäristötoimen talousarvio Lampinen Tuula, tj., Konneveden Vuokra-asunnot Oy:n puolivuotisraportti Tulla Riku, tj., Kellankosken Voima Oy:n ja Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy:n puolivuotisraportit Nurmi Anna-Maria, rehtori, sivistystoimen talousarvio ja varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyö</p>	
ASIAT	§:t 21-24	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja MARITTA PUTTONEN Maritta Puttonen	Pöytäkirjanpitäjä JOUKO HYPPÖNEN Jouko Hyppönen
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien allekirjoitukset)	<p>Valtuusto totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi (kutsu ja esityslista postitettu 4.12.2024, asialista nähtävänä kunnan ilmoitustaululla 4.12.2024 ja kuulutus Laukaa-Konnevesi-lehdessä 5.12.2024).</p> <p>Pöytäkirjantarkastajien valinta</p> <p>Pöytäkirjantarkastajiksi valtuusto valitsi aakkosjärjestyksen mukaisesti Sanna Siekkisen ja Harri Vainion.</p>	
	<p>Tarkastusaika</p> <p>Konnevedellä 9.12.2024</p> <p>SANNA SIEKKINEN Sanna Siekkinen</p> <p>HARRI VAINIO Harri Vainio</p>	
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	<p>Paikka ja pvm</p> <p>Konneveden kunnan verkkosivuilla 10.12.2024 lukien</p>	
	Virka-asema Kunnansihteeri	Allekirjoitus JOUKO HYPPÖNEN Jouko Hyppönen

KOKOUSKUTSU**Valtuusto**

KOKOUSAIKA	Maanantai 9.12.2024 kello 18.00	
KOKOUSAIKKA	Konnevesisali	
KÄSITELTÄVÄT ASIAT		
Pykälänumero	Liitteet	Asia
		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
		Pöytäkirjantarkastajien vaali
21	1-2	Kirjaston hankesuunnitelma
22	3	Taloussuunnitelma vuosille 2025-2027
23	4-5	Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys
24	6	Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen
		Tytäryhtiöiden ja Kodiksi Konnevesi -hankkeen raportit
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄPITO	Kokouksen tarkistettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä Konneveden kunnan verkkosivuilla 10.12.2024 lukien.	
	MARITTA PUTTONEN Maritta Puttonen valtuuston puheenjohtaja	
JULKIPANOTODISTUS	Tämä kokouskutsu on julkipantu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle 4.12.2024.	
	Ilmoitustaulunhoitaja	 Tuomas Korhonen

LIITE A

KONNEVEDEN VALTUUSTO

9.12.2024

Läsnäolo- ja äänestysluettelo

Valtuutetut	Läsnä	Pois	Äänestys			§		
			§ 24 Jaa	Ei	Tyhjä	§ Jaa	Ei	Tyhjä
Puttonen Maritta, pj.	x		x					
Korhonen Eeva, 1. vpj.	x		x					
Karhunen Pekka, 2. vpj.	x		x					
Hintikka Sanna	x		x					
Hokkanen Mia	x			x				
Hytölä Matti	x			x				
Hytönen Aki	x			x				
Hänninen Mauri	x		x					
Kakko Matti		x						
Korhonen Hannu	x			x				
Liimatainen Sanna	x		x					
Liimatainen Maarit	x		x					
Minkkinen Terhi	x							
Siekinen Sanna	x		x					
Vainio Harri	x		x					
Vihtonen Esa	x		x					
Väisänen Simo	x		x					
Varavaltuutetut kutsumajärjestyksessä								
Keskusta								
1. Häyrinen Anna	x		x					
2. Pynnönen Pekka								
3. Leppänen Arvo								
4. Leskinen Jouko								
Sdp								
1. Huuskonen Matti								
2. Utriainen Sanna								
3. Marjanen Minna								
Kokoomus								
1. Salonen Katri-Maaria								
2. Rossi Matti								
Perussuomalaiset								
1. Kupari Antti								
Vasemmistoliitto								
1. Kauppinen Pirjo								
Yhteensä	17		12	4				
Muut								
Pasanen Mika	x							
Hyppönen Jouko	x							
Nuorisovaltuuston edustaja								
Puttonen Kaisla		x						

Hallintosäännön 150 §: Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen.

Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua

jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

1. KIRJASTON HANKESUUNNITELMA

Ymp.ltk. 23.10.2024 § 34

Liitteet 5–6

Siv.ltk. 29.10.2024 § 98

Vuoden 2024 talousarviossa varattiin 20 000 € kirjaston tulevaisuuden tilojen hankesuunnitteluun. Kilpailutuksen jälkeen hankesuunnittelun toteuttajaksi valittiin Arkkitehtipalvelu Oy teknisen johtajan päätöksellä 17.1.2024 § 1. Kunnanjohtaja asetti päätöksellään 18.1.2024 § 5 hankesuunnittelutyöryhmän, joka koostui teknisestä johtajasta, sivistystoimenjohtajasta, rakennustarkastajasta, kirjastonhoitajasta sekä ympäristölautakunnan puheenjohtajasta ja sivistyslautakunnan edustajasta. Työryhmä työskenteli Arkkitehtipalvelun kanssa ajalla 14.2.2024–20.9.2024 kokoontuen 7 kertaa. Työskentelyn aikana kartoitettiin ja arvioitiin mahdollisia ratkaisuja kirjaston tulevaisuuden tiloiksi. Hankesuunnittelussa on otettu huomioon sekä kirjastotoiminnan tarpeet että rakennustekniset näkökulmat. Suunnittelun lähtökohta, tarpeet, vaihtoehdot, päätelmät sekä aikatauluehdotus on esitelty kokonaisuudessaan hankesuunnitelmaraportissa (liite 5), jonka lisäksi eri tilavaihtoehtoista on tehty päätösten vaikutusten ennakoarviointi (liite 6).

Teknisen johtajan ehdotus: Ympäristölautakunta merkitsee hankeraportin liitteineen tiedokseen ja esittää kunnanhallitukselle sekä valtuustolle, että hankesuunnitelmassa esitetyt tarpeet huomioidaan kunnan taloussuunnittelussa.

Päätös:

Ympäristölautakunta totesi saaneensa esityksen tiedoksi ja päätti esittää kunnanhallitukselle sekä valtuustolle, että kirjaston hankesuunnitelman tarpeet huomioidaan kunnan taloussuunnittelussa.

Valmistelija: kunnansihteeri Jouko Hyppönen, 0400 500 231

Kh. 4.11.2024 § 103

Liitteet 3-4

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi:

- Kuntalaistenvaikutukset
- Ympäristövaikutukset
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset
- Yritysvaikutukset
- Laajempi vaikutusten ennakoarviointi (alleviivattuna):
Ei tarvetta/Liitteenä

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto huomioi kirjaston hankesuunnitelman kunnan taloussuunnittelussa.

Keskustelun alussa kunnanjohtaja teki seuraavan muutetun ehdotuksen.

Muutettu ehdotus

Kunnanhallitus jättää asian pöydälle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kh. 18.11.2024 § 121

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto huomioi kirjaston hankesuunnitelman kunnan taloussuunnittelussa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Valt. § 21
Liitteet 1-2

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto huomioi kirjaston hankesuunnitelman kunnan taloussuunnittelussa.

Päätös

Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

2. TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2027

Valmistelija: kunnansihteeri Jouko Hyppönen, p. 0400 500 231
Lisätiedot: kunnanjohtaja Mika Pasanen, p. 0400 626 991 ja
talouspäällikkö Eija Lahti, p. 0400 143 816

Kh. 18.11.2024 § 119

Liite 3

Esityslistan liitteenä on taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2025-2027. Suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi on vuoden 2025 talousarvioehdotus.

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksen toimintakulut ovat 10 055 110,00 euroa ja tuotot 2 814 560,00 euroa eli toimintakate on -7 240 550,00 euroa. Investointimenot ovat 85 000,00 euroa ja investointitulot 0,00 euroa eli nettoinvestointimenot ovat 85 000 euroa.

Tuloslaskelman vuosikate on 977 5300,00 euroa, suunnitelman mukaiset poistot 954 015,00 euroa ja tilikauden tulos 23 515,00 euroa.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2025-2027.

Päätös

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja teki muutetun ehdotuksen; Investointimenoihin lisätään 15.000 euroa Koskireitin luontopolku kohtaan.

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2025-2027 lisättyinä kunnanjohtajan muutetulla ehdotuksella.

Kh. 25.11.2024 § 123

Liite 1

Esityslistan liitteenä on päivitetty taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2025-2027.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2025-2027.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Valt. § 22
Liite 3

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto hyväksyy esityslistan liitteenä olevan taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2025-2027.

Päätös

Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

3. KONNEVEDEN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN PALVELUVERKKOSELVITYS

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen, puh. 040 821 7006

Siv.ltk. 26.11.2024 § 115 Konneveden kunnanhallitus (13.11.2023 § 107) päätti käynnistää Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön. Selvityksen taustalla ovat laskevat lapsimäärät sekä oppilasennusteet ja sen myötä palvelutarpeen uudelleenarviointi. Selvitystyö on tehty työryhmätyöskentelynä vuoden 2024 aikana. Työryhmä on kokoontunut yhteensä 18 kertaa vuoden 2024 aikana. Selvityksen tavoitteena on ollut tuottaa palveluverkkosuunnitelma, jossa tarkastellaan pitkäjänteisesti vaihtoehtoja Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen järjestämiseksi. Selvityksen sisällössä on huomioitu asiaan liittyvä Kuntaliiton ohjeistus sekä hallintolain 41 § säännöksen mukainen asianosaisten kuuleminen.

Työryhmän kokoonpano on ollut seuraava: Sivistystoimenjohtaja Kati-Laine Rissanen, työryhmän puheenjohtaja ja koollekutsuja, Lapunmäen yhtenäiskoulun vs. rehtori Mari Jämsen / Lapunmäen yhtenäiskoulun rehtori Anna-Maria Nurmi, kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Laura Weckman / Mari Jämsen / Istunmäen koulun johtaja Virpi Janhunen, varhaiskasvatuksen johtaja Jenni Pasma, Koulusihteeri Sari Lievonen, työryhmän sihteeri, sivistyslautakunnan edustaja Sanna Hintikka, kunnanhallituksen edustaja Terhi Minkkinen ympäristölautakunnan edustaja Pirjo Kauppinen sekä rakennustarkastaja Henri Pennanen.

Palveluverkkoselvitystyötä on tehty kaksivaiheisesti. Keväällä 2024 tuotiin päätöksentekoon Konneveden kunnan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen 1.8.2024 alkaen sekä Hytölän koulun lakkauttaminen 1.8.2024 alkaen.

Syksyn 2024 aikana on tarkasteltu seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Esiopetuksen hallinnollinen järjestämispaikka
- 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestäminen
- yläkoulun yksi- kaksisarjaisuus
- perusopetuksen johtamisjärjestelyt
- Istunmäen koulun tulevaisuus

Selvityksen johtopäätökset ja yhteenveto/palveluverkkoselvityksen vaihe 2

Oppilasmäärän väheneminen, Konneveden kunnan taloudellinen arvioitu kehitys sekä perusopetuslain muutos 1.8.2025 alkaen edellyttävät ratkaisuja perusopetuksen palveluverkkoon tarkastelujakson 2024–2030 aikana.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on pyrkinyt selvittämään ja arvioimaan laajasti ratkaisuun vaikuttavia tekijöitä sekä eri ratkaisuvaihtoehtojen vaikutuksia (ennakkovaikutusten arviointi). Työryhmän näkemyksen mukaan tärkein vaikuttava asia päätöstä tehtäessä tulee olla opetuksen järjestäminen pedagogisesti lasten edun mukaisesti parhaalla mahdollisella, yhdenvertaisella sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vaikka oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on perusopetuslain muutoksen 1.8.2025 alkaen (oppimisen tuen järjestäminen) myötä tarkoituksenmukaista ollut tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkkovaihtoehtojen näkökulmasta sekä mieltä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti, taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Istumäen koulun toiminnan jatkumista on arvioitu siten, voisiko Istunmäen koulu jatkaa koko tarkastelujakson ajan, ulottuen lukuvuoteen 2029–2030. Tämä vaihtoehto edellyttäisi joka tapauksessa vuosittaista tarkastelua. Muina vaihtoehtoina työryhmä on tarkastellut Istunmäen koulun lakkauttamista 1.8.2025 alkaen, Istunmäen koulun toiminnan jatkamista vielä lukuvuoden 2025–2026 ajan (opetusta vuosiluokille 1.–6.) sekä Istunmäen koulun toiminnan jatkamista vielä lukuvuoden 2026–2027 ajan siten, että Istunmäen koululla annettaisiin perusopetusta vuosiluokille 3.–6. lukuvuonna 2026–2027.

Istumäen koulun jatkaminen tarkoittaisi koulujen resursoinnin ja annettavan opetuksen laajuuden heikkenemistä oppilasmäärän laskiessa, ja vaikuttaisi kaikkien Konneveden koulujen käytettävissä olevan resurssin jakautumiseen. Perusopetuslain muutoksen johdosta Konneveden perusopetukseen jouduttaisiin alustavan arvion mukaan lisäämään 2–3 opettajan lisäresurssia, jos Istunmäen koulu jatkaisi 1.8.2025 jälkeen. Koska opetus voidaan toteuttaa nykyisellä henkilöstöresurssilla koulujen resursseja keskittäen, nykyistä mallia kustannustehokkaammin ja säilyttäen koulumatkat ja palveluverkon saavutettavuuden kohtuullisena, työryhmä ei näe suositeltavana vaihtoehtona nykyisen palveluverkon ylläpitämistä. Palvelutoimintojen keskittämisellä saadaan niin pedagogista, toiminnallista kuin taloudellistakin synergiaetua, jolla turvataan laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa.

Istumäen koulun lakkauttamisen ajankohtaa työryhmä on arvioinut ennakkovaikutusten arvioinnin kautta.

Istumäen koulun lakkauttamisella voi olla työryhmän arvion perusteella negatiivisia vaikutuksia kylälle ja alueen elinvoimalle. Säilyttämällä pieniä erillisiä yksiköitä voidaan tarjota joidenkin käytännön järjestelyjen osalta helpotusta yksittäisten oppilaiden tai perheiden arkeen. Sen sijaan kokonaisuuden näkökulmasta joudutaan tarkastelemaan toimintoja ja kustannuksia muilta osin ja mahdollisesti heikentämään laajemman joukon oikeuksia saada riittävää tukea kasvuun ja oppimiseen tai mahdollisuutta oppia yhdenvertaisissa oppimisympäristöissä.

Työryhmän esityksen tulee olla ensisijaisesti opetuksen järjestämisen ja kunnan talouden kannalta perusteltu. Palveluverkkotyöryhmä on käsitellyt vaihtoehtoja kokouksissaan 8.5.2024, 14.5.2024, 26.8.2024, 6.9.2024, 16.9.2024, 3.10.2024, 28.10.2024 sekä 20.11.2024. Kerätyn tiedon (erilliset tausta-aineistot), vaihtoehtotarkastelujen ja ennakkovai-
kutusten arvioinnin perusteella työryhmä on vaihtoehdon 1 kannalla, jossa Istunmäen koulu lakkautettaisiin 1.8.2025 alkaen.

Työryhmän näkemyksen mukaan vaihtoehdossa on huomioitu lapsen etu ja opetuksen järjestämisen pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja ta-
loudellisesti kestäväällä tavalla. Ehdotuksessa toteutuu tarkoituksenmu-
kaisimmin ja tasa-arvoisimmin tuen resurssointi uuden lain vaatimusten mukaisesti. Oppilaiden koulumatkat pidentyvät maltillisesti.

Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen osalta työryhmän nä-
kemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista jatkaa esiopetuksen ja esi-
opetukseen liittyvän täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä voi-
massa olevan mallin mukaisesti käytänteitä kehittämällä.

5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestämiseksi työryhmän näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista antaa huoltajille vahva suositus siihen, että niiden 5-vuotiaiden lasten osalta, jotka osallistuvat varhaiskasvatuk-
seen, varhaiskasvatuspaikka olisi Metsäpolun päiväkotinä. Varhaiskasva-
tuksen johtaja kontaktoi kaikki 5-vuotiaiden lasten huoltajat ennen lap-
sen varhaiskasvatuspaikan päättämistä.

Perusopetuksen johtamisjärjestelyissä työryhmän näkemyksen mukaan on hyvä jatkaa lukuvuoden 2024–2025 järjestelyiden mukaisesti. Tilan-
netta tulee arvioida koko lukuvuodelta saatujen kokemusten mukaan ke-
vällä 2025 ennen seuraavan lukuvuoden järjestelyitä.

Yläluokkien aineenopetuksen järjestämisen osalta työryhmä toteaa, että henkilöstöresurssia tarkastellaan oppilasmäärien ja perusopetuslain muu-
toksen mukaisesti. Lisäksi HUPA-hankkeen myötä tapahtuvaa kuntien välistä yhteistä vakanssitarkastelua jatketaan hankkeen myötä, jonka pohjalta laaditaan henkilöstösuunnitelma tuleville vuosille.

Liitteet

Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palve-
luverkkoselvitys, versio 28.3.2024, vaihe 1

Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palve-
luverkkoselvitys, versio 21.11.2024, vaihe 2

Sivistystoimenjohtajan ehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön kokonaisuuden ja esittää sitä edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle. Lisäksi sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus toteaa palveluverkkoselvitystyön loppuun saatetuksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kh. 2.12.2024 § 128
Liite 2-3

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön kokonaisuuden tietoonsa saatetuksi.

Kunnanhallitus toteaa palveluverkkoselvitystyön loppuun saatetuksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen oli kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kunnanhallitus käsitteli ja päätti tämän asian toisena asiana.

Valt. § 23
Liitteet 4-5

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto merkitsee Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön kokonaisuuden tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

4. ISTUNMÄEN KOULUN LAKKAUTTAMINEN 1.8.2025 ALKAEN

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen, puh. 040 821 7006

Siv.ltk. 26.11.2024 § 116 Konneveden kunnanhallitus (13.11.2023 § 107) päätti käynnistää Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön. Selvityksen taustalla ovat laskevat lapsimäärät sekä oppilasennusteet ja sen myötä palvelutarpeen uudelleenarviointi. Selvitystyötä on tehty työryhmätyöskentelynä vuoden 2024 aikana. Selvityksen tavoitteena on tuottaa palveluverkkosuunnitelma, jossa tarkastellaan pitkäjänteisesti vaihtoehtoja Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen järjestämiseksi.

Työryhmä asetti tavoitteeksi tehdä laaja-alaisen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen tarkastelu- ja arviointiprosessin, jossa selvitetään palveluverkon nykytila, lapsi- ja oppilasmäärien kehitys seuraavien vuosien aikana (v. 2030 saakka), pedagogiset näkökulmat sekä taloudelliset tekijät eri vaihtoehdoissa.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä aloitti työskentelynsä 12.1.2024 työryhmän asettamispäätöksen (11.12.2023) jälkeen. Työryhmän kokoonpano on ollut seuraava:

Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen, työryhmän puheenjohtaja ja koollekutsuja, Lapunmäen yhtenäiskoulun vs. rehtori Mari Jämsen/Lapunmäen yhtenäiskoulun rehtori Anna-Maria Nurmi, kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Laura Weckman/Mari Jämsen/Istumäen koulun johtaja Virpi Janhunen, varhaiskasvatuksen johtaja Jenni Pasma, Koulusihteeri Sari Lievonen, työryhmän sihteeri, sivistyslautakunnan edustaja Sanna Hintikka, kunnanhallituksen edustaja Terhi Minkkinen ympäristölautakunnan edustaja Pirjo Kauppinen sekä rakennustarkastaja Henri Pennanen. Työryhmä on kuullut työskentelyssään myös seuraavia asiantuntijoita: Tiina Vaskelainen, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Virpi Janhunen, luokanopettaja, Mari Jämsen, resurssiluokanopettaja ja Aino-Kaisa Blå, erityisluokanopettaja.

Työryhmässä kunnanhallituksen edustaja Terhi Minkkinen on jäävänyt itsensä intressijääviyden perusteella seuraavista tilaisuuksista, joissa käsiteltiin Istunmäen koulun tulevaisuutta:

Palveluverkkoselvitystyöryhmän kokoukset 15.4.2024, 15.8.2025; 26.8.2024. Lisäksi kokousten 6.9.2024, 16.9.2024, 28.10.2024 sekä 20.11.2024 osalta osuuden, joka sisälsi Istunmäen koulun tulevaisuuden käsittelyä.

Istumäen huoltajien tiedotus- ja kuulemistilaisuus 14.5.2024 (henkilö osallistui ko. tilaisuuteen huoltajana).

8.11.2024 valtuustoseminaari/Palveluverkkoselvitys; henkilö ei osallistunut osuuteen, jossa käsiteltiin Istunmäen koulun tulevaisuutta.

Istumäen koulun johtaja (1.8.2024 alkaen) on jäävänyt itsensä intressijääviyden perusteella seuraavista tilaisuuksista, joissa käsiteltiin Istumäen koulun tulevaisuutta:

Palveluverkkoselvitystyöryhmän kokoukset 15.8.2024 (osallistui kokoukseen kutsuttuna asiantuntijana) ja 26.8.2024.

Lisäksi hän osallistui 6.9.2024 ja 16.9.2024 kokouksiin kutsuttuna asiantuntijana osuudessa, joka käsitteli Istumäen koulun tulevaisuutta. 20.11.2024 kokouksen osalta henkilö ei osallistunut osuuteen, joka sisälsi Istumäen koulun tulevaisuuden käsittelyä.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on kokoontunut yhteensä 18 kertaa. Kokousmuistiot ovat luettavissa kunnan internet -sivuilla. Ko. sivustolle on koottu myös muuta selvitystyöhön liittyvää materiaalia.

Osallistaminen ja kuuleminen

Konneveden kunnan palveluverkkoselvitykseen liittyvässä käsittelyssä ei katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34§:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta. Kun päätetään kunnan varhaiskasvatus- ja kouluverkosta, on kuitenkin lähtökohtaisesti kysymys asiasta, jonka ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus useiden henkilöiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, joten asian valmistelussa tulee sen sijaan noudatettavaksi hallintolain 41§:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Säännöksen taustalla on perustuslaista tuleva velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.

Palveluverkkoselvityksen työryhmä on päättänyt avata vaikuttamismahdollisuuden seuraaville asiaan osallisille: oppilaat, huoltajat, varhaiskasvatuksen ja opetusalan henkilöstö, kuntalaiset sekä yrittäjät.

Työryhmä linjasi 20.2.2024 kokouksessaan, että järjestettävissä kuulemistilaisuuksissa voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä työryhmän jäsenille kuitenkin siten, että jos haluaa mielipiteensä dokumentoitavaksi osaksi virallista palveluverkkoselvitystä, mielipiteet tulee esittää kirjallisesti. Tilaisuuksissa annettiin tähän ohjeistus.

Palveluverkkoselvitystyöryhmän muistiot ovat julkisia ja ne on julkaistu kokousten jälkeen kunnan internet-sivuilla.

5.3.2024 järjestettiin Konnevesisalissa kaikille kuntalaisille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus palveluverkkoselvitykseen liittyen. Tilaisuus striimattiin ja se oli katsottavissa jälkikäteen 2 viikon ajan. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 5.3.2024-12.3.2024. Kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta.

Alueen yrittäjille suunnattiin Webropol -kysely ajalla 6.-13.3.2024. Kyselyyn saatiin viisi vastausta.

14.5.2024 järjestettiin kuuleminen Istunmäen koululla, jossa kuultiin sekä oppilaita, että henkilökuntaa. Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen ja kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Mari Jämsen toteuttivat kuulemisen.

Henkilökunnalle annettiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 14.-19.5.2024. Henkilöstön kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta. Samana päivänä toteutettiin myös niiden Istunmäen koulun alueen oppilaiden kuuleminen, jotka ovat lukuvuonna 2023–2024 Lapunmäen koululla sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti (esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2023–2024).

Istunmäen koulun nykyisten oppilaiden sekä alueella asuvien alle kouluikäisten lasten huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus koululla ti 14.5. klo 18:00 alkaen. Oppilaiden huoltajille laitettiin kutsut Wilmaviestillä 16.4.2024 ja alle kouluikäisten lasten huoltajille lähetettiin kutsukirjeet postitse 16.4.2024. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 14.-19.5.2024. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin neljä kappaletta.

Kyselyistä ja kuulemisista saadut vastaukset palveluverkkoselvitystyöryhmä kävi läpi 19.3.2024, 25.3.2024 ja 15.8.2024 kokouksissaan.

Syksyn 2024 aikana palveluverkkoselvitystyöryhmä päätti nostaa tarkasteluunsa myös sen vaihtoehdon, että Istunmäen koulu lakkautettaisiin 1. elokuuta 2025 alkaen aiemman mainitun perusopetuslain muutoksen vuoksi. Vaihtoehto ei ollut esillä, kun toukokuussa 2024 Istunmäellä kuultiin oppilaiden huoltajia, koulun oppilaita ja henkilökuntaa.

Kuntaliiton lakimiehen mukaan uutta kuulemistilaisuutta perusopetuslain muuttumisen takia ei tarvitse järjestää. Selvitystyöryhmä päätyi samaan ratkaisuun, koska kaikki palveluverkkoselvitystyöryhmän muistiot ovat olleet avoimesti luettavissa kunnan verkkosivuilla koko selvitystyön ajan.

Sen sijaan palveluverkkoselvitystyöryhmä päätti järjestää videotallenne-tiedotustilaisuuden, joka oli katsottavissa kunnan verkkosivuilla 13.11.2024-17.11.2024. Tiedotustilaisuudessa esiteltiin koko palveluverkkoselvitystyön kokonaisuutta. 13.11.2024 avattiin myös avoin verkkokysely ajalle 13.11.2024-17.11.2024, johon oli mahdollista jättää kirjallisia mielipiteitä koko palveluverkkoselvityksestä. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin 11 kappaletta. Saadut vastaukset palveluverkkoselvitystyöryhmä kävi läpi 20.11.2025 kokouksessaan.

Ennakkovaikutusten arviointi

Palveluverkkoa koskevat päätökset edellyttävät ennakkovaikutusten arviointeja (ml. lapsivaikutusten arviointi). Konneveden kunta on hyväksynyt ennakkovaikutusten arvioinnin prosessin ohjeistukset (kvalt. 20.2.2023 § 61). Konneveden kunnassa ennakkovaikutusten arviointi toteutetaan seuraavista näkökulmista: kuntalaisvaikutusten arviointi (ml. lapsivaikutusten arviointi), ympäristövaikutusten arviointi, organisaatio- ja henkilöstövaikutusten arviointi, taloudellisten vaikutusten arviointi sekä yritysvaikutusten arviointi.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa vaihtoehtoina olivat:

- Istunmäen koulu jatkaa koko palveluverkkoselvitystyön tarkasteluajanjakson (lv. 2029–2030) ajan, vuosittain tarkasteltava
- Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen
- Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2026 alkaen
- Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2027 alkaen, opetusta annetaan vuosiluokille 3–6 lukuvuonna 2026–2027

Oppilasmäärän väheneminen, Konneveden kunnan taloudellinen arvioitu kehitys sekä perusopetuslain muutos 1.8.2025 alkaen edellyttävät ratkaisuja perusopetuksen palveluverkkoon tarkastelujakson 2024–2030 aikana.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on pyrkinyt selvittämään ja arvioimaan laajasti ratkaisuun vaikuttavia tekijöitä sekä eri ratkaisuvaihtoehtojen vaikutuksia (ennakkovaikutusten arviointi).

Työryhmän näkemyksen mukaan tärkein vaikuttava asia päätöstä tehtäessä tulee olla opetuksen järjestäminen pedagogisesti lasten edun mukaisesti parhaalla mahdollisella, yhdenvertaisella sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vaikka oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on perusopetuslain muutoksen 1.8.2025 alkaen (oppimisen tuen järjestäminen) myötä ollut tarkoituksenmukaista tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkko-vaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasarvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti, taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Istunmäen koulun jatkaminen tarkoittaisi koulujen resursoinnin ja annettavan opetuksen laajuuden heikkenemistä oppilasmäärän laskiessa, ja vaikuttaisi kaikkien Konneveden koulujen käytettävissä olevan resurssin jakautumiseen. Perusopetuslain muutoksen johdosta Konneveden perusopetukseen jouduttaisiin alustavan arvion mukaan lisäämään 2–3 opettajan lisäresurssia, jos Istunmäen koulu jatkaisi 1.8.2025 jälkeen.

Koska opetus voidaan toteuttaa nykyisellä henkilöstöresurssilla koulujen resursseja keskittäen, nykyistä mallia kustannustehokkaammin ja säilyttäen koulumatkat ja palveluverkon saavutettavuuden kohtuullisena, työ-

ryhmä ei näe suositeltavana vaihtoehtona nykyisen palveluverkon ylläpitämistä. Palvelutoimintojen keskittämällä saadaan niin pedagogista, toiminnallista kuin taloudellistakin synergiaetua, jolla turvataan laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa.

Istunmäen koulun lakkauttamisella voi olla työryhmän arvion perusteella negatiivisia vaikutuksia kylälle ja alueen elinvoimalle. Säilyttämällä pieniä erillisiä yksiköitä voidaan tarjota joidenkin käytännön järjestelyjen osalta helpotusta yksittäisten oppilaiden tai perheiden arkeen. Sen sijaan kokonaisuuden näkökulmasta joudutaan tarkastelemaan toimintoja ja kustannuksia muilta osin ja mahdollisesti heikentämään laajemman joukon oikeuksia saada riittävää tukea kasvuun ja oppimiseen tai mahdollisuutta oppia yhdenvertaisissa oppimisympäristöissä.

Työryhmän esityksen tulee olla ensisijaisesti opetuksen järjestämisen ja kunnan talouden kannalta perusteltu. Palveluverkkotyöryhmä on käsitellyt vaihtoehtoja kokouksissaan 8.5.2024, 14.5.2024, 26.8.2024, 6.9.2024, 16.9.2024, 3.10.2024, 28.10.2024 sekä 20.11.2024.

Kerätyn tiedon (erilliset tausta-aineistot), vaihtoehtotarkastelujen ja ennakko vaikutusten arvioinnin perusteella työryhmä on vaihtoehdon 1 kannalla, jossa Istunmäen koulu lakkautettaisiin 1.8.2025 alkaen. Työryhmän näkemyksen mukaan vaihtoehdossa on huomioitu lapsen etu ja opetuksen järjestämisen pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Ehdotuksessa toteutuu tarkoituksenmukaisesti ja tasa-arvoisimmin tuen resurssointi uuden lain vaatimusten mukaisesti. Oppilaiden koulumatkat pidentyvät maltillisesti.

Liite

Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen-, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys, versio 21.11.2024/vaihe 2

Sivistystoimenjohtajan ehdotus

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi, että Istunmäen koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen ja oppilaat siirtyvät Lapunmäen yhtenäiskouluun.

Sivistyslautakunta päätti, että tämä pykälä käsiteltiin pykälän 113 jälkeen.

Terhi Minkkinen ilmoitti olevansa esteellinen tämän asian käsittelyyn (intressijäävi).

Keskustelun kuluessa Matti Hytölä esitti, että Istunmäen koulu lakkautettaisiin vasta silloin, kun oppilasmäärä laskee alle 25 oppilaan, ennustetun mukaan 1.8.2027 alkaen. Esitys ei saanut kannatusta.

Päätös

Hyväksyttiin sivistystoimenjohtajan ehdotuksen mukaisesti.

Kh. 2.12.2024 § 129
Liite 4

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Istunmäen koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen ja oppilaat siirtyvät Lapunmäen yhtenäiskouluun.

Keskustelun kuluessa Mia Hokkanen ehdotti, että Istunmäen koulu lakkautetaan sen jälkeen, kun oppilasmäärä laskee alle 25:een oppilaaseen.

Katri Salonen kannatti Hokkasen ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kunnanjohtajan ehdotuksesta poikkeava, kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti nimenhuutoäänestystä. Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Mia Hokkasen ehdotusta, äänestävät ”ei”.

Kunnanhallitus hyväksyi äänestys ehdotuksen yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin viisi jaa-ääntä ja kaksi ei-ääntä. Jaa-äänen antoivat Esa Vihtonen, Sanna Liimatainen, Mauri Hämminen, Matti Kakko ja Simo Väisänen. Ei-äänen antoivat Mia Hokkanen ja Katri Salonen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen oli kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kunnanhallitus käsitteli ja päätti tämän asian kolmantena asiana.

Valt. § 24
Liite 6

Kunnanhallituksen ehdotus

Istumäen koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen ja oppilaat siirtyvät Lapunmäen yhtenäiskouluun.

Keskustelun kuluessa Matti Hytölä ehdotti, että päätöstä Istumäen koulun lakkautuksesta lykätään kunnes uuden perusopetuslain sisältö ja siirtymäajat on vahvistettu.

Mia Hokkanen kannatti Hytölään ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava, kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti nimenhuutoäänestystä. Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Matti Hytölään ehdotusta, äänestävät ”ei”.

Valtuusto hyväksyi äänestusehdotuksen yksimielisesti.

Äänestyksessä annettiin kaksitoista jaa-ääntä ja neljä ei-ääntä (liite A)

Päätös

Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Terhi Minkkinen ilmoitti olevansa esteellinen osallistumaan tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon (intressijäävi). Hän poistui yleisölehterille tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

TYTÄRYHTIÖIDEN RAPORTIT

Toimitusjohtaja Markus Tiihanoff esitteli valtuustolle Konneveden kaukolämpö Oy:n vuoden 2024 puolivuotisraportin.

Toimitusjohtaja Tuula Lampinen esitteli valtuustolle Konneveden Vuokra-asunnot Oy:n vuoden 2024 puolivuotisraportin.

Toimitusjohtaja Riku Tulla esitteli valtuustolle Kellankosken Voima Oy:n ja Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy:n vuoden 2024 puolivuotisraportit.

VALTUUSTOALOITE

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen, että kunta tarjoaisi välipalan niille perusopetuksen oppilaille, joilla on pitkä päivä ja mahdollisesti myös lukion opiskelijoille.

Aloite on liitteenä.

Konneveden kunta
Sivistyslautakunta
Ympäristölautakunta

KONNEVEDEN KIRJASTO

HANKESUUNNITELMARAPORTTI

20.09.2024

1. LÄHTÖKOHDAT JA SUUNNITTELUTYÖRYHMÄ	4
1.1. LÄHTÖKOHTA TYÖRYHMÄLLE	4
1.2. HANKESUUNNITTELURYHMÄN KOKOONPANO	4
1.3. TYÖRYHMÄN TYÖSKELYTAVAT JA KOKOONTUMISET	4
1.4. YHDYSHENKILÖIDEN YHTEYSTIEDOT	4
2. HANKKEEN TOTEUTTAMISEN TARPEELLISUUS (TARVESELVITYS)	5
2.1. LÄHTÖKOHTA.....	5
2.2. KÄYTTÄJIEN TARPEET	6
3. KIRJASTOHANKKEEN NYKYTILANNE	7
3.1. RAKENNUSPAIKKA, RAKENNUKSEN NYKYTILANNE	7
3.2. TEHDYT SELVITYKSET	7
3.3. SUUNNITTELIJAVALINNAT	7
4. HANKKEEN TAVOITTEET JA REUNAEDDOT	7
4.1. TILAAJAN HANKKEELLE ASETTAMAT TAVOITTEET	7
4.2. KÄYTTÄJÄN HANKKEELLE ASETTAMAT TAVOITTEET	7
5. RAKENTAMISEN TUTKITUT VAIHTOEHDOT	8
5.1. JULKISEN TAITEEN HUOMIOIMINEN HANKESUUNNITELMASSA	10
6. LAATUTAVOITTEET	10
6.1. YLEISET TAVOITTEET	10
6.2. YLEISET LAATUTASON MÄÄRITYKSET	11
6.3. SISÄILMATAVOITTEET	11
6.4. ESTEETTÖMYYDEN VAATIMUKSET	11
6.5. LAADUNVARMISTUSMENETTELY	12
7. LAAJUUSTAVOITTEET	12
7.1. KIRJASTO	12
8. EHDOTETUT TOIMENPITEET JA VAIHEISTUS	12
9. KUSTANNUKSET	13
9.1. INVESTOINTIKUSTANNUKSET	13
9.2. KÄYTTÄJÄHANKINTOJEN KUSTANNUKSET	13
9.3. KIRJASTON PURKUKUSTANNUKSET	13
9.4. KUNNANTALON VUOKRATUOTON MENETYS	13
9.5. KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN ERI VUOSILLE	13
10. HANKKEEN AIKATAULU	14
10.1. UUDET KIRJASTOTILAT	14
11. INVESTOINTIPÄÄTÖKSET	14
12. LÄHTEET	15

LIITTEET

- Liite 1, Hankesuunnittelukohteiden sijainnit, kartta, päiv. 20.9.2024
- Liite 2, Uudisrakennuksen sijaintivaihtoehdot, kartta, päiv. 20.9.2024
- Liite 3, Tilaohjelma, päiv. 20.9.2024
- Liite 4, Rakennustapaselostus, päiv. 20.9.2024
- Liite 5, Hanketyöryhmän valitseman vaihtoehdon ehdotusluonnokset, päiv. 20.9.2024
  - 5.1 Kunnantalon versio 1, asemapiirustus
  - 5.2 Kunnantalon versio 1, tilakaavio, 1. krs
  - 5.3 Kunnantalon versio 1, tilakaavio, ullakko/IV-konehuone
  - 5.4 Kunnantalon versio 1, leikkauskaavio
- Liite 6, Hanketyöryhmässä tutkittu sijaintivaihtoehto: Lapunmäen koulun lisakkisali, tila- ja leikkauskaavio, päiv. 20.9.2024
- Liite 7, Tavoitehintalaskelma, laskentamuistio, Brado Oy, päiv. 12.9.2024
- Liite 8, Hankesuunnittelu-aikataulu, päiv. 27.5.2024
- Liite 9, Nykyisen kirjaston kuntotutkimus, WSP Finland Oy, päiv. 26.6.2018
- Liite 10, Nykyisen kirjaston pohjapiirustus, Rakennussuunnittelutoimisto Lasse Heikkilä, päiv. 1.6.1976
- Liite 11, Kunnantalon pohjapiirustukset nykytilanne, Arkkitehtitoimisto Olavi Noronen Ky;
  - 11.1 pohjakerros, päiv. 12.2.1992
  - 11.2 1. kerros, päiv. 12.2.1992
- Liite 12, EVA

1. LÄHTÖKOHDAT JA SUUNNITTELUYÖRYHMÄ

1.1. Lähtökohta työryhmälle

Tämän hankesuunnittelun lähtökohtana oli tarve peruskorjata tai vaihtoehtoisesti uudisrakentaa Konneveden kirjasto niin, että se vastaa nykyajan kirjaston tarpeita ja on turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö niin kirjaston käyttäjille kuin henkilökunnallekin.

Konneveden hankesuunnittelua ohjaamaan perustettiin hankesuunnittelutyöryhmä kunnanjohtaja Mika Pasasen päätöksellä. Työryhmään nimettiin alla mainitut henkilöt. Suunnittelijajäsenet työryhmään valittiin kunnan järjestämän kohdennetun tarjouskyselyn perusteella.

Hankesuunnitteluvaiheessa työryhmän puheenjohtajana toimi Hannu Korhonen ja teknisenä hankevastaavana Markus Tiihanoff

1.2. Hankesuunnitteluryhmän kokoonpano

Työryhmän jäsenet olivat:

Hannu Korhonen	ympäristölautakunnan pj. työryhmän puheenjohtaja
Taru Toikkanen	kirjastonhoitaja, jäsen
Kati Laine-Rissanen	sivistystoimenjohtaja, jäsen
Markus Tiihanoff	tekninen johtaja, jäsen
Henri Pennanen	rakennustarkastaja, jäsen
Matti Hytölä	sivistyslautakunnan edustaja, jäsen
Jarkko Kontinen	arkkitehti, Arkkitehtipalvelu Oy / suunnittelija
Auli Rantala	sisustusarkkitehti, Arkkitehtipalvelu Oy / suunnittelija, työryhmän sihteeri (<i>työryhmän asettamisen jälkeen sovittu</i>)

Hankesuunnittelutyöryhmän lisäksi teknisiä selvityksiä ovat laatineet seuraavat tahot:

- Hanketyöryhmässä valikoituneiden vaihtoehtojen kustannusarviot on laatinut Brado Oy
- Konneveden kirjaston kuntotutkimus, 26.06.2018, WSP Finland Oy

1.3. Työryhmän työskelytavat ja kokoontumiset

Hankesuunnittelutyöryhmä kokoontui 7 kertaa aikavälillä 14.2.2024 – 20.9.2024. Työryhmän kokoontumiset järjestettiin pääosin Konnevedellä ja osin etäyhteydellä. Kokoontumisten yhteydessä työryhmän edustajat tutustuivat kohteisiin paikan päällä.

Hanketyöryhmällä oli tiedonvaihtoon sekä aineistojen jakamiseen käytössä yhteinen, oma Teams-ryhmä.

1.4. Yhdyshenkilöiden yhteystiedot

TILAAJA:

KONNEVEDEN KUNTA / Ympäristölautakunta

Kauppatie 25, 44300 Konnevesi
tekninen johtaja, Markus Tiihanoff
p. 0400 919341
markus.tiihanoff@konnevesi.fi

KÄYTTÄJÄT:

KONNEVEDEN KUNTA / Sivistyslautakunta
Kauppatie 25, 44300 Konnevesi
sivistysjohtaja, Kati Laine-Rissanen
p. 040 821 7006
kati.laine-rissanen@konnevesi.fi

Konneveden kunnankirjasto
Sirkantie 4, 44300 Konnevesi
kirjastonhoitaja Taru Toikkanen
p. 040 508 9187
taru.toikkanen@konnevesi.fi

SUUNNITTELIJAT:**Arkkitehti- ja sisustussuunnittelu**

Arkkitehtipalvelu Oy
Keskussairaalantie 2, 40600 JYVÄSKYLÄ

Jarkko Kontinen
p. 044 755 5501
jarkko.kontinen@arkkitehtipalvelu.fi

Auli Rantala
p. 041 730 3451
auli.rantala@arkkitehtipalvelu.fi

2. HANKKEEN TOTEUTTAMISEN TARPEELLISUUS (TARVESELVITYS)**2.1. Lähtökohta**

Lainsäädännöllinen lähtökohta

Yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (Laki yleisistä kirjastoista 5 §). Lain 6 § määrää yleisen kirjaston tehtävät seuraavasti.

Yleisen kirjaston tehtävänä on:

1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;

2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;

3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;

4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;

5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;

6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Yleisellä kirjastolla voi olla 1 momentissa mainittujen tehtävien lisäksi valtakunnallinen kehittämistehtävä, alueellinen kehittämistehtävä ja erityinen tehtävä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Rakennustekninen lähtökohta

Konneveden kunnan kirjastorakennus valmistunut v. 1977, eikä sen elinkaaren aikana ole tehty merkittäviä peruskorjausta. Rakennuksessa on todettu sisäilmaoireilua, jota on lievitetty erillisillä ilmankäsittelykoneilla. Kirjaston tarkastelu oli mukana noin kymmenen vuotta sitten koulun hankesuunnitelmassa, mutta kustannussyistä se jätettiin pois. Rakennukseen on tehty kuntokartoitus WSP:n toimesta vuonna 2018 (liite 8), jonka perusteella voidaan todeta, että peruskorjauksen aste olisi niin suuri (yli 80%), että sitä ei kannata toteuttaa.

Em. seikat huomioon ottaen kirjastotoiminnalle on kohtuullisessa ajassa osoitettava korvaavat tilat. Tämän tarpeen toteuttamiseksi asetettu työryhmä selvittää eri vaihtoehtoja.

2.2. Käyttäjien tarpeet

Yleisten kirjastojen laatusuosituksessa (OKM 2010, s. 26) on määritelty, että kirjastotoimintaan soveltuva pinta-alaa tulisi olla 100 neliometriä 1000 asukasta kohti. Konnevedellä tämä tarkoittaa noin 250 neliometriä. Digitalisaatio laajentaa kirjaston kokoelmaa ja palvelutarjontaa, mutta fyysisten materiaalien tarve ja lainaus on koronan jälkeen palautunut normaalitasolle. Viime aikojen lainausmäärissä trendi on jopa nouseva. Vuonna 2024 tammi-heinäkuussa kirjastossa on tehty 16 571 (joista painettuja kirjoja ja aikakauslehtiä 15 991 kappaletta) fyysisen aineiston lainaa, kun samalla ajanjaksolla vuonna 2023 luku oli 15 884 (kirjat ja lehdet 15 241). Painetun kirjan arvostus näkyy lainausmäärien lisäksi vahvasti keskusteluissa kirjaston asiakkaiden kanssa. Kansallinen keskustelu lukutaidon heikkenemisestä on jatkuvaa ja yksi kirjaston keinoista laissakin määriteltyyn lukemisen edistämiseen on monipuolisen kokoelman ylläpito.

Vuonna 2023 Konneveden kirjastossa käytiin 19 246 kertaa (AVI tilastot), joka vuoden kaikille päiville jaettuna tekee noin 53 käyntiä / päivä. Vilkkainta kirjastossa on edelleen henkilökunnan palveluaikoihin arkipäivisin. Omatoimiaikoina iltaisin ja viikonloppuisin kävijämäärät ovat vaihdelleet noin 3-10 käynnin välillä. Käyntien määrä on ollut nouseva, sillä vuonna 2022 tilastoitiin 16 683 käyntiä. Yksittäisten lainaajien määrä on kuitenkin laskeva, 2022 736 lainaajaa -> 2023 695. Jotta yhä useampi kuntalainen jatkossa käyttäisi kirjaston palveluja, tarvitaan niiden tarjoamiseen toimivat ja viihtyisät tilat. Lähikuntien kirjastotilojen uusimishankkeissa on nähty, että sekä kävijä- että lainausmäärät kasvavat selkeästi parempien tilaratkaisujen myötä.

Kirjasto on olemassa kaikkia kuntalaisia varten, joten suunnittelussa tulee ottaa huomioon esimerkiksi tilojen saavutettavuus kaikille ikäryhmille, eri osastojen järkevä sijoittelu sekä tilojen tarjoaminen yhteistyökumppaneiden käyttöön. Myös omatoimikirjaston, joka mahdollistaa kirjastokäynnit arkisin työssäkäyville kuntalaisille, toiminnallisuudet tulee sisällyttää suunniteluun. Kirjastossa tulee olla paikkoja hiljaiseen työskentelyyn, opiskeluun tai lukemiseen, lapsille oma houkutteleva osasto, tarpeeksi hyllytilaa, erillinen ryhmätila esimerkiksi satuhetkiä ja luku-piirejä varten sekä henkilökunnalle toimivat työ- ja taukotilat.

3. KIRJASTOHANKKEEN NYKYTILANNE

3.1. Rakennuspaikka, rakennuksen nykytilanne

Konneveden kunnankirjasto toimii nykyisin vuonna 1977 valmistuneessa kirjastorakennuksessa. Kirjasto sijoittuu Konneveden kirkonkylässä samaan kortteliin Lapunmäen yhtenäiskoulun, päiväkodin ja nuorisotalon kanssa.

Rakennuksen kantavina rakenteina ovat teräspilarit, jotka kannattelevat yläpohjan liimapuupalkistoja. Ulkoseinät ovat pääosin tiili-villa-tiili- rakenteisia. Alapohjarakenteet ovat maanvaraisia alapuolelta eristettyjä betonirakenteita. Yläpohja on puurakenteinen ja eristeenä on käytetty mineraalivillaa. Vesikatteena on bitumikermi. Kirjastorakennuksen kokonaisala on n. 492 m².

Kirjastorakennus on pääosin rakennusaikaisessa kunnossa eikä kiinteistöön ole suoritettu laajalaisempia peruskorjauksia. Tilat ovat kokonaisuudessaan kirjastokäytössä. Kirjastoauto toiminta on kunnassa päättynyt. Kirjastoauton talli on nykyisin kiinteistöhuollon käytössä.

3.2. Tehdyt selvitykset

Kunnankirjastosta on tehty aikaisemmin teknisiä tutkimuksia ja selvityksiä.

- Kuntotutkimus, WSP Finland Oy, 26.06.2018 (LIITE 9)

Suoritetun kuntotutkimuksen mukaan havaittujen vaurioiden ja rakenteellisten puutteiden korjaaminen edellyttää rakennusosien mittavia purku- ja uusimistoimenpiteitä.

3.3. Suunnittelijavalinnat

Hankesuunnittelua varten Konneveden kunta piti kohdennetun hankesuunnittelutarjouskilpailun, jonka tulosten perusteella valittiin Arkkitehtipalvelu Oy.

Konneveden kunta pyrkii investointisuunnitelmassaan varautumaan kirjaston jatkosuunnitteluun.

4. HANKKEEN TAVOITTEET JA REUNAEDOT

4.1. Tilaajan hankkeelle asettamat tavoitteet

Kirjastotoiminnalle tulee osoittaa riittävän kokoiset terveysturvalliset, kustannustehokkaat ja energiataloudellisesti järkevät tilat. Hankeselvittelyssä pyritään ensisijaisesti hyödyntämään olemassa olevia rakennuksia.

4.2. Käyttäjän hankkeelle asettamat tavoitteet

Henkilöstön sosiaali- ja työskentelytilat ovat ergonomiset ja niiden sijoittelu mahdollistaa yksintyöskentelyn ja tilavalvonnan. Asiakkaiden käyttöön tarkoitettut tilat ovat viihtyisät, muunnelta-

vissa ja tarkoituksenmukaiset kirjastokäyttöön eri kohderyhmät huomioiden. Tilat mahdollistavat omatoimikirjaston toiminnan sujuvasti. Kirjastossa on 15 henkilön ryhmätila, jota voidaan käyttää tapahtumissa tai lainata muiden toimijoiden käyttöön. Kirjaston tilat ovat esteettömät. Tilat mahdollistavat synergiaedun kunnan muiden toimintojen kanssa.

5. RAKENTAMISEN TUTKITUT VAIHTOEHDOT

Hankesuunnittelussa on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja kirjaston sijoitukselle. Hanketyöryhmä listasi vaihtoehtojen vahvuuksia ja heikkouksia. Käsitellyistä vaihtoehdoista on lisäksi tehty päätösten vaikutusten ennakoarviointi, jossa näkyvät myös eri vaihtoehtojen kustannusarviot (liite 7).

Arkkitehtisuunnittelusta hankesuunnitteluvaiheessa vastasi Arkkitehtipalvelu Oy, joka laati hankesuunnittelussa käsitellyistä tilamuutosvaihtoehdoista tilakaaviot hankkeen havainnollistamiseksi. Tämän raportin liitteenä olevat tilakaaviot on toteutettu ohjausryhmän ja käyttäjien viimeisimmän ohjeistuksen mukaisesti.

Nykyinen kirjasto

Nykykirjastosta on teetetty kunnan teettämänä kuntotutkimus, joka on valmistunut v. 2018 (WSP Finland Oy), ks. liite.

Kuntotutkimuksen yhteenvedossa todetaan, että rakennuksen kuntoa arvioituna, tulee harkita peruskorjauksen kannattavuutta. Kiinteistön korjausaste tulee arviolta olemaan yli 80 %, jolloin rakennuksen peruskorjaaminen tulee vastaamaan uudisrakennuksen kustannusta.

Hanketyöryhmä on rajannut nykykirjaston peruskorjaamisen hankesuunnittelun jatkovaihtoehdoista pois. Työryhmän mielestä rakennuksen korjausaste on liian suuri ja riski ongelmien poistamiseen jää suuresta korjausasteesta (ja kustannuksesta) riippumatta.

Tässä raportissa vaihtoehtojen kohdalle on kerätty hanketyöryhmän jäsenten ajatuksia vaihtoehdon hyvinä ja huonoina pidettävistä asioista. Lisäksi on hyödynnetty asiantuntijoita koulun, vapaa-aikatoimen ja varhaiskasvatuksen aloilta.

Vaihtoehto 1, Kunnantalo

Konneveden kunnantalossa entinen sosiaalitoimen pääty on hankesuunnittelussa osoitettu tutkittavaksi kirjaston sijoittamiseksi.

”Plussat”:

- olemassa oleva rakennus
- nykyisten pinta-alojen käyttö tehostuu
- välttyään uudisrakentamiselta
- toiminnallinen yhteiskäyttö; sos.tilat, kokoustilat, henkilöstö
- IV mahdollista eriyttää
- Sijainti keskellä kylää
- Riittävä pinta-ala kirjaston tarpeisiin
- Valmiiksi esteetön tila
- Synergiaetu kunnan muiden palveluiden kanssa (mahdollinen työnkuvien laajentaminen)
- Pohjaratkaisu mahdollistaa luontevasti kirjaston osastojen sijoittelun

- Henkilökunnan sosiaali- ja työskentelytilat järkevästi sijoiteltu
- Mahdollisuus ryhmätilaan
- Käynti kirjaston kautta kunnantalolle asioimaan lisää mahdollisesti kirjaston käyttöä
- Kunnatalon käyttö näyttelytilana tuo synergiaedun kirjaston näyttelyjä ajatellen
- Käyttötalouden kustannukset pienenevät

”Miinukset”:

- Sijainti oppilaita ajatellen ei ihanteellinen, muttei kynnyskysymys
- Säilytystila supistuu lähiarkiston osalta, mutta sähköiseen arkistointiin siirtyminen ja alakerran arkistotilan hyödyntäminen mahdollistavat
- Työhuoneiden uudelleenjärjestely, mahdollinen olemassa olevien tilojen puitteissa
- Vuokratulojen menetys (voi tapahtua joka tapauksessa)

Vaihtoehto 2, Lapunmäen koulu, lisakkisali

Lapunmäen koulun vanhan osan liikuntasali eli lisakkisali otettiin hanketyöryhmässä tutkittavaksi kirjastokäyttöön.

Selvitystyössä ilmeni, että sali on varhaiskasvatuksen ja koulun aktiivisessa käytössä. Työryhmässä pohdittiin mitä korvaavia tiloja, jotka mahdollistavat opetus- / varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen käytön, käyttäjille on osoitettavissa, jos lisakkisali otetaan kirjastokäyttöön.

”Plussat”:

- Olemassa oleva rakennus
- Valmiiksi erillinen ilmanvaihto
- Sijainti oppilaita ajatellen
-

”Miinukset”:

- Käytettävä pinta-ala riittämätön kirjaston tarpeisiin
- Koulun (esi- ja perusopetus ja lukio) ja varhaiskasvatuksen opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukainen liikunnanopetus sekä lasten ja nuorten ohjaaminen liikunnalliseen elämäntapaan vaikeutuu oleellisesti, ja tähän tulisi löytää korvaavat tarkoituksenmukaiset tilat
- Pinta-ala selkeästi kirjastojen laatusuosituksia pienempi
- Tilan käyttöaste päivisin korkea -> väistön tarve suuri
- Ei mahdollisuutta ryhmätilaan
- Hissi pakollinen esteettömyyden varmistamiseksi, rakentamisen ja ylläpidon kustannukset suuret
- Sisäänkäynti koulun pihan puolella
- Vaatisi suuren remontin, jotta toiminnalliset ja julkisille tiloille asetetut vaatimukset saataisiin täytettyä

Vaihtoehto 3, Uudisrakennus

Uudisrakentamisen vaihto on otettu hanketyöryhmässä erääksi tutkittavaksi kirjaston vaihtoehdoksi.

Uudisrakennuksen kustannusarvioon otetaan työryhmän päätöksen mukaan huomioon tilaohjelma ja sijaintitontti Lapunmäen alueella.

”Plussat”:

- Voi rakentaa täysin tarpeita vastaavaksi
- Sijainnin voi valita
- Muut toiminnot eivät kärsi
- Nykyaikaiset rakenneratkaisut -> turvallisin
- Energiatehokas

”Miinukset”:

- Kallis perustaa
- Käyttökustannukset lisääntyvät, koska syntyy uutta pinta-alaa

Vaihtoehto 4, Vuokraus

Tässä vaihtoehdossa investoinnin tekee ulkopuolinen taho, ja kunta asettuu esim. mahdolliseen uudisrakennukseen vuokralaiseksi. Selvitysten perusteella vuokrauksen hinta on noin 25 € (alv 0 %) / neliö / kuukausi (sisältäen vuokran rakennuksesta ja käyttökustannukset).

”Plussat”:

- Investointitaakka ulkopuolisella
- Omaisuusriski matalampi
- Voi rakentaa tarpeita vastaavaksi
- Ei tarvetta muiden toimintojen väistölle
- Sijainti

”Miinukset”:

- Kallis
- Kasvattaa käyttötalouden menoja
- Vuokrasopimus; pituus ja raskaat ehdot?

5.1. Julkisen taiteen huomioiminen hankesuunnitelmassa

Kunnantalo on toiminut taiteen näyttelytilana. Vaihtoehdossa, jossa kirjasto sijaitsisi kunnantaloon yhteydessä, voisivat kirjasto ja kunnantaloon aulatilat muodostavat yhdessä toimivan taiteen esittämisen tilakokonaisuuden.

6. LAATUTAVOITTEET

6.1. Yleiset tavoitteet

Rakennuksen tulee olla turvallinen, terveellinen ja viihtyisä.

Uudisrakennusvaihtoehdossa rakennuksen tulee sopeutua massoitteeltaan, materiaaleiltaan ja väritykseltään osoitetulla rakennuspaikalla kirkonkylän ilmeeseen.

Tavoiteltu käyttöikä on runkoteknisten töiden osalta 100 vuotta, taloteknisten järjestelmien ja pinta- ja sisustusosien osalta 30–40 vuotta.

Hankkeen teknisen toteutuksen tulee täyttää voimassa olevat lait ja asetukset. Rakentaminen tehdään noudattaen Terve Talo –kriteereitä kaikilta soveltuvilta osin.

Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota veden- ja kosteudenhallintaan, elinkaarikustannuksiin, energiatalouteen ja uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämiseen sekä puhtaaseen sisäilmaan. Vähähiiliset suunnitteluratkaisut, tuotevalinnat, työmaatoiminnot tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.

Rakentamisessa tulee suosia kestävästä kehityksestä mukaisia ratkaisuja.

Rakennuksen energiatalouteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon valmiin kohteen sekä rakennustyömaan työturvallisuusasiat.

6.2. Yleiset laatutason määritykset

1. Terveen talon tavoitetaso S2
2. Akustinen luokka C (tilan ääniolosuhteet SFS5907)
3. Rakentamisen puhtausluokka P1
4. IV-järjestelmien puhtausluokka P1
5. Sisäilmaston laatuluokka S2, jäähdytys
6. Valaistusolosuhteet SFS12464-1 mukaan.
7. Rakennusmateriaalit M1 kaikissa sisätiloissa
8. Uudisrakennuksen tiiveysvaatimus, n_{50} -luku = 1,0 1/h
9. Uudisrakennuksen energialuokka B

6.3. Sisäilmatavoitteet

Sisäilmaston luokkavaatimus on S2 eli tilojen sisäilman laadun tulee olla hyvä ja lämpöolot vedottomat. Kesän kuumimpina päivinä lämpötilan sallitaan nousevan viihtyisän tason yläpuolelle. Sisäilmastoluokkaan S2 pyritään suunnittelun ja toteutuksen ohjeilla P1 ja rakennustuotteiden vaatimuksilla M1.

6.4. Esteettömyyden vaatimukset

Kiinteistö on julkishallinnon rakennus, johon pitää olla pääsy kaikilla ihmisillä heidän henkilökohtaisiin rajoituksiinsa katsomatta.

Kiinteistön pitää täyttää esteettömän rakentamisen vaatimukset. Tässä hankesuunnitelmassa on pyritty tilakaavioissa huomioimaan tilojen ja sisäänkäyntien sijoittelu siten, että esimerkiksi liikuntarajoitteiset henkilöt pääsisivät kulkemaan kiinteistöön mahdollisuuksien mukaan avustamatta niihin tiloihin, joissa asiakkaita palvellaan.

Ulko-ovien sisäänkäynnit toteutetaan kynnyksettöminä ja sisätilat toteutetaan kynnyksettöminä. Ainoastaan tekniset tilat, jotka ovat huoltohenkilöstön käytössä ja joissa tulee huolehtia ääneneristäväyydestä, varustetaan kynnyksin.

Pääulko-ovi ja tuulikaapin sisäovi varustetaan oviautomaatiikalla. Tilamitoituksessa on huolehdittava ovien turvallinen avautuminen.

Lattian tulee erottua tummuuskontrastiltaan seinästä, jotta tila on helppo hahmottaa. Kiiltävät ja valo heijastavat pinnat sekä lasiseinät ja suuret peilipinnat vaikeuttavat tilan hahmottamista. Lattiamateriaaleilta vaaditaan märkänäkin luistamaton ominaisuus.

Valaistuksen tulee olla tasainen, eikä se saa aiheuttaa häikäisyä. Kulkureitillä olevat luiskat, askelmat, kynnykset ja tasoerot osoitetaan selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöiden avulla.

Opasteiden saavutettavuus eri aistien avulla varmistetaan käyttämällä esimerkiksi koho-opasteita ja symboleita.

Yleisötilat varustetaan induktiosilmukalla.

Akustiikkaan on suunnittelussa kiinnitettävä erityistä huomiota, koska samaan varsin avoimeen tilaan sijoittuu äänimaailmaltaan erilaisia toimintoja, esimerkiksi sekä lukupaikkoja että lastenosasto.

6.5. Laadunvarmistusmenettely

Rakennustyön laatuun tullaan kiinnittämään huomiota tilaajan laadunvarmistusohjeistuksella, paikallis- sekä erikoisalojen valvonnalla.

Sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Jatkosuunnittelussa tila-, alakatto- ja kalustesuunnittelussa tulee huomioida ylläpidon huollettavuus ja siivottavuus.

7. LAAJUUSTAVOITTEET

7.1. Kirjasto

Hankesuunnittelun lähtökohtana oli nykyisen kirjaston tilat. Kirjastolaissa ei ole määrätty kirjastojen pinta-aloista. Yleisten kirjastojen laatusuosituksessa (OKM 2010, s. 26) puolestaan on määritelty, että kirjastotoimintaan soveltuva pinta-alaa tulisi olla 100 neliometriä 1000 asukasta kohti. Konnevedellä tämä tarkoittaa noin 250 neliometriä.

Hankesuunnittelutyön edetessä on todettu, että kirjaston tulevaisuutta ajatellen tilatarve on nykyistä pienempi. Kirjaston nykyisen nidemäärän n. 26 000 kpl on arvioitu vähenevän n. 20 000 niteeseen.

Kirjaston tavoiteltava uusi laajuus on em. laatusuosituksen pohjaten 250 hyötyneliometriä.

Uudisrakentamisen laajuus on tilaohjelmassa mainittu kirjaston hyötyala. Uudisrakentamisessa kokonaislaajuus muodostuu valitun rakenneratkaisun perusteella.

Kirjaston tulevaisuudennäkymissä huomioitava

- aineistomäärän kehitys
- aineistoformaattien muutos esimerkiksi musiikin ja elokuvien osalta
- kirjaston käyttötapojen monipuolisuus
- Tilojen käyttö esim. Opiskeluun, etätyöskentelyyn
- Tilojen muunneltavuus myös "ulkopuolisiin" toimintoihin
- yksintyöskentely

8. EHDOTETUT TOIMENPITEET JA VAIHEISTUS

Kaavoitus:

Hankesuunnitelman ehdotukset ovat kaavan mukaisia.

Hanketyöryhmä esittää hankesuunnitelmaraporttiin toteutuksen 1. vaihtoehdoksi vaihtoehdon 1 eli kirjaston sijoittumisen kunnantalon tiloihin.

Perusteluina:

- toimintaan riittävä ja soveltuva pinta-ala
- sijoittuminen olemassa olevaan rakennukseen
- kunnantalon tehokkaampi käyttöaste
- perustamis- sekä käyttökuluiltaan kustannustehokkain ratkaisu
- kuntalaisille helposti saavutettava sijainti

Esitys vaiheistuksesta:

- suunnittelu ja kilpailutus vuosi 2025
- toteutus vuosi 2026

Hankesuunnitteluaineisto koostuu konsulttien laatimasta suunnitteluaineistosta, joka on hyväksytetty hankesuunnittelutyöryhmällä.

Vanhojen tilojen tilamuutosluonnokset on esitetty liitteissä.

- Kunnantalo, liitteet 5.1 - 5.4
- Lapunmäen koulun Iisakkisali, liite 6

9. KUSTANNUKSET

9.1. Investointikustannukset

Hankkeelle laadittiin kustannusarviot Haahtela Oy:n Kustannustieto TAKU®-ohjelmistolla. Kustannuslaskennan periaatteet, perusteet ja oletukset ovat esitetty tarkemmin laskentamuitiossa. Muistio ja tähän perustuvat Kustannustieto TAKU®-ohjelmiston tulosteet ovat esitetty liitteessä (liite 7).

Kustannuslaskelmat perustuvat Arkkitehtipalvelu Oy:n huonetilaohjelmaan (04.09.24), rakennustapaselosteeseen (20.9.24) ja tilakaavioihin (Kunnantalo 05.09.24, Iisakkisali 24.07.24). Laskelmat on laatinut Brado Oy.

Hinnat ovat ns. päivän hintoja ja niitä on korjattava toteutusajankohdan indeksin muutoksella.

9.2. Käyttäjähankintojen kustannukset

Käyttäjähankinnat määritellään tarkemman suunnittelun yhteydessä erikseen ja niille muodostetaan kunnan taloussuunnitelmaan oma kohta.

9.3. Kirjaston purkukustannukset

Kirjasto rakennuksen tasearvo on noin 40 000 euroa, joka joudutaan kirjaamaan alas, jos kirjistorakennus puretaan. Purkamisesta aiheutuu myös kuluja arviolta noin 100 000 euroa. Mahdollisesti säilytettävä osio tarkentuu varsinaisessa suunnittelussa.

9.4. Kunnantalon vuokratuoton menetys

Kunnantalon vuokratuoton menetys on noin 10 000 euroa vuodessa.

9.5. Kustannusten jakautuminen eri vuosille

Kustannusten jako määräytyy kunnassa hyväksyttävän talousarvion mukaiseksi. Luvut tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

10. HANKKEEN AIKATAULU

Hankesuunnittelu-aikataulu, liite 8.

Hankeaikataulu riippuu hankepäätyksestä ja tuleville vuosille hankkeelle budjetoiduista varoista.

10.1. Uudet kirjastotilat

Hankesuunnitelma valmis	9 / 2024
Hankesuunnitelman esittely	12 / 2024

Suunnittelu- ja toteutusaikataulut tarkentuvat talousarviokäsittelyssä.

11. INVESTOINTIPÄÄTÖKSET

Vuoden 2025 ja 2026 talousarvion investointiohjelmaan on esitetty kirjastohankkeen määrärahat, jotka tarkentuvat talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuoden 2024 talousarviossa varattiin hankesuunnittelulle 20 000 euroa. Lisäksi suunnitelmavuosille 2025 esitettiin 200 000 ja 2026 200 000 euroa.

Hankesuunnitelman esittely sivistys- ja ympäristölautakunnan yhteisessä iltakoulussa 9/2024
 Hankesuunnitelman esittely valtuustoseminaarissa 2024
 Hankesuunnitelman käsittely ympäristölautakunnassa 10/2024
 Hankesuunnitelman käsittely kunnanhallituksessa 11/2024
 Hankesuunnitelman käsittely kunnanvaltuustossa 12/2024

Konnevedellä 20.9.2024

_____
 Markus Tiihanoff
 Tekninen johtaja

_____
 Henri Pennanen
 Rakennustarkastaja

_____
 Kati Laine-Rissanen
 Sivistystoimenjohtaja

_____
 Taru Toikkanen
 Kirjastonhoitaja

_____
 Hannu Korhonen
 Ympäristölautakunnan puheenjohtaja

_____
 Matti Hytölä
 Sivistyslautakunnan edustaja

_____

_____

Jarkko Kontinen
Arkkitehti

Auli Rantala
Sisustusarkkitehti

12. LÄHTEET

- Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisten kirjastojen laatusuositus
- Suomen yleisten kirjastojen tilastot
- Laki yleisistä kirjastoista

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi lomake

Asia	Konneveden kunnankirjaston tilasuunnittelu
Asiasta päättävä taho ja lopullinen päätöksentekijä	Sivistyslautakunta, ympäristölautakunta, kunnanhallitus
Valmistelijat	Taru Toikkanen, kirjastonhoitaja Kati Laine-Rissanen, sivistystoimenjohtaja
Päivämäärä	20.9.2024
Muut valmisteluun osallistuneet	Markus Tiihanoff, tekninen johtaja Henri Pennanen, rakennustarkastaja Johanna Holkko, yritysasiantuntija
Arvioitavan asian kuvaus ja taustat (lyhyesti)	Konneveden kunta tuottaa tällä hetkellä lakisääteiset kirjastopalvelut vuonna 1976 valmistuneessa rakennuksessa. Rakennus on teknisen käyttöikänsä päässä, ja kuntotutkimuksessa sen korjausasteen on todettu olevan yli 80 %. Vuoden 2024 aikana sivistys- ja teknisen toimen viranhaltijoista, päättäjistä sekä kunnan ulkopuolisista arkkitehteistä koostunut työryhmä on selvittänyt mahdollisuuksia kirjastotoiminnan tulevaisuuden tilaratkaisuiksi. Tilojen tarpeet, taustat ja toiminnallisuudet sekä alla olevat vaihtoehdot on esitelty laajemmin työryhmän koostamassa hankesuunnitelmassa. Tämä ennakkovaikutusten arviointi on tehty hankesuunnitelman liitteeksi.

Vaikutukset	Vaihtoehto 0	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Vaihtoehto 3	Vaihtoehto 4
	Jatketaan kirjastotoimintaa nykyisessä rakennuksessa.	Siirretään kirjasto kunnantalon yläkertaan entisen sosiaalitoimen siipeen.	Siirretään kirjasto Lapunmäen koulun lisakkisaliin.	Rakennetaan kirjastolle kunnan toimesta oma uudisrakennus Lapunmäelle.	Vuokrataan kirjastolle tilat ulkopuoliselta toimijalta.
Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)	Ei mahdollisuutta tarjota terveysturvallisia ja toimivia tiloja asiakkaiden käyttöön.	Esteetön, saavutettava ja näkyvä sijainti keskellä kylää.	Mahdollisuus spontaaneihin kirjastokäynteihin Lapunmäen koulun oppilaille.	Mahdollisuus palvelutarjonnan laajentamiseen ja tilojen tarjoamiseen kuntalaisten käyttöön	Mahdollisuus palvelutarjonnan laajentamiseen ja tilojen tarjoamiseen kuntalaisten käyttöön

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi lomake

		<p>Useampi palvelu saman katon alta.</p> <p>Terveysturvallinen tila kuntalaisten käyttöön.</p> <p>Mahdollisuus palvelutarjonnan laajentamiseen ja tilojen tarjoamiseen kuntalaisten käyttöön myös kirjastotoiminnan ulkopuolella.</p> <p>Lapunmäen koulun ja Metsäpolun päiväkodin kirjastomatkan piteneminen vähentää spontaaneja kirjastokäyntejä.</p>	<p>Terveysturvallinen tila kuntalaisten käyttöön.</p> <p>Lapunmäen koulun ja Metsäpolun päiväkodin liikuntamahdollisuuksien väheneminen -> opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien noudattaminen estyy.</p> <p>Salin ilta- ja viikonloppukäyttö rajoittuneempaa (lisakkisali ja Palloilusali erilaisia profiileiltaan ja varusteluiltaan).</p> <p>Ei mahdollisuutta kuntalaisten käytössä olevaan ryhmätilaan.</p>	<p>myös kirjastotoiminnan ulkopuolella.</p> <p>Lapunmäen koulun ja Metsäpolun päiväkodin kirjastomatkan säilyminen ennallaan.</p> <p>Terveysturvallinen tila kuntalaisten käyttöön.</p>	<p>myös kirjastotoiminnan ulkopuolella.</p> <p>Terveysturvallinen tila kuntalaisten käyttöön.</p>
Ympäristövaikutukset	Ei muutoksia ympäristövaikutuksiin.	<p>Aineistokuljetusmatkat eivät pitenisi merkittävästi, joten ei muutoksia ympäristövaikutuksiin.</p> <p>Synergiaetu kunnan muihin rakennuksiin yhdistettynä</p>	Aineistokuljetusmatkat eivät pitenisi merkittävästi, joten ei muutoksia ympäristövaikutuksiin.	<p>Aineistokuljetusmatkat eivät pitenisi merkittävästi, joten siltä osin ei muutoksia ympäristövaikutuksiin.</p> <p>Uudisrakennus energiatehokkaampi</p>	<p>Aineistokuljetusmatkat eivät todennäköisesti pitenisi merkittävästi, joten siltä osin ei muutoksia ympäristövaikutuksiin.</p>

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi lomake

		vähentäisi ympäristövaikutuksia.		vanhaan kirjastoon verraten.	Uudisrakennus energiatehokkaampi vanhaan kirjastoon verraten.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Työolosuhteiden terveysturvallisuus huononee edelleen rakennuksen ikääntyessä. Epämoderni työympäristö luo haasteita henkilöstön pysyvyyteen ja tulevaisuuden rekrytointeihin.	Työhyvinvointi lisääntyy, jos henkilöstölle mahdollistetaan modernit ja terveysturvalliset työskentelytilat. Synergiaetu kunnan muiden toimintojen kanssa mahdollinen kunnantalolla. Välillisesti isompi työyhteisö lisää turvallisuutta ja mahdollistaa enemmän sosiaalisia kontakteja.	Työhyvinvointi lisääntyy, jos henkilöstölle mahdollistetaan modernit ja terveysturvalliset työskentelytilat.	Työhyvinvointi lisääntyy, jos henkilöstölle mahdollistetaan modernit ja terveysturvalliset työskentelytilat. Kunnan muiden toimintojen väistölle ei tarvetta.	Työhyvinvointi lisääntyy, jos henkilöstölle mahdollistetaan modernit ja terveysturvalliset työskentelytilat. Vastuu tilojen huollosta omistajalla. Kunnan muiden toimintojen väistölle ei tarvetta.
Taloudelliset vaikutukset	Kirjastotoiminnan kustannukset aiempia vuosia vastaavalla tasolla. Rakennuksen korjauskustannukset vähintään 2/3	Remontoinnin kustannus 974 000 € (2478 € / neliö). Vuokratuottojen menetys noin 10 000 € / vuosi, saattaa toteutua myös ilman kirjastohanketta.	Remontoinnin kustannus 791 000 € (2397 € / neliö). Hissi pakollinen esteettömyyden varmistamiseksi. Muille yksiköille kustannuksia toimintojen siirtämisestä.	Uudisrakentamisen kustannus noin 1 411 000 € (3563 € / neliö). Käyttökustannusten lisääntyminen.	Vuokratuottojen menetys noin 20 € / neliö / kuukausi -> 10 vuoden vuokra noin 1 000 000 €. Korjauskustannusten "riskittömyys" vuokralaiselle.

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi lomake

	uudisrakennuksen hinnasta	Toiminnan aloittamisen jälkeen kustannustehokkuuden nousu jaetussa rakennuksessa.			
Yritysvaikutukset	Ei merkittäviä yritysvaikutuksia. Mahdollisuus käyttää paikallisia yrityksiä saneerauksessa kilpailutuslainsäädäntö huomioden. Keskusta-alueen saneeraustyömaalla voi olla positiivista vaikutusta keskustan palvelualan yrityksiin.	Mahdollisuus käyttää paikallisia yrityksiä saneerauksessa kilpailutuslainsäädäntö huomioden. Keskusta-alueen saneeraustyömaalla voi olla positiivista vaikutusta keskustan palvelualan yrityksiin.	Mahdollisuus käyttää paikallisia yrityksiä saneerauksessa kilpailutuslainsäädäntö huomioden. Keskusta-alueen saneeraustyömaalla voi olla positiivista vaikutusta keskustan palvelualan yrityksiin.	Mahdollisuus käyttää paikallisia yrityksiä saneerauksessa kilpailutuslainsäädäntö huomioden. Tilansuunnittelussa on mahdollista huomioida tilan käyttöä yritysten näkökulmasta (mm. kokoustilat, etätyöpisteet). Keskusta-alueen saneeraustyömaalla voi olla positiivista vaikutusta keskustan palvelualan yrityksiin.	Vuokratuotto (paikalliselle) yritykselle.
Mahdolliset muut vaikutukset		Mahdollisuus vaikuttaa tilojen suunnitteluun on etu. Kunnantalon toimistotilojen (2-3 toimistohuonetta) ja lähiarkiston	Mahdollisuus vaikuttaa tilojen suunnitteluun on etu. Muiden sivistystoimen yksiköiden (Lapunmäen koulu, päiväkotikielto Metsäpolku, vapaa-aikatoimi) sekä ulkopuolisten toimijoiden	Mahdollisuus vaikuttaa tilojen suunnitteluun on etu.	Mahdollisuus vaikuttaa tilojen suunnitteluun on etu, jos toteutuu.

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi lomake

		uudelleenjärjestelyn tarve.	väistön tarve suuri, eikä näille ole osoittaa korvaavaa tilaa. Laatusuositusta selkeästi pienempi neliömäärä asettaa haasteen kirjaston lakisääteisten tehtävien toteuttamiselle.		
--	--	-----------------------------	--	--	--

Johtopäätökset ja yhteenveto	Kokonaisuutena rakennuksen korjausaste on korkea, ja korjausta vaativia kohteita on useita. Mittavakaan investointi remontointiin ei takaa korjausten onnistumista.	Kunnantalolle on mahdollista remontoida kirjastolle hyvin soveltuva tila. Pinta-alaa on tarpeeksi ja pohjaratkaisu on toiminnan kannalta järkevä. Rakennus on valmiiksi esteetön ja sijainti on näkyvä keskellä kylää, lyhyen kävelymatkan päässä Lapunmäeltä.	Muille toiminnoille ei ole osoittaa korvaavaa tilaa, jotta opetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmat voitaisiin toteuttaa. Pinta-ala riittämätön kirjaston tarpeisiin. Kulku kirjastoon koulun pihan kautta koulupäivien aikana ongelmallinen.	Kustannuksiltaan suurin ratkaisu, joka lisää huollettavaa kunnan nykyiseen rakennuskantaan. Rakennus nykyaikaisin rakenneratkaisu, joten turvallinen vaihtoehto.	Ulkoistan vastuun ja huollon rakennuksen omistajalle. Rakennus nykyaikaisin rakenneratkaisu, joten turvallinen vaihtoehto. Ei välttämättä mahdollisuutta vaikuttaa tilojen suunnitteluun.
-------------------------------------	---	--	---	--	---

Päätösehdotus	Työryhmä esittää toteutettavaksi vaihtoehtoa 1. Perusteina toiminnalle riittävä ja soveltuva pinta-ala, sijoittuminen olemassa olevaan rakennukseen, kunnantaloon tehokkaampi käyttöaste, perustamiskuluiltaan kustannustehokas ratkaisu ja asiakkaille saavutettava sijainti.
----------------------	--

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi lomake

Päätösaikataulu	
Vaikutusten seuranta ja arviointi	

KONNEVEDEN KUNTA
TALOUSARVIO 2025
TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN OSA.....	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KUNTASTRATEGIA.....	3
1.3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS.....	3
1.3.1. KUNTALAKI 110 §: TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA.....	3
1.3.2. SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	4
1.3.3. HENKIKIRJOITETTU VÄESTÖ 2006–2023 (TILASTOKESKUS).....	4
1.3.4. TYÖTTÖMYYS.....	5
1.3.5. TALOUS.....	5
1.3.6. TUNNUSLUVUT.....	6
1.4. HENKILÖSTÖ.....	7
1.5. RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT.....	8
1.6. KONSERNIOHJEET JA TAVOITTEET.....	9
1.7. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET.....	10
2. KÄYTTÖTALOUS.....	11
2.1. KESKUSHALLINTO.....	11
2.1.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	11
2.1.2. YLEISHALLINTO (101).....	12
2.1.3. TOIMISTOPALVELUT (103).....	13
2.1.4. ELINKEINOTOIMINTA JA MARKKINOINTI (105).....	14
2.1.5. TYÖLLISYYDENHOITO (106).....	16
2.1.6. MUU KESKUSHALLINNON TOIMINTA (107).....	17
2.2. SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	18
2.2.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	18
2.2.2. SIVISTYSTOIMISTO (300).....	21
2.2.3. PERUSKOULUT (301).....	22
2.2.4. LUKIOT (302).....	24
2.2.5. AIKUISKOULUTUS JA MUSIIKKITOIMINTA (303).....	25
2.2.6. VAPAA-AIKATOIMI (304).....	26
2.2.7. KIRJASTO (305).....	27
2.2.8. VARHAISKASVATUS (306).....	28
2.3. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	30
2.3.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	30
2.3.2. TEKNINEN TOIMISTO (401).....	31
2.3.3. YHDYSKUNTASUUNNITTELU (402).....	32
2.3.4. RAKENNUSVALVONTA (403).....	33
2.3.5. YMPÄRISTÖNHUOLTO (404).....	34
2.3.6. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (405).....	35
2.3.7. LIIKENNEVÄYLÄT (406).....	36
2.3.8. YKSITYISTIET (407).....	37
2.3.9. PUISTOT JA YLEISET ALUEET (408).....	38
2.3.10. LIIKUNTA- JA ULKOILUPAIKAT (409).....	39
2.3.11. TOIMITILAPALVELUT (411).....	40
2.3.12. SISÄISET PALVELUT (412).....	41
2.3.13. RAVINTOPALVELUT (413).....	42
2.3.14. VESIHUOLTO (414).....	43
2.3.15. JOUKKOLIIKENNE (416).....	44

SISÄLLYSLUETTELO

2.3.16. MAA- JA METSÄTILAT (417)	45
2.3.17. MUU LIKETOIMINTA (418)	46
3. TULOSLASKELMAOSA	47
4. INVESTOINTIOSA	48
5. RAHOITUSOSA	49
6. HANKKEET	51
6.1. VUODEN 2025 TALOUSARVIOON SISÄLTYVÄT HANKKEET	51

1. YLEINEN OSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

YLEISTÄ

Talousarviovuonna 2025 olemme uuden edessä. Parhailaan viimeistellään työllisyys- ja elinkeinopalveluiden (TE) siirtoa valtiolta kunnille, ja muutos astuu voimaan vuoden 2025 alusta. Muutoksen tavoitteena on tuoda TE-palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, koulutuspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, pystytään paremmin tukemaan nopeampaa työllistymistä. Kunnilla ovat hyvät edellytykset tarjota yrityksille ja asiakkaille kohdennettuja, paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja. Pohjoisen Keski-Suomen 13 kuntaa ovat valmistelleet yhteisen työllisyysalueen, jossa on noin 31 000 työllistä. Kunnille osoitettu valtion rahoitus on ennakoitua niukempi. Työllisyysalueen kuntajohtajien ohjausryhmä on linjannut, että työllisyysalueen toiminta sopeutetaan rahoituksen mukaiseksi. Muutoksen jälkeen kunnan työttömyysturvavastuu kasvaa, sillä tukityöllistäminen ei enää katkaise kunnan vastuuta työttömyysetukuluihin; vain työssäoloehdon täyttyminen nollaa etuuskuluihin liittyvän päivälaskurin. Tämä korostaa päivittäisen yhteistyön merkitystä työllisyysalueen ja kuntien välillä. Tavoitteena on palvella tehokkaasti sekä työllistymistä että työnantajia.

Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelu on lykkäätynyt vähintään vuodella, ja sen alkupe räinäinen aikataulu oli vuodelle 2026. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut koko maassa, huomioiden muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografinen kehitys. Lisäksi uudistus pyrkii vahvistamaan kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytyksiä investoida kasvuun ja vastata sosiaalisiin haasteisiin. Sote-muutoksen seuraukset kuntien talouteen ovat olleet osittain ennakoimattomia, ja sen myötä on syntynyt tilanteita, joissa kunnat ovat joutuneet maksamaan valtiolle, kun kunnan valtionosuus on muuttunut negatiiviseksi. Järjestelmää on selkeytettävä, jotta lakisääteiset kuntalaisten palvelut voidaan järjestää kaikkialla Suomessa.

Konneveden kuntastrategian visio vuodelle 2025 on: "Konnevesi on vahvan talouden, yrittäjäystävällisyyden ja laadukkaan maaseutuasumisen kunta." Vision tavoitetilaa kohti pyritään vuonna 2025 jatkamalla strategisia kärkihankkeita. Näitä ovat maksuton varhaiskasvatus, kunnan oman elinvoimayhtiön, Konneveden Voima Oy:n toiminnan kehittäminen sekä lukion kehittämisprojektien jatkaminen.

Maksuton varhaiskasvatus on valtuuston yksimielinen tahtotila, jolla pyritään parantamaan lapsiperheiden taloudellista tilannetta ja houkuttelemaan uusia asukkaita kuntaan. Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy:n toiminnalla tuetaan paikkakunnan yritysten kehitystyötä sekä edistetään kunnan elinvoimaa. Yhtiö auttaa yrityksiä sparrauksessa, omistajavaihdoksissa sekä uusien ideoiden toteuttamisessa, tavoitteenaan olemassa olevien yritysten kehittäminen ja uusien yritysten onnistunut perustaminen. Lukion kehittämisprojektin tavoitteena on varmistaa riittävä opiskelijamäärä kunnan omassa lukiossa. Näitä kärkihankkeita tukevat kuntaviestinnän ja -markkinoinnin toimenpiteet.

Kuntahallinnon demokratian juhlapäivä on 13.4.2025, jolloin järjestetään alue- ja kuntavaalit. Uusi valtuusto aloittaa toimikautensa 1.6.2025, ja kuntastrategia uudistetaan valtuustokauden aluksi syksyllä 2025.

TALOUDESTA

Vuoden 2025 talousarviossa verotulojen ja valtionosuuksien arvioidaan kertyvän 8 359 580 €, kun vuonna 2024 niiden arvioitiin olevan 7 903 000 €. Tämä merkitsee verotulojen ja valtionosuuksien kasvua 456 580 €.

Suurin osa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta jaettavista varoista määräytyy alle 16-vuotiaiden ikäluokkien perusteella. Konnevedellä on kuitenkin haasteena Tilastokeskuksen ennusteiden mukainen alhainen syntyvyys ja ikääntyvä väestö, mikä luo merkittäviä paineita kunnan taloudelle.

Korkea korkotaso on myös merkittävä kuntatalouteen vaikuttava tekijä. Talousarviovuonna korkomenojen arvioidaan olevan 500 000 €. Korkojen laskun vaikutukset näkyvät lainojen korontarkistuspäivinä.

Kuntien palkkasopimus on katkolla keväällä 2025, mikä voi johtaa valtakunnallisiin palkkaneuvotteluihin.

Vuoden 2025 talousarvioesityksen toimintamenot ovat 10 055 110 € (vuonna 2024 ne olivat 9 771 000 €). Talousarvioesitys on ylijäämäinen, 23 515 €.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Konnevedellä on investoitu merkittävästi peruspalveluihin ja -rakentamiseen. Suurimmillaan pitkäaikainen vieras pääoma oli noin 26 miljoonaa euroa, mutta vuoden 2024 jälkeen pitkäaikaisten velkojen arvioidaan olevan noin 18 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia velkoja on noin 3 miljoonaa euroa.

Korkean velkaantumisen vuoksi on välttämätöntä pitää taukoa suurista investoinneista. Investointeihin ehdotetaan varattavaksi yhteensä 100 000 €.

Investointilistalla on varattu määräraha kirjaston hankesuunnittelua varten.

Vuodelle 2025 ehdotetaan määrärahaa kiinteistökartoituksen toteutukseen, jotta voidaan varmistaa kiinteistöverotuksen tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus. Vuonna 2024 toteutetussa Konneveden kiinteistökartoituksessa kiinteistöverokertymä kasvoi tarkastelualueelta noin 18 %.

Mika Pasanen

Kunnanjohtaja

1.2. Kuntastrategia

Kuntastrategiassa päätetään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (KuntaL 37 §). Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa (KuntaL 110 §). Tästä syystä talousarviossa esitetään kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja erityisesti kyseiselle talousarviovuodelle asetetut välitavoitteet. Kuntastrategian yhteydessä tai muualla yleisperusteluissa voidaan esittää tarpeellisessa laajuudessa kuntastrategiaa toteuttavien asiakirjojen kuten palvelusuunnitelmien, henkilöstö-, elinkeino-, ympäristö- ja omistajapolitiikkojen ja muiden keskeisten ohjelmien sisältö.

Konneveden kunnan strategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa vuonna 2021. Vision mukaan ”Konnevesi on vahvan talouden, yrittäjyystävällisyyden ja laadukkaan maaseutuasumisen kotikunta”. Strategia on purettu neljään näkökulmaan ja niiden kärkihankkeisiin. Strategian toteutumista on vuosittain arvioitu kunnanhallituksessa ja syvällisemmin valtuustoseminaareissa. Kuntastrategia on ohjannut selkeästi kunnan toimintaa. Kuntastrategia tullaan uudistamaan valtuustokauden alussa, syksyllä 2025. Toimintavuoden 2025 aikana jatketaan strategisia kärkihankkeita, joita ovat lukioprojekti, hyvinvointiohjelma, asumisen hankkeen jatkon suunnittelu, aktiivinen elinkeino-ohjelma ja lapsiperheisiin satsaaminen. Lisäksi jatketaan satsaamista henkilöstön uudistumiseen ja työkykyyn.

1.3. Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

1.3.1. Kuntalaki 110 §: Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona kateetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunnassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisia tilinpäätöskaavoja. Valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot sekä asettaa tavoitteet toimielimille käyttötalousoosassa tehtävälueittain.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot ovat hankkeittain ja tulos- ja rahoituslaskelmaosissa erittäin. Tilikauden tuloksen käsittelyerät (poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset) eivät ole määrärahoja tai tuloarvioita, koska ne eivät ole rahoitusvaikutteisia eriä. Valtuusto hyväksyy kuitenkin niitä koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelman hyväksymisen yhteydessä.

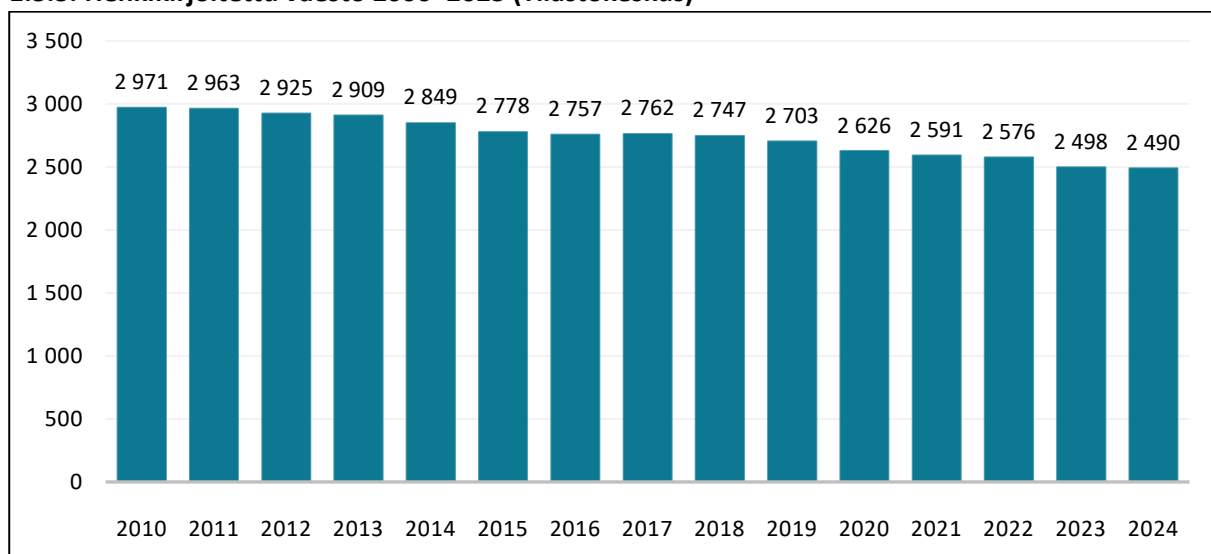
Kirjanpitolain mukaan menot ja tulot on jaksotettava suoriteperusteen mukaisesti. Myös talousarviossa määrärahat ja tuloarviot esitetään suoriteperusteen mukaisina. Talousarviossa esitetään suunnitelman mukaiset

poistot. Tehtävien väliset sisäiset erät otetaan määrärahoihin ja tuloarvioihin mukaan. Seurannassa talousarvion tuloslaskelmaosasta laaditaan kaksi toteutumisvertailua, toisessa sisäiset erät ovat mukana ja toisesta ne on eliminoitu. Käyttötalouden toteutumisvertailussa sisäiset erät ovat mukana. Laskennalliset erät (vyörytyserät ja alv-palautukset) sekä veroerät, joita ei voida ennustaa jäävät pois talousarviosta.

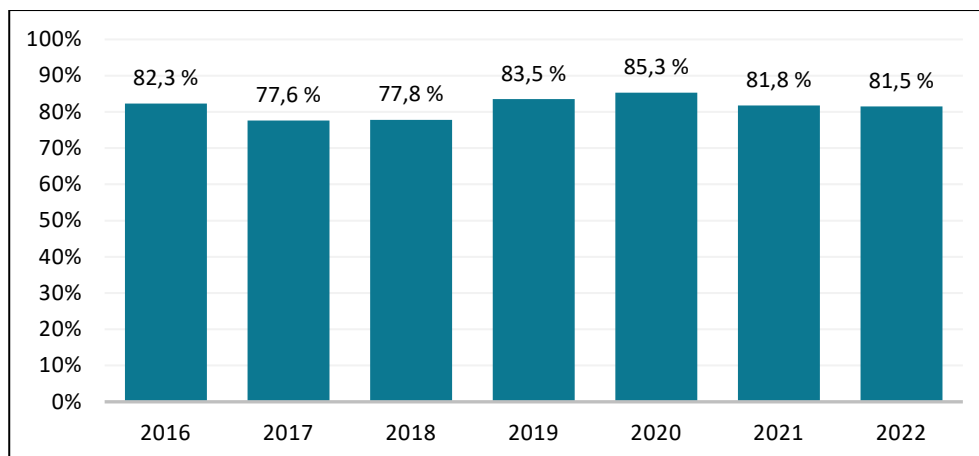
1.3.2. Sisäinen toimintaympäristö

Konneveden kunta sijaitsee Keski-Suomen maakunnassa. Rajanaapureina ovat Hankasalmi, Vesanto, Rautalampi, Laukaa ja Äänekoski. Kunnan pinta-ala on 680,9 km², josta maapinta-ala 514,7 km² ja vesistöjä 166,2 km². Rantaviivaa on kunnan alueella yhteensä yli 600 km. Äänekosken kaupunki ja Konneveden kunta kuuluvat Äänekosken talousalueeseen ja Ääneseudun seutukuntaan. Konneveden kuntarakenne koostuu yhdestä taajamasta ja useista maaseutukylistä.

1.3.3. Henkikirjoitettu väestö 2006–2023 (Tilastokeskus)

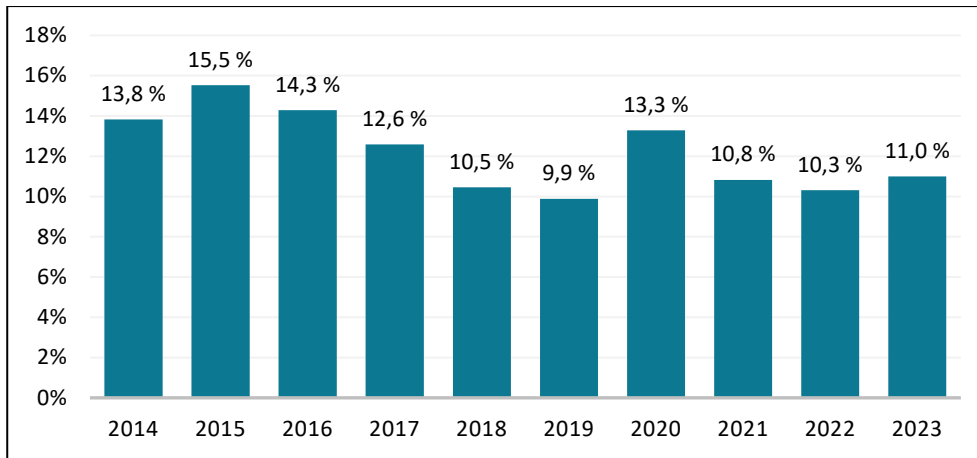

KONNEVEDEN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS

1.3.4. Työttömyys

KONNEVEDEN TYÖTTÖMYYSASTE

1.3.5. Talous

Konnevedellä vuoden 2025 toimintakulut nousevat 2,90 % sekä toimintatuotot laskevat -1,74 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Nettomenot nousevat 4,83 %.

Vuonna 2025 verotulot nousevat noin 184.000 eurolla. Veroennuste on laadittu Kuntaliiton viimeisimmän julkaistun veroennustekehikön arvion mukaan.

Valtionosuudet nousevat noin 272.290 euroa, eli 11,12 % edellisen vuoden talousarviosta. Investointien kokonaismäärä on noin 85.000 euroa. Valtion osuudet on arvioitu Valtionvarainministeriön julkaiseman ennakkollisen laskelman perusteella.

Talousarvion vuosikate on 977.530 euroa ja tilikauden arvioitu tulos noin 23.515 euroa. Koko kunnan pitkäaikainen laskennallinen lainamäärä vuonna 2025 on 16.605.410 euroa.

TALOUSARVION LASKENTAPERUSTEET

Talousarvion laskentaperusteet ovat seuraavat:

- Veroprosentti: 9,80 %
- Palkankorotusvaraus: 2,50 %
- Sairausvakuutusmaksu: 1,73 %
- Työttömyysvakuutusmaksu: 1,00 %
- Palkkaperusteinen KuEL-maksu: 17,00 %
- VaEL-maksu: 16,50 %
- Muut sosiaalivakuutusmaksut: 0,90 %

VEROTULOJEN ARVIOITU KEHITYS

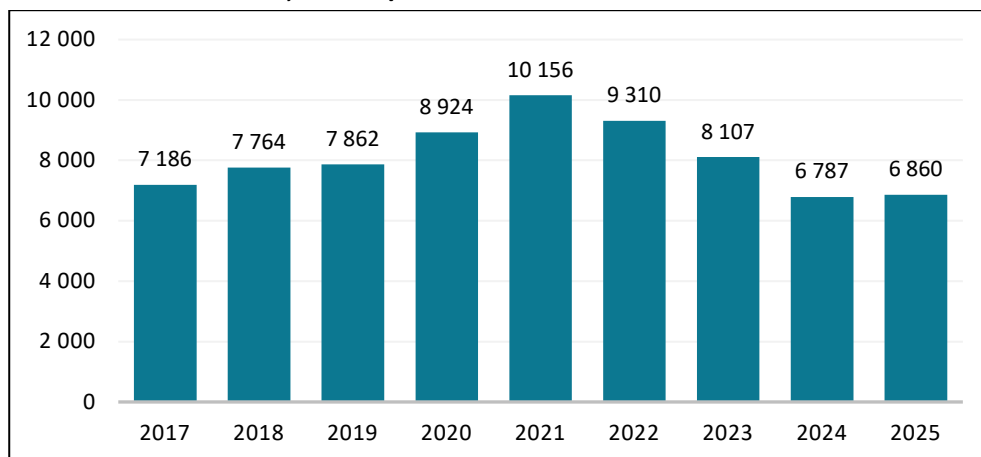
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kunnallisvero	3 827 550	3 918 000	4 054 000	4 135 080	4 217 782
Osuus yhteisöverosta	753 572	636 000	640 000	652 800	665 856
Kiinteistövero	876 989	900 000	944 000	962 880	982 138
Verotulot yhteensä	5 458 111	5 454 000	5 638 000	5 750 760	5 865 775

VALTIONOSUUKSIEN ARVIOITU KEHITYS

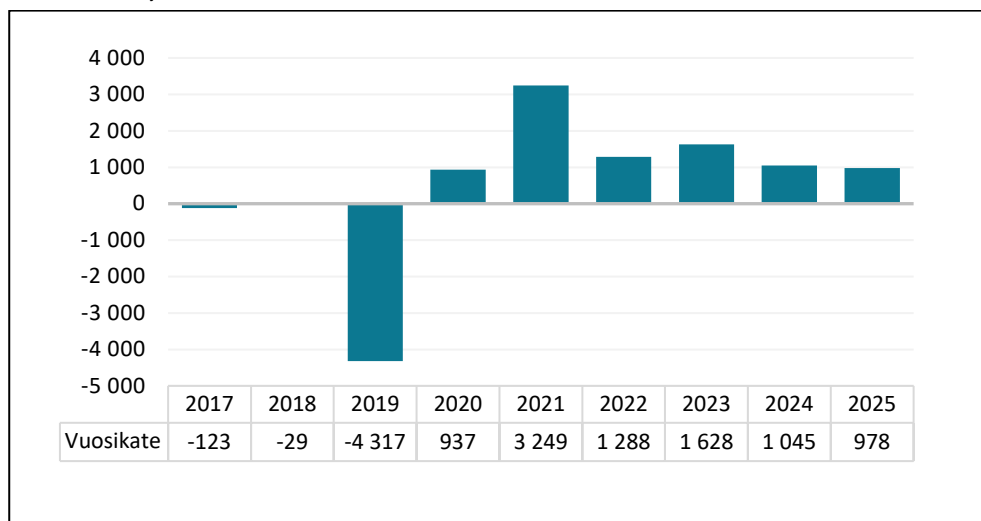
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Peruspalvelujen valtionosuus	1 344 277	775 290	1 158 210	1 158 210	1 158 210
Verotuloihin perustuva v.os. tasaus	1 068 408	1 247 530	1 267 030	1 267 030	1 267 030
Opetus- ja kulttuuriministeriön v.os.	-138 447	-99 690	-55 140	-55 140	-55 140
Verotulomenetyksen korvaus	533 580	526 160	351 480	351 480	351 480
Valtionosuudet yhteensä	2 807 818	2 449 290	2 721 580	2 721 580	2 721 580

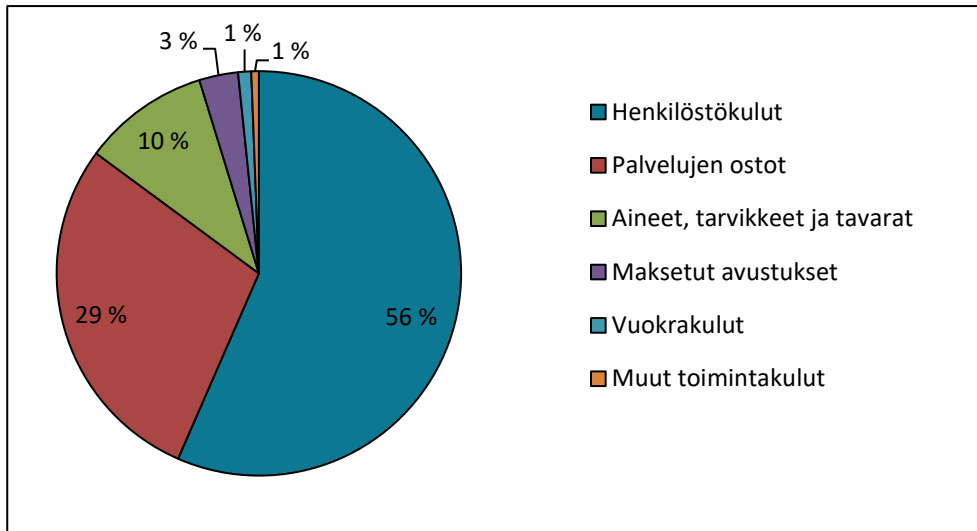
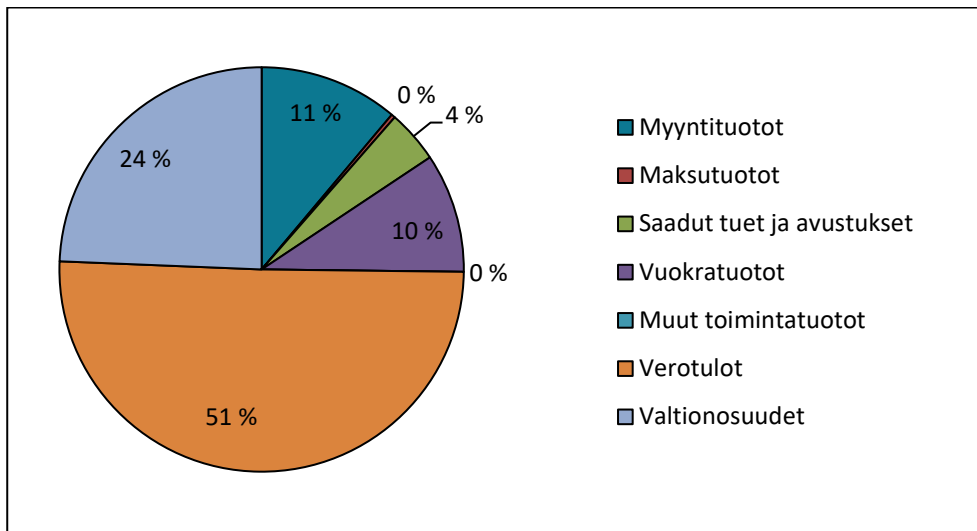
1.3.6. Tunnusluvut

PITKÄAIKAISET LAINAT, EUROA/ASUKAS

VUOSIKATE, 1 000 EUROA

KULUT TILIRYHMITÄIN**TUOTOT TILIRYHMITÄIN****1.4. Henkilöstö**

Konneveden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 22.4.2024 Henkilöstöstrategian vuosille 2024–2025. Sen kärkihankkeet ovat: 1) Osaava ja uudistuva henkilöstö, 2) Työkykyinen henkilöstö, 3) Avoin vuorovaikutus ja tiedonkulun sujumuus sekä 4) Valmentava ja osallistava johtaminen.

Erillinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma valmistellaan vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Se sisältää henkilöstörakenteen ja -määrän sekä niiden muutostarpeet, työhyvinvointisuunnitelman sekä henkilöstön osaamistarpeiden kartoituksen. Tulevaisuudessa erityisesti suureen eläköityvien määrään tulee kiinnittää huomiota, jota tehtävän ja tiedonsiirron jatkuvuus saadaan turvattua. Lisäksi perusopetuksen tuen tarpeen lakiuudistus saattaa vaikuttaa henkilöstörakenteeseen. Lakiuudistus tulee voimaan 1.8.2025.

Henkilöstö- ja palkkahallinnon järjestelmät muuttuvat vuoden 2025 aikana. Tulevaisuudessa palkkahallinto kokonaisuudessaan tuotetaan ostopalveluna. Kuntaan jää palkkayhteyshenkilö. Työehtosopimukset ovat uudistumassa vuoden 2025 aikana, joka tulee vaikuttamaan mm. tehtävien vaativuuden arvioinnin järjestelmään.

Esihenkilötyön kehittäminen ja yhdenmukaistaminen jatkuu säännöllisissä esihenkilökokouksissa sekä ohjeiden ja suunnitelmien laatimisen että päivittämisen kautta.

Työnantajan myöntämään Smartum liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetuuun on varattu 150 euroa työntekijää kohden. Muita työhyvinvointietuja ovat työsuhdepyörä, kunnan kuntosalin ilmainen käyttö ja yhteisölliset tyhy-päivät. Koko henkilöstölle tarjotaan koulutusta Eduhousen koulutusportaalin kautta mm. työhyvinvoinnista.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä henkilöstökertomuksessa. Mittareita ovat mm.: henkilöstön määrä, ikä- ja sukupuolijakauma, palkkamenot, vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus, koulutuspäivien määrä, sairauspoissaolojen määrä, työterveyshuollon kustannuksien määrä, tapahtuneiden työtaturmien määrä, työhyvinvointikyselyjen tulokset ja tyhy-etujen käyttömäärä.

1.5. Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

ARVIO KONNEVEDEN KUNTAKONSERNIN MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Konneveden kunnan hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 30.9.2024. Hallintosääntö sisältää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen (luku 13).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä
- omaisuus ja voimavarat turvataan

Riskillä tarkoitetaan epävarmuuden vaikutusta Konneveden kuntakonsernin tavoitteisiin. Epävarmuuden vaikutukset voivat olla joko negatiivisia tai positiivisia suhteissa tavoitteisiin. Riski on siis joko mahdollisuus, uhka tai niiden yhdistelmä. Riskin merkittävyyttä arvioidaan tapahtuman todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmänä.

Konneveden kuntakonsernin riskit voidaan jaotella neljään riskialueeseen:

- strategiset riskit
- taloudelliset riskit
- operatiiviset riskit
- vahinkoriskit

STRATEGISET RISKIT

Strategiset riskit ovat riskejä, jotka liittyvät Konneveden kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin tai ulkoisiin epävarmuustekijöihin. Strategiset riskit liittyvät tyypillisesti toimintapäätösten tekemiseen, resurssien jakamiseen, johtamisjärjestelmiin ja kykyyn reagoida toimintaym-

päristössä tapahtuviin muutoksiin. Esimerkkejä näistä ovat väestö- ja työpaikkamuutokset, toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat riskit, palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit, lainsäädäntömuutokset sekä laajat ilmasto- ja ympäristömuutokset.

TALOUDELLISET RISKIT

Taloudelliset riskit liittyvät markkinahintojen muutoksiin, rahoitusvarojen riittävyyteen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä sekä vastapuolen kykyyn täyttää taloudelliset velvoitteensa. Kunnan toimintaan liittyviä taloudellisia riskejä ovat muun muassa verotulojen ja valtionosuuksien muutokset, rahoitus- ja korkoriskit, investointiriskit, takaus- ja vakuutusriskit sekä maksuvalmiusriskit.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan kunnan päivittäistä toimintaa, johtamista, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Operatiiviset riskit ovat tyypillisesti seurauksena tapahtumasta, joka aiheutuu riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä tai ihmisistä. Esimerkkejä tästä ovat; organisaatioon ja johtamiseen liittyvät riskit, tietoturvallisuusriskit, prosessiriskit, toiminnan keskeytysriskit, projekti- ja hanketoiminnan riskit, sopimus- ja vastuuriskit, varautumiseen ja kriisitilanteisiin liittyvät riskit, sekä lain vastaiseen toimintaan ja väärinkäyttöihin liittyvät riskit.

Keskeisimmät operatiiviset riskit ovat luonteeltaan henkilöstöriskejä ja ne liittyvät henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin, sekä osaavan työvoiman saatavuuteen. Henkilöstön sairastavuuden lisääntyminen ja mahdollinen poissaolojen kasvu voivat vaikeuttaa palvelutuotantoa. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit tulevat aiheuttamaan merkittäviä haasteita tulevina vuosina.

VAHINKORISKIT

Vahinkoriskit ovat Konneveden kuntakonsernin sisällä tai toimintaympäristössä tapahtuvia virheitä, toimintahäiriöitä ja onnettomuuksia, jotka aiheuttavat vahinkoa ja menetyksiä. Vahinkoriskit kohdistuvat usein tiettyihin kohteisiin. Vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei tiedetä. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä asiakkaiden, henkilöstön tai ympäristön turvallisuuteen sekä omaisuuteen. Vahinkoriskien hallintaan liittyy keskeisesti vakuutusurva, jonka on oltava riittävän kattavalla tasolla.

Kunnalla on käytössä vakuutusmeklaripalvelu, joka seuraa kunnan puolesta vakuutusurvan kattavuutta. Vakuutukset käydään läpi meklarin kanssa vuosittain.

1.6. Konserniohjeet ja tavoitteet

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta. Myös kunnan määräysvallassa olevat säätiöt kuuluvat kuntakonserniin. Talousarvio laaditaan ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa asetetaan toiminnan ja talouden vuosittaiset tavoitteet. Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Valtuusto päättää osana kuntastrategiaa omistajapolitiikasta sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Tytäryhteisöt luokitellaan strategisen ja taloudellisen merkityksen sekä riskien perusteella.

Omistajaohjauksella huolehditaan, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline. Konserniohjeen vähimmäisisällöstä sääde-

tään kuntalain 47 §:ssä. Konserni ohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuus-yhteisöjen omistajaohjaukseen. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta. Konneveden kunnan hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 30.9.2024. Hallintosääntö sisältää konserniohjauksen ja sopimusten hallinnan ohjeen (luku 5).

1.7. Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

Talousarvio sitoo osastoja tulosityksikkötasolla (osasto). Talousarvion sitovuus on ensisijainen, kun arvioidaan toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista. Osasto voi talousarvion käyttösunnitelmassa jakaa tulosityksikön määrärahan siten kuin se toiminnan järjestämiseksi on tarpeen.

Talousarvion määrärahoja tarkastellaan bruttomääräisenä. Tulosityksikön määrärahaa **ei saa ylittää** ilman kunnanvaltuuston **etukäteen** antamaa lupaa. Kunnanhallitus voi kuitenkin antaa tulosityksikölle ylitysluvan enintään 50.000 euroon saakka edellyttäen, että ylitys voidaan kattaa saman osaston muilla tulosityksiköillä syntyvillä säästöillä.

Kukin osasto voi itse päättää talousarvion kustannuspaikkojen sitovuudesta osastoon nähden. Investointiosia sitoo hallintokuntia sillä tasolla, jolla valtuusto investointiosan hyväksyy.

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOISTA JA TULOARVIOISTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Sitovuus	Määrärahat TA 2025	Tuloarviot TA 2025
Käyttötalousosa			
Keskushallinto	N	1 899 240	133 000
Sivistyslautakunta	N	5 220 570	395 720
Ympäristölautakunta	N	2 935 300	2 285 840
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		5 638 000
Valtionosuudet	B		2 721 580
Korkotuotot	B		22 500
Muut rahoitustuotot	B		343 000
Korkomenot	B	500 000	
Muut rahoitusmenot	B	7 000	
Satunnaiset erät	B	0	0
Investointiosa			
Kunnanvaltuusto	B	20 000	
Talonrakennus	B	20 000	
Liikenneväylät	B	0	
Liikunta- ja ulkoilupaidat	B	15 000	
Vesi- ja viemärilaitos	B	45 000	
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	B	20 000	
Antolainasaamisten vähennys	B		73 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lisäykset	B		947 720
Pitkäaikaisten vähennykset	B	1 278 250	
Lyhytaikaisten muutokset	B	600 000	
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			
Yhteensä		12 560 360	12 560 360

2. KÄYTTÖTALOUS

2.1. Keskushallinto

2.1.1. Toimielin yhteensä

TOIMINNALLISET JA RAKENTEELLISET MUUTOKSET

Vuoden alussa työ- ja elinkeinopalvelut sekä kotoutumispalvelut siirtyvät valtiolta kuntien muodostamien työllisyysalueiden vastuulle. Nykyiset TE-toimistot lakkautetaan ja niiden henkilöstö siirtyy työllisyysalueiden palvelukseen. Suomeen on perustettu 45 työllisyysaluetta. Konnevesi kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jonka isäntäkunta on Äänekosken kaupunki.

Uusi valtuustokausi alkaa 1.6.2025. Kunta- ja aluevaalit järjestetään sunnuntaina 13. huhtikuuta. Alkukesästä valtuusto järjestäytyy kunnanhallituksen, lautakuntien, jaostojen ja muiden luottamustehtävien valintojen osalta. Uusi valtuustokausi käynnistää kuntastrategian päivittämisen.

Sähköinen asianhallintajärjestelmä otetaan käyttöön 1.1.2025, joka mahdollistaa asian käsittelyn elinkaaren, aina asian avaamisesta diaariin ja sen päättymisestä päätearkistoon.

Toimintavuoden aikana sujuvoitetaan hallinnollisia työprosesseja. Määrittelytyössä tunnistetaan sääntöihin perustuvat ja toistuvat työprosessit, jotka voidaan automatisoida tietojärjestelmän avulla. Samalla parannetaan kuntalaisten sähköisiä palveluita.

ICT-palveluiden pilvisiirtymät saatetaan loppuun ja päätelaitteet päivitetään uuteen ympäristöön.

Palkanlaskenta ulkoistetaan kokonaisuudessaan keväällä 2025.

Hyvinvointityössä on aika laatia laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2025–2029. Tämä dokumentti laaditaan kaksiosaisena. Ensimmäisessä osassa valtuustolle esitetään tilinpäätöksen yhteydessä väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2021–2025, jonka perusteella valtuusto antaa evästyksen vaihtuvalle valtuustolle hyvinvointisuunnitelmaa 2025–2029 varten. Uusi valtuusto hyväksyy hyvinvointisuunnitelman 2025–2029, jossa esitetään valtuustokausittaiset tavoitteet ja toimenpiteet. Laaja hyvinvointisuunnitelma on osa kuntastrategiaa.

TALOUSSLUVUT - KESKUSHALLINTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97 961	85 000	13 000	13 000	13 000
Tuet ja avustukset	83 874	130 000	120 000	120 000	120 000
Muut toimintatuotot	16 543	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	198 377	215 000	133 000	133 000	133 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-737 989	-785 360	-763 140	-778 403	-793 971
Palvelujen ostot	-583 918	-603 600	-872 300	-889 746	-907 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 777	-28 480	-33 400	-34 068	-34 749
Avustukset	-144 026	-207 000	-167 000	-170 340	-173 747
Vuokratkulut	-56 546	-13 200	-13 400	-13 668	-13 941
Muut toimintakulut	-27 499	-49 000	-50 000	-51 000	-52 020
Toimintakulut yht.	-1 593 755	-1 686 640	-1 899 240	-1 937 225	-1 975 969
Toimintakate	-1 395 378	-1 471 640	-1 766 240	-1 804 225	-1 842 969
Poistot ja arvonalentumiset	-80 380	-28 704	-28 704	-28 704	-28 704
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 475 758	-1 500 344	-1 794 944	-1 832 929	-1 871 673

2.1.2. Yleishallinto (101)

PALVELUSUUNNITELMA

Yleishallinnon tuloyksikköön kuuluvat valtuusto, tilintarkastus, vaalit, kunnanhallitus, hyvinvointitoiminta, maahanmuutto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisverotus ja arkistointi.

Tarkastuslautakunta valmistelea valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lisäksi lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta valvoo myös sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Kunta ostaa tilintarkastuspalvelut tilintarkastusyhtiöltä.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet ja mittarit

1) Asianhallintaan muodostuvan aineiston sähköinen tallennus ja arkistointi

-Mittari ja tavoitetaso: Syyskuun loppuun mennessä

2) Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointisuunnitelman mukaisesti

-Mittari ja tavoitetaso: Hyte-kerroin? (12/2023 18,6€/asukas)

TEA-viisari ? (v. 2024 kaikki sektorit 69)

3) Maahanmuuttajien palveluiden järjestäminen uudistuvan kotoutumislain ja kotoutumishjelman mukaisesti. Koto AJ-järjestelmän käyttöönotto.

-Mittari ja tavoitetaso: Kotoutumiskorvauksia saavien määrä (10/2024 28 hlö)

Ulkomaan kansalaisten määrä (12/2023 43 hlö)

Koto AJ-järjestelmä käytössä 1-2/25

TALOUSLUVUT - YLEISHALLINTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	77 269	75 000	5 000	5 000	5 000
Tuet ja avustukset	35 606	40 000	100 000	100 000	100 000
Muut toimintatuotot	12 957	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	125 832	115 000	105 000	105 000	105 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-326 023	-340 410	-355 330	-362 437	-369 685
Palvelujen ostot	-262 828	-275 150	-345 440	-352 349	-359 396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 746	-10 680	-20 200	-20 604	-21 016
Avustukset	-10 300	-10 000	-10 000	-10 200	-10 404
Vuokrakulut	-52 843	-10 200	-10 400	-10 608	-10 820
Muut toimintakulut	-18 020	-14 000	-15 000	-15 300	-15 606
Toimintakulut yht.	-692 760	-660 440	-756 370	-771 497	-786 927
Toimintakate	-566 928	-545 440	-651 370	-666 497	-681 927
Poistot ja arvonalentumiset	-80 380	-28 704	-28 704	-28 704	-28 704
Tilikauden yli-/alijäämä	-647 308	-574 144	-680 074	-695 201	-710 631

2.1.3. Toimistopalvelut (103)**PALVELUSUUNNITELMA**

Toimistopalvelut tuottavat keskitetysti yleis-, talous-, palkkahallinnon palvelut sekä ICT-palvelut.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Palkkahallinto toteutetaan ostopalveluna

-Mittari ja tavoitetaso: Maaliskuun loppuun mennessä

2) Taloushallinnon prosessien automatisointi

-Mittari ja tavoitetaso: Kesään 2025 aikana

3) Hallinnon prosessien automatisointi

-Mittari ja tavoitetaso: Vuoden 2025 aikana

4) Kuntalaisten e-palvelujen tuottaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Vuoden 2025 aikana 2 uutta palvelua

5) Pilvisiirtymän loppuun saattaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Tietoturvalliset järjestelmäpalvelut

6) Työasemien päivittäminen pilviympäristöön

-Mittari ja tavoitetaso: Hallinto kevään, luottamushenkilöt ja oppilaat kesän aikana

7) Sähköiseen asianhallintaan siirtyminen

-Mittari ja tavoitetaso: Loppukäyttäjät käyttävät sujuvasti Tweb-järjestelmää

TALOUSLUVUT - TOIMISTOPALVELUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	17 139	8 000	6 000	6 000	6 000
Muut toimintatuotot	3 586	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	20 725	8 000	6 000	6 000	6 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-332 943	-303 080	-315 700	-322 014	-328 454
Palvelujen ostot	-58 341	-52 450	-72 960	-74 419	-75 908
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 906	-5 200	-5 200	-5 304	-5 410
Vuokratulot	-2 661	-3 000	-3 000	-3 060	-3 121
Muut toimintakulut	-51	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-398 902	-363 730	-396 860	-404 797	-412 893
Toimintakate	-378 177	-355 730	-390 860	-398 797	-406 893
Tilikauden yli-/alijäämä	-378 177	-355 730	-390 860	-398 797	-406 893

2.1.4. Elinkeinotoiminta ja markkinointi (105)

PALVELUSUUNNITELMA

Konneveden kunta ostaa elinkeinotoiminnan ja markkinoinnin palvelut omistamaltaan tytäryhtiöltä, Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy:ltä. Yhtiön palvelut kattavat yrityspalvelut, matkailun kehittämisen sekä viestinnän ja markkinoinnin. Yhtiö tarjoaa kuntaa, yrityksiä, asukkaita ja muita yhteisöjä hyödyttäviä palveluita. Yhtiön henkilöstömäärä on 1,6 htv, ja siihen kuuluvat yritysasiantuntija ja toimitusjohtaja, joka vastaa myös Kellankosken Voima Oy:stä.

Elinvoimayhtiön tehtävänä on vahvistaa Konneveden elinvoimaisuutta, hyvinvointia ja yhteistyötä. Yhtiön toimintaa ohjaa Konnevesi 2025 -kuntastrategian visio: "Konnevesi on vahvan talouden, yrittäjävälisyyden ja laadukkaan maaseutuasumisen kotikunta." Yhtiö toimii matalan kynnyksen palveluna Konneveden yrityksille aina perustamisneuvonnasta kasvun tukemiseen, työllistämiseen ja omistajanvaihdoksiin asti. Tavoitteena on lisätä yritysten kasvupalukkuutta ja kanavoida hankerahoitusta kasvun tueksi. Elinvoimayhtiö kehittää myös alueen matkailua yhteistyössä Keski-Suomen DMO (Visit Jyväskylä Region) kanssa.

Yrityspalveluissa Elinvoimayhtiö tukee nykyisten yritysten toimintaa tarjoamalla sparrausta ja yhteistyötä esimerkiksi hankkeissa, investoinneissa, myynnissä ja markkinoinnissa. Yhtiö houkuttelee Konnevedelle myös uusia yrityksiä, erityisesti bio- ja metsätalouden alalle.

Elinvoimayhtiö rakentaa Konnevedelle houkuttelevaa brändiä positiivisen viestinnän ja kuntamarkkinoinnin avulla ja toimii aktiivisesti asukashankinnassa. Yhtiö suunnittelee ja toteuttaa aluekehittämishankkeita kuntakonsernin kanssa. Sen tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaita, ajankohtaisia palveluita, jotka tukevat kunnan ja alueen elinvoimaa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet ja mittarit

1) Konneveden elinvoiman vahvistaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Yhtiö pyrkii edistämään kunnan yritysten toimintaedellytyksiä ja houkuttelemaan uusia yrityksiä alueelle.

2) Yritysten kasvun tukeminen

-Mittari ja tavoitetaso: Tarjota yrityksille kasvua tukevia palveluita, kuten perustamisneuvontaa, omistajanvaihdosten tukea sekä sparrausta myyntiin ja markkinointiin.

3) Matkailun kehittäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyössä Keski-Suomen DMO (Visit Jyväskylä Region) kanssa yhtiö edistää Konneveden matkailua ja houkuttelevuutta matkailukohteena.

4) Konneveden brändin rakentaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Rakentaa ja vahvistaa positiivista kuntakuvaa oivaltavan ja aktiivisen viestinnän kautta, mikä tukee myös asukashankintaa.

5) Tehokas ja ajankohtainen palvelutuotanto

-Mittari ja tavoitetaso: Tuottaa kustannustehokkaita ja ajan tarpeisiin vastaavia palveluita, jotka tukevat kunnan strategisia tavoitteita ja aluekehittämistä.

TALOUSLUVUT - ELINKEINOTOIMINTA JA MARKKINOINTI

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 199	2 000	2 000	2 000	2 000
Tuet ja avustukset	18 283	50 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	20 482	52 000	2 000	2 000	2 000
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-247 992	-248 140	-191 120	-194 942	-198 841
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 143	0	-8 000	-8 160	-8 323
Avustukset	0	-4 000	-4 000	-4 080	-4 162
Vuokratulut	-1 042	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-9 297	-35 000	-35 000	-35 700	-36 414
Toimintakulut yht.	-265 474	-287 140	-238 120	-242 882	-247 740
Toimintakate	-244 992	-235 140	-236 120	-240 882	-245 740
Tilikauden yli-/alijäämä	-244 992	-235 140	-236 120	-240 882	-245 740

2.1.5. Työllisyydenhoito (106)**PALVELUSUUNNITELMA**

Vuoden alusta työllisyyspalvelut tuottaa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue. Isäntäkunta toimii Äänekosken kaupunki.

Kuntalisällä kunta tukee yritysten oppisopimuskoulutusta ja työttömien työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin.

Kesätöiden järjestäminen nuorille yhteistyössä Konneveden 4H-yhdistyksen kanssa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnalle.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Tiivis yhteistyö työllisyysalueen kanssa

-Mittari ja tavoitetaso: Työllisten ja työntajien tyytyväisyys palveluun

2) TE-palvelut kiinteäksi osaksi kunnan elinvoimatyötä

-Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyön mallien kehittäminen elinvoimayhtiön kanssa

3) Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen TE-palvelun apuna

-Mittari ja tavoitetaso: Työmarkkinatuen tehokas käyttäminen

4) Aktiivinen oppisopimuskoulutus tarjonta

-Mittari ja tavoitetaso: Osaava työvoimaa yrityksiin

5) Kesätöiden järjestäminen nuorille yhdessä 4H-järjestön kanssa

-Mittari ja tavoitetaso: Nuorten työllistyminen ja työelämään oppiminen

TALOUSSLUVUT - TYÖLLISYYDEN HOITO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 017	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	29 984	40 000	20 000	20 000	20 000
Toimintatuotot yht.	31 001	40 000	20 000	20 000	20 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-79 023	-141 870	-92 110	-93 952	-95 831
Palvelujen ostot	-14 582	-27 860	-262 780	-268 036	-273 396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-999	0	0	0	0
Avustukset	-106 626	-163 000	-123 000	-125 460	-127 969
Muut toimintakulut	-132	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-201 361	-332 730	-477 890	-487 448	-497 197
Toimintakate	-170 360	-292 730	-457 890	-467 448	-477 197
Tilikauden yli-/alijäämä	-170 360	-292 730	-457 890	-467 448	-477 197

2.1.6. Muu keskushallinnon toiminta (107)

PALVELUSUUNNITELMA

Tulosityksikkö sisältää järjestöavustukset.

TALOUSLUVUT - MUU KESKUSHALLINNON TOIMINTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	337	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	337	0	0	0	0
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-175	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 983	-12 600	0	0	0
Avustukset	-27 100	-30 000	-30 000	-30 600	-31 212
Toimintakulut yht.	-35 258	-42 600	-30 000	-30 600	-31 212
Toimintakate	-34 921	-42 600	-30 000	-30 600	-31 212
Tilikauden yli-/alijäämä	-34 921	-42 600	-30 000	-30 600	-31 212

2.2. Sivistyslautakunta

2.2.1. Toimielin yhteensä

TOIMINNALLISET JA RAKENTEELLISET MUUTOKSET

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden, vapaan sivistystyön (kansalaisopisto), musiikkiopistotoiminnan sekä kirjastotoiminnan järjestämisestä. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen sivistystoimi on kunnan suurin toimiala niin henkilöstömäärältään, kuin kustannuksiltaan.

Sivistystoimen talousarvion valmisteluprosessi vuodelle 2025 toteutettiin sivistystoimen johtoryhmän toimesta. Lisäksi sivistyslautakunta piti talousarvioiltakoulun, jossa mukana oli sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen edustajan lisäksi koko sivistystoimen johtoryhmä.

Sivistystoimen toimintatuotot koostuvat pääosin asiakasmaksuista, kotikuntakorvauksista ja avustuksista. Sivistystoimessa haetaan aktiivisesti avustuksia ja hankerahoituksia myös vuoden 2025 aikana. **Toimintatuotot**, 395 720 euroa vuodelle 2025 nousevat 14,6 % verrattuna vuoteen 2024 (345 320 €).

Toimintakulut vuodelle 2025 ovat 5 236 752 euroa (v. 2024 5 181 986 €, 1,06 %). Henkilöstökustannukset ovat suurin euromäärinen kuluerä, 3 911 292 euroa (v. 2024 3 806 309 €, 2,76 %). Palvelujen ostot 1 078 030 euroa (v. 2024 1 094 407 €, -1,5 %). Aineet tavarat ja tarvikkeet 150 730 euroa (v. 2024 172 070 €, -12,4 %).

Sivistystoimen **toimintakate** (toimintatuotot – toimintakulut) on vuonna 2025 -4 841 032 euroa (v. 2024 -4 836 666 €, 0,09 %).

Sivistystoimen suurin haaste on kunnan asukasluvun väheneminen ja erityisesti lasten ja nuorten määrän väheneminen. Tämä edellyttää sivistystoimelta jatkuvaa arviointia siitä, miten laadukkaat sivistyspalvelut tuotetaan tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Vuoden 2024 aikana on työstetty Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystä, jonka myötä Hytölän koulu lakkautettiin 1.8.2024 alkaen. Kokonaisuudessaan palveluverkkoselvitys tulee päätöksentekoon vuoden 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä marras-joulukuussa.

Konneveden kunta on ollut mukana SavoGrown kuntien kanssa kaksivuotisessa Verkstoperuskoulu –hankkeessa vuosina 2023–2024, jossa osaltaan on pyritty miettimään toimintojen sopeuttamista oppilasmäärien laskiessa kuntien välisen yhteistyön keinoin. Konneveden kunta jatkaa Verkstoperuskouluhankkeessa tehtyä yhteistyötä SavoGrow kuntien kanssa Huomisen Peruskoulu Alueellisesti (HUPA) -hankkeessa vuosina 2024–2026.

Suunnitelmissa oleva perusopetuslain muutos koskee oppimisen tuen järjestämistä 1. elokuuta 2025 alkaen. Lakiuudistus tulee toteutuessaan tuomaan muutoksia opetuksen järjestelyihin. Oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on erityisesti pikaisen lakimuutoksen ollessa edessä, ollut tarkoituksenmukaista tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkkovaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti. Paikallista valmistelutyötä tehdään tiiviisti vuoden 2025 aikana.

Lukiolain uudistuminen 1.8.2025 ja vuoden 2026 valtiosuosuusmuutos voivat tulevaisuudessa vaikuttaa sivistystoimen valtiosuosuksiin. Tarkempaa tietoa muutoksen talousvaikutuksista ei ole tällä hetkellä käytettävissä.

Varhaiskasvatuspalveluiden tarve on syntyvyyden laskusta huolimatta kasvanut ja vuorohoidon ennakoimaton tarve voi tuoda ennakoimattomia resurssitarpeita varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa on tapahtunut viime vuosina useita lakimuutoksia. Subjektiviisen päivähoito-oikeuden palaaminen 1.8.2020, 1.8.2021

voimaan tullut lakimuutos koskien henkilöstömitoituksesta poikkeamista sekä kolmiportainen tuki 1.8.2022 ovat vaikuttaneet niin varhaiskasvatuksen henkilöstökustannuksiin, kuin toiminnallisiin rakenteisiin. Vuoden 2023 alusta alkanut maksuton varhaiskasvatus ei ole aiheuttanut toimintaan suuria muutoksia tois- taiseksi.

Varhaiskasvatuksen kelpoisuusvaatimukset ovat muuttumassa vuonna 2030, joten tähän on syytä valmistau- tua ennakoiden esimerkiksi kannustamalla työntekijöitä kouluttautumaan työn ohella.

Lukion opetusta monipuolistetaan edelleen muiden oppilaitosten kanssa verkkovälitteisesti - selvitetään mm. yhteistyömahdollisuuksia muiden Pohjoisen Keski-Suomen kuntien lukioden kanssa. Lukion tulevaisuuden varmistamiseksi syksyllä 2022 käynnistyi lukioprojekti, jonka tavoitteena on kehittää lukion toimintaa hou- kuttelevammaksi konnevetisille nuorille sekä ulkopaikkakuntalaisille opiskelijoille. Opiskelijoilta saadun pa- lautteen pohjalta kehittämistoimenpiteiksi valikoituivat mm. ajokortin tarjoaminen lukiolaisille sekä luonto- ja eräpainotteisten kurssien lisääminen kurssitarjottimelle. Lisäksi Konneveden lukio on mukana Finest Fu- ture yhteistyössä, jonka kautta Konneveden lukiossa opiskelemaan on saapunut kaksi ulkomaalaista opiske- lijaa.

Kirjastopalveluiden kehittämisessä on hyödynnetty ja hyödynnetään edelleen yhteistyöverkostoja. Näitä yh- teistyöverkostoja ovat mm. paikalliset järjestöt sekä Keski-Kirjastojen yhteistyöverkosto. Vuonna 2025 yh- teistyötä vapaa-aikatoimen kanssa tiivistetään edelleen. Tavoitteena on luoda vapaa-aikatoimen ja kirjaston yhteinen viestintäsuunnitelma. Vuonna 2024 valmistui hankesuunnitelma fyysisen kirjaston tulevaisuuden selvittämiseksi. Hankesuunnittelun lähtökohtana oli tarve peruskorjata tai vaihtoehtoisesti uudisrakentaa Konneveden kirjasto niin, että se vastaa nykyajan kirjaston tarpeita ja on turvallinen ja terveellinen toimin- taympäristö niin kirjaston käyttäjille kuin henkilökunnallekin. Vuonna 2025 jatketaan vuonna 2024 valmistu- neen hankesuunnitelman eteenpäinviemistä.

Liikuntapalveluita kehitetään asiakaspalautteiden pohjalta eri käyttäjäryhmät ja sidosryhmät huomioiden. Liikuntapalveluiden kehittämiseen haetaan Aluehallintovirastolta (AVI) Liikunnallisen elämäntavan kehittä- misavustusta. Liikuntakoordinaattorin tehtävän vakinaistaminen on tuonut vakautta liikuntapalveluiden ke- hittämiseen. Liikuntakoordinaattorilla on merkittävä rooli hyvinvointialueuudistuksen kunnan ja hyvinvointi- alueen välisissä hyte-yhteistyörakenteissa mm. liikuntaneuvonnan osalta.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta jatkuu. Toimintaan haetaan Aluehallintoviraston avustusta.

Koulunuorisotyötä ja Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa jatketaan. Molempiin haetaan AVI:n avustusta.

Lasten ja nuorten ympäristö- ja kulttuurikasvatussuunnitelman sekä yleisen kulttuuristrategian valmistumi- nen ja jalkautus vuonna 2025 vastaa osaltaan kunnan kulttuurityön kehittämiseen.

Sivistystoimen eri yksiköiden välillä tehdään laajaa ja hyvää yhteistyötä. Sivistystoimen palvelukokonaisuus pyritään taloudellisista haasteista huolimatta pitämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisina ja laaduk- kaana, koska kaikkia sen tulosityksiköitä säätelevät lakivelvoitteet.

Sivistystoimi arvioi omaa toimintaansa ja talousarviossa asetettuja tavoitteita vuosittain raportoiden niistä toimintakertomuksessa sekä tarkastuslautakunnalle. Lisäksi toimintaa arvioidaan mm. erilaisissa valtakun- nallisissa ja alueellisissa kyselyissä. Hankkeita arvioidaan mm. loppuraportoinnin yhteydessä.

Sivistyslautakunnan sisäiset tarkastajat toteuttavat toiminnan sisäistä tarkastusta raportoiden siitä sivistys- lautakunnalle, kunnanhallitukselle sekä tarkastuslautakunnalle.

TALOUSLUVUT - SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	125 312	79 780	78 190	78 190	78 190
Maksutuotot	2 815	7 000	4 500	4 500	4 500
Tuet ja avustukset	402 338	257 940	312 630	312 630	312 630
Vuokratuotot	0	600	400	400	400
Toimintatuotot yht.	530 465	345 320	395 720	395 720	395 720
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 721 155	-3 806 320	-3 895 110	-3 973 012	-4 052 472
Palvelujen ostot	-889 303	-1 094 440	-1 078 030	-1 099 591	-1 121 582
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 531	-172 070	-150 730	-153 745	-156 819
Avustukset	-87 714	-65 000	-65 000	-66 300	-67 626
Vuokratulut	-10 428	-10 200	-21 100	-21 522	-21 952
Muut toimintakulut	-27 543	-34 000	-10 600	-10 812	-11 028
Toimintakulut yht.	-4 920 674	-5 182 030	-5 220 570	-5 324 981	-5 431 481
Toimintakate	-4 390 209	-4 836 710	-4 824 850	-4 929 261	-5 035 761
Poistot ja arvonalentumiset	-4 600	-4 601	-4 601	-4 601	-4 601
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 394 810	-4 841 311	-4 829 451	-4 933 862	-5 040 362

2.2.2. Sivistystoimisto (300)**PALVELUSUUNNITELMA**

Sivistystoimiston (sivistystoimen hallinto) tehtävänä on sivistystoimen palveluiden järjestäminen ja kehittäminen laadukkaasti ja tarkoituksenmukaisesti yhteistyössä muiden toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Sivistystoimen hallinto vastaa sivistyslautakunnalle kuuluvien asioiden suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Sivistystoimistossa työskentelee sivistystoimenjohtaja.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Avoimen ja hyvän hallintotavan mukainen hallinto uuden hallintosäännön mukaisesti, asianhallintajärjestelmää hyödyntäen.

-Mittari ja tavoitetaso: Päätöksentekoprosessien toteutuminen hallintosäännön mukaisesti (K/E), Asianhallintajärjestelmän tehokas ja sujuva käyttö (K/E)

2) Palveluiden järjestäminen laadukkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

-Mittari ja tavoitetaso: Palveluverkkoselvityksen toimenpiteiden toteutuminen suunnitelman mukaisesti (K/E), Henkilöstösuunnitelman toteutuminen (K/E)

3) Aktiivisen hanketyön kautta toiminnan kehittäminen ja lisäresurssien saaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Myönnetyt avustukset ja hankerahat (€) sekä käynnissä olevat hankkeet (lkm), Toiminnan kehittäminen (uudet toimintamuodot)

4) Uuden lautakunnan perehdyttäminen syksyllä 2025

-Mittari ja tavoitetaso: Toteutunut perehdytysuunnitelma (K/E)

TALOUSLUVUT - SIVISTYSTOIMISTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-94 508	-95 180	-99 500	-101 490	-103 520
Palvelujen ostot	-9 173	-17 990	-17 990	-18 350	-18 717
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-799	-1 900	-1 900	-1 938	-1 977
Vuokrakulut	-662	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-70	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-105 211	-115 070	-119 390	-121 778	-124 213
Toimintakate	-105 211	-115 070	-119 390	-121 778	-124 213
Tilikauden yli-/alijäämä	-105 211	-115 070	-119 390	-121 778	-124 213

2.2.3. Peruskoulut (301)

PALVELUSUUNNITELMA

Jokaisella oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on oikeus saada maksutonta perusopetusta. Perusopetuksen lisäksi kunnalla on velvollisuus järjestää oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta.

Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi jokaisella koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori. Pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Perusopetus järjestetään luokanopettajien antamana opetuksena, eri oppiaineiden opetukseen erikoistuneiden opettajien antamana aineenopetuksena, erityisopetukseen erikoistuneiden opettajien antamana opetuksena sekä opinto-ohjaajan antamana oppilaanohjauksena. Opettajien kelpoisuusehdot määritellään erikseen. Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse asia ratkaistava järkevällä tavalla. Erityisopetuksen puolella on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa. Lukuvuoden 2025 alussa oppimisen tuki uudistuu.

Tämä tuleva perusopetuslain muutos koskee oppimisen tuen järjestämistä 1. elokuuta 2025 alkaen. Lakiuudistus tulee tuomaan muutoksia opetuksen järjestelyihin ja siksi oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista. On tärkeää tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkko vaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esiopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä. Yhdysluokkaopetusta annetaan Istunmäen koululla.

KONNEVEDEN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASENNUSTEET

Lukuvuosi	Esiop.	1.lk	2.lk	3.lk	4.lk	5.lk	6.lk	7.lk	8.lk	9.lk	Yht.
2024–2025	20	22	24	24	20	22	21	27	32	28	240
2025–2026	12	20	22	24	24	20	22	21	27	32	224
2026–2027	17	12	20	22	24	24	20	22	21	27	209
2027–2028	11	17	12	20	22	24	24	20	22	21	193
2028–2029	18	11	17	12	20	22	24	24	20	22	190
2029–2030	15	18	11	17	12	20	22	24	24	20	183

LAPUNMÄEN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASENNUSTEET

Lukuvuosi	Esiop.	1.lk	2.lk	3.lk	4.lk	5.lk	6.lk	7.lk	8.lk	9.lk	Yht.
2024–2025	20	16	21	20	15	18	16	27	32	28	213
2025–2026	12	16	16	21	20	15	18	21	27	32	198
2026–2027	17	12	16	16	21	20	15	22	21	27	187
2027–2028	11	13	12	16	16	21	20	20	22	21	172
2028–2029	18	11	13	12	16	16	21	24	20	22	173
2029–2030	15	17	11	13	12	16	16	24	24	20	168

ISTUNMÄEN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILASENNUSTEET

Lukuvuosi	Esiop.	1.lk	2.lk	3.lk	4.lk	5.lk	6.lk	Yht.
2024–2025	(4)	6	3	4	5	4	5	27
2025–2026	(0)	4	6	3	4	5	4	26
2026–2027	(4)	0	4	6	3	4	5	22
2027–2028	(0)	4	0	4	6	3	4	21
2028–2029	(1)	0	4	0	4	6	3	17
2029–2030	(2)	1	0	4	0	4	6	15

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet ja mittarit

1) Opetuksen järjestäminen laadukkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

-Mittari ja tavoitetaso: Palveluverkkoselvityksen toimenpiteiden toteutuminen suunnitelman mukaisesti (K/E), Henkilöstösuunnitelman toteutuminen (K/E)

2) Aktiivisen hanketyön kautta toiminnan kehittäminen ja lisäresurssien saaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Myönnetyt avustukset ja hankerahat (€) sekä käynnissä olevat hankkeet (lkm), Toiminnan kehittäminen (uudet toimintamuodot)

3) Etäopetuksen kehittäminen yhteistyössä SavoGrow kuntien kanssa (HUPA-hanke)

-Mittari ja tavoitetaso: Toteutuneet etäopetustunnit (lkm)

4) Perusopetuslaki -uudistuksen toimeenpanon onnistuminen (oppimisen tuki)

-Mittari ja tavoitetaso: Ops päivitys lain mukaisesti (K/E), Tarkoituksenmukaiset henkilöstöresurssit ja ryhmäjaot lain edellyttämällä tavalla (K/E), Erityisopetuksen järjestäminen tarkoituksenmukaisesti, tasa-arvoisesti ja kustannustehokkaasti (K/E)

TALOUSLUVUT - PERUSKOULUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	99 644	57 780	56 690	56 690	56 690
Tuet ja avustukset	132 187	85 000	153 290	153 290	153 290
Toimintatuotot yht.	231 831	142 780	209 980	209 980	209 980
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 025 748	-2 081 300	-2 090 970	-2 132 789	-2 175 445
Palvelujen ostot	-641 071	-721 940	-700 510	-714 520	-728 811
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 916	-79 570	-65 830	-67 147	-68 490
Avustukset	-70	0	0	0	0
Vuokrakulut	-7 924	-8 400	-7 700	-7 854	-8 011
Muut toimintakulut	-18 199	-28 000	-5 200	-5 304	-5 410
Toimintakulut yht.	-2 781 928	-2 919 210	-2 870 210	-2 927 614	-2 986 166
Toimintakate	-2 550 097	-2 776 430	-2 660 230	-2 717 634	-2 776 186
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 550 097	-2 776 430	-2 660 230	-2 717 634	-2 776 186

2.2.4. Lukiot (302)

PALVELUSUUNNITELMA

Konneveden lukio on yleislukio, jolla on yhteinen henkilökunta ja tilat Lapunmäen yhtenäiskoulun kanssa. Lukion toimintaa pyritään vahvistamaan oppija- ja ilmiölähtöisemmän sekä uutta teknologiaa hyödyntävän pedagogiikan kautta. Kansainvälisyyskasvatusta vahvistetaan edelleen ja lyhyiden kielten opiskeluun annetaan mahdollisuus yhteistyölukioiden ja/tai Tutorhousen verkkokurssien avulla. Yhteistyötä Finest Futuren kanssa kehitetään kansainvälisten opiskelijoiden osalta. Ylläpidetään lukion houkuttelevuutta lisääviä paikallisia toimenpiteitä (mm. ajokortti, erä- ja vaelluskurssit, metsästäjäntutkinto) ja markkinoidaan lukiota aktiivisesti myös paikkakunnan ulkopuolisille opiskelijoille.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet ja mittarit

1) Uuden lukiolain toimeenpanoon valmistautuminen asteittain

-Mittari ja tavoitetaso: Oppimisen tuen järjestäminen lukiolain mukaisesti (K/E), Varautuminen lukio-koulutuksen rahoitusjärjestelmän muutokseen; mm. yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen (K/E), Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoemahdollisuuksien toimeenpanon valmistelun aloitus (K/E)

2) Lukion opiskelijamäärän turvaaminen

-Mittari ja tavoitetaso: 15 uutta opiskelijaa lukuvuosittain

TALOUSLUVUT - LUKIOT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	816	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	17 503	10 000	22 020	22 020	22 020
Toimintatuotot yht.	18 319	10 000	22 020	22 020	22 020
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-369 240	-391 430	-425 950	-434 469	-443 158
Palvelujen ostot	-76 938	-84 390	-99 070	-101 051	-103 072
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 960	-30 100	-30 600	-31 212	-31 836
Vuokratulot	-1 011	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-223	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-472 371	-505 920	-555 620	-566 732	-578 067
Toimintakate	-454 053	-495 920	-533 600	-544 712	-556 047
Tilikauden yli-/alijäämä	-454 053	-495 920	-533 600	-544 712	-556 047

2.2.5. Aikuiskoulutus ja musiikkitoiminta (303)**PALVELUSUUNNITELMA**

Hankasalmen kansalaisopisto on Hankasalmen kunnan omistama opetushallituksen valvoma oppilaitos, jonka toimialueena ovat Hankasalmen ja Konneveden kunnat. Opisto järjestää monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja tasapuolisesti Hankasalmen ja Konneveden kuntien asukkaille. Opiskelu ja harrastaminen luovat mahdollisuuksia itsensä kehittämiseksi, henkiselle hyvinvoinnille sekä hyvälle elämänlaadulle.

Ala-Keiteleen musiikkiopisto tarjoaa mahdollisuuden taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusopintojen ja syventävien opintojen suorittamiseen, ja valmiudet kohti musiikin ammattiotintoja. Toimialueena Äänekosken kaupunki sekä Hankasalmen, Konneveden, Laukaan ja Uuraisten kunnat. Ylläpitäjänä toimii Äänekosken kaupunki.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Toteutuneiden kansalaisopiston kurssien määrän lisääntyminen Konnevedellä

-Mittari ja tavoitetaso: Toteutuneet kurssit (lkm/muutos%)

2) Oppilasmäärien nousu AKMO:ssa

-Mittari ja tavoitetaso: Oppilasmäärät (lkm/muutos %)

TALOUSLUVUT - AIKUISKOULUTUS JA MUSIIKKITOIMINTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-34 194	-42 070	-42 200	-43 044	-43 905
Toimintakulut yht.	-34 194	-42 070	-42 200	-43 044	-43 905
Toimintakate	-34 194	-42 070	-42 200	-43 044	-43 905
Tilikauden yli-/alijäämä	-34 194	-42 070	-42 200	-43 044	-43 905

2.2.6. Vapaa-aikatoimi (304)

PALVELUSUUNNITELMA

Vapaa-aikatoimi tuottaa hyvinvointia ja terveyttä ylläpitäviä sekä asukasviihtyvyyttä ja lasten ja nuorten kasvua tukevia palveluja kuntalaisille. Palvelut voidaan tuottaa vapaa-aikatoimen omina palveluina, yhteistyössä kunnan muiden toimialojen ja yksiköiden kanssa sekä yhteistyössä kunnassa toimivien järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on keskeisessä roolissa vapaa-aikapalveluiden järjestämisessä.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Tavoitteet ja mittarit

- 1) Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen osana hyvinvointialue- ja TE 25 uudistusta.
-Mittari ja tavoitetaso: Nuorten työpajatoiminnan tulevaisuuden selvitystyö tehty v. 2025 aikana (K/E).
- 2) Sähköisen varausjärjestelmän käyttöönotto.
-Mittari ja tavoitetaso: Järjestelmä toiminnassa viimeistään toukokuu 2025.
- 3) Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen.
-Mittari ja tavoitetaso: Nuvan kokousten ja aloitteiden määrä. Nuvalta pyydettyt lausunnot.
- 4) Alueellisen kulttuurihankkeen valmistelu.
-Mittari ja tavoitetaso: Rahoitushakemuksen jättäminen vuoden 2025 aikana.
- 5) Yhteisen viestintäsuunnitelman luominen kirjaston kanssa.
-Mittari ja tavoitetaso: Suunnitelma valmis ja lanseerattu vuoden loppuun mennessä.

TALOUSLUVUT - VAPAA-AIKATOIMI

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	24 001	22 000	21 500	21 500	21 500
Maksutuotot	2 252	6 000	3 500	3 500	3 500
Tuet ja avustukset	103 160	143 000	131 000	131 000	131 000
Vuokratuotot	0	600	400	400	400
Toimintatuotot yht.	129 413	171 600	156 400	156 400	156 400
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-233 721	-286 440	-299 700	-305 694	-311 808
Palvelujen ostot	-70 153	-90 570	-96 050	-97 971	-99 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 097	-27 100	-22 400	-22 848	-23 305
Vuokrakulut	-46	-1 200	-13 000	-13 260	-13 525
Muut toimintakulut	-7 417	-6 000	-5 400	-5 508	-5 618
Toimintakulut yht.	-329 433	-411 310	-436 550	-445 281	-454 187
Toimintakate	-200 020	-239 710	-280 150	-288 881	-297 787
Tilikauden yli-/alijäämä	-200 020	-239 710	-280 150	-288 881	-297 787

2.2.7. Kirjasto (305)**PALVELUSUUNNITELMA**

Kirjasto toteuttaa kirjastolaissa yleisille kirjastoille määrättyjä tehtäviä tarjoten kuntalaisille yhtäläiset mahdollisuudet monipuolisten aineistojen ja tilojen käyttöön. Kirjasto edistää lukemista ja tarjoaa tietopalvelua laadukkaana asiakaspalvelun, tapahtumien ja tiedottamisen kautta. Keski-kirjastoyhteistyö mahdollistaa laajan kokoelman tarjoamisen asiakkaille.

Kirjastopalveluiden kehittämistyöhön ja yhä useampien asiakkaiden tavoittamiseen panostetaan. Kirjasto tekee yhteistyötä sivistystoimen muiden yksiköiden ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa luodakseen kulttuurihyvinvointia edistäviä palveluja. Omatoimikirjaston aukiolo täydentää henkilökunnan palveluaikaa ja lisää kirjaston saavutettavuutta.

Vuonna 2025 jatketaan kirjaston tulevaisuuden tilojen suunnittelua. Sivistystoimen sisäistä yhteistyötä tiivistetään sekä tekemällä yhteinen viestintäsuunnitelma vapaa-aikatoimen kanssa että kehittämällä koulu-yhteistyötä. Hankkeen avulla tutkitaan muita yhteistyömahdollisuuksia kunnassa ja tehdään uusia palvelukeiluja.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Tilasuunnittelun jatkaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Suunnittelu edennyt tarkemmalle tasolle ja mukana 2026 talousarviossa

2) Kouluyhteistyön tiivistäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyösuunnitelma valmis ja toteutuu syyslukukaudesta 2025 alkaen

3) Yhteisen viestintäsuunnitelman luominen vapaa-aikatoimen kanssa

-Mittari ja tavoitetaso: Suunnitelma valmis ja lanseerattu vuoden loppuun mennessä

4) Synergiahankkeen läpivienti

-Mittari ja tavoitetaso: Hankkeessa luodut ja kokeillut toimintamallit käytössä syksyllä 2025

TALOUSLUVUT - KIRJASTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Maksutuotot	563	1 000	1 000	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	0	0	6 320	6 320	6 320
Toimintatuotot yht.	563	1 000	7 320	7 320	7 320
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-66 639	-80 630	-98 470	-100 439	-102 448
Palvelujen ostot	-15 571	-13 610	-15 760	-16 075	-16 397
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 873	-26 000	-24 150	-24 633	-25 126
Vuokrakulut	-535	-600	-400	-408	-416
Toimintakulut yht.	-111 619	-120 840	-138 780	-141 556	-144 387
Toimintakate	-111 055	-119 840	-131 460	-134 236	-137 067
Poistot ja arvonalentumiset	-4 600	-4 601	-4 601	-4 601	-4 601
Tilikauden yli-/alijäämä	-115 656	-124 441	-136 061	-138 837	-141 668

2.2.8. Varhaiskasvatus (306)**PALVELUSUUNNITELMA**

Varhaiskasvatus on pedagogisesti painottunut lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lain mukaista varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Konnevedellä varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Suunnittelussa, järjestyksessä ja päätöksissä on huomioitava ensisijaisesti lapsen yksilölliset tarpeet ja etu.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Varhaiskasvatuksen järjestäminen laadukkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

-Mittari ja tavoitetaso: Palveluverkkoselvityksen toimenpiteiden toteutuminen suunnitelman mukaisesti (K/E), Henkilöstösuunnitelman toteutuminen (K/E)

2) Varautuminen henkilöstön kelpoisuusvaatimusten muuttumiseen (2030)

-Mittari ja tavoitetaso: Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen (K/E), Koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen työn ohessa henkilöstölle (K/E), Räätelöityjen koulutuspolkujen selvittäminen, esim. sosionomiopinnot (K/E)

3) Johtamiskulttuurin kehittäminen: valmentava johtaminen, työhyvinvointi johtaminen, pedagoginen johtaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Kysely henkilöstölle: Kyselyn asteikko eri osa-alueissa 1–5. Tavoitetaso 4

4) Tiimityön kehittäminen: Avointa, tavoitteellista, roolien ja vastuiden selkeyttäminen, vahvuuksien hyödyntäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Säännölliset arviointi keskustelut tiimeittäin johtajan kanssa. Tavoite 4krt vuodessa

5) Uusien rekrytointien onnistuminen ja henkilöstön hyvät kouluttautumis-/ kehittymis-/ kehittämismahdollisuudet

-Mittari ja tavoitetaso: henkilöstön kelpoisuustavoite 100 %, Koko henkilöstön kouluttautuminen koulutussuunnitelman mukaisesti osallistuen toimintavuoden aikana 4 koulutukseen

6) Pedagogisesti laadukasta varhaiskasvatusta: Osallisuus ja arviointi keskiössä

-Mittari ja tavoitetaso: Lasten haastatteluiden pohjalta koottu yhteenveto ja niiden toteutuminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa (K/E), Perheille tehtävät asiakastytyväisyys kyselyt, tavoitetaso 4.

TALOUSLUVUT - VARHAISKASVATUS

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	850	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	149 489	19 940	0	0	0
Toimintatuotot yht.	150 339	19 940	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-931 300	-871 340	-880 520	-898 130	-916 093
Palvelujen ostot	-42 203	-123 870	-106 450	-108 579	-110 751
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 886	-7 400	-5 850	-5 967	-6 086
Avustukset	-87 644	-65 000	-65 000	-66 300	-67 626
Vuokratulut	-251	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 635	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-1 085 918	-1 067 610	-1 057 820	-1 078 976	-1 100 556
Toimintakate	-935 579	-1 047 670	-1 057 820	-1 078 976	-1 100 556
Tilikauden yli-/alijäämä	-935 579	-1 047 670	-1 057 820	-1 078 976	-1 100 556

2.3. Ympäristölautakunta

2.3.1. Toimielin yhteensä

TALOUSLUVUT - YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	727 354	1 152 900	1 152 550	1 152 550	1 152 550
Maksutuotot	27 749	30 100	30 100	30 100	30 100
Tuet ja avustukset	44 520	56 000	38 000	38 000	38 000
Vuokratuotot	1 076 840	1 065 190	1 065 190	1 065 190	1 065 190
Muut toimintatuotot	8 010	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	1 884 473	2 304 190	2 285 840	2 285 840	2 285 840
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-812 060	-1 015 740	-1 027 770	-1 048 325	-1 069 292
Palvelujen ostot	-809 146	-885 750	-922 160	-940 603	-959 415
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-713 582	-859 970	-834 620	-851 312	-868 339
Avustukset	-79 982	-80 000	-80 000	-81 600	-83 232
Vuokratulut	-42 681	-61 350	-70 750	-72 165	-73 608
Muut toimintakulut	-77	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-2 457 528	-2 902 810	-2 935 300	-2 994 006	-3 053 886
Toimintakate	-573 056	-598 620	-649 460	-708 166	-768 046
Poistot ja arvonalentumiset	-862 852	-871 513	-920 710	-920 710	-866 695
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 435 908	-1 470 133	-1 570 170	-1 628 876	-1 634 741

2.3.2. Tekninen toimisto (401)**PALVELUSUUNNITELMA**

Ympäristölautakunnan jatkuva hallinnollisen työn ja toiminnan kustannustehokas järjestäminen. Keskeisimmät hallinnolliset tehtävät, kuten ympäristölautakunnan kokousasioiden suunnittelu ja valmistelu, talouden seuranta ja kunnan kiinteistöjen isännöinti, pyritään järjestämään talousarvion puitteissa mahdollisimman laadukkaasti.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Kunnan omissa kohteissa selvitetään jätteiden lajittelun ja kierrätyksen järjestämisen tehostamista sekä selvitetään materiaalikierron mahdollisuuksia kunnan omissa purku- ja rakennushankkeissa.

-Mittari ja tavoitetaso: Savo-Pielisen jätelautakunnan jätepoliittisen ohjelman jalkauttaminen käytäntöön.

2) Kehitetään kunnan hankintaosaamista käytännön tasolla.

-Mittari ja tavoitetaso: Tarkastellaan kunnan hankintaohjeen päivitystarvetta ympäristölautakunnan ja kiertotalouden näkökulmasta.

3) Henkilöstön koulutus.

-Mittari ja tavoitetaso: Yksilöllisten koulutustarpeiden kartoittaminen.

4) Sähköisen asiointijärjestelmän käyttöönotto.

-Mittari ja tavoitetaso: Järjestelmän käytön koulutus ja käyttö.

TALOUSLUVUT - TEKNINEN TOIMISTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	43 188	47 500	47 500	47 500	47 500
Toimintatuotot yht.	43 188	47 500	47 500	47 500	47 500
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-151 889	-175 490	-193 620	-197 492	-201 442
Palvelujen ostot	-23 561	-24 900	-24 900	-25 398	-25 906
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 281	-2 500	-2 500	-2 550	-2 601
Vuokratkulut	-1 127	-200	-200	-204	-208
Toimintakulut yht.	-177 858	-203 090	-221 220	-225 644	-230 157
Toimintakate	-134 670	-155 590	-173 720	-178 144	-182 657
Tilikauden yli-/alijäämä	-134 670	-155 590	-173 720	-178 144	-182 657

2.3.3. Yhdyskuntasuunnittelu (402)**PALVELUSUUNNITELMA**

Yhdyskuntasuunnittelulla pyritään vastaamaan asema- ja yleiskaavoituksesta sekä mittaustoiminnasta. Kaavoitukseen sisältyy kaavatoimikunnan asioiden suunnittelu ja valmistelu.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Tuulivoimakaavoituksen edistäminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Miilukankaan tuulivoimakaavoituksen mahdollinen valmistelutyö ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn seuranta.

TALOUSLUVUT - YHDYSKUNTASUUNNITTELU

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 168	-3 280	-3 460	-3 529	-3 600
Palvelujen ostot	-14 665	-11 610	-11 610	-11 842	-12 079
Toimintakulut yht.	-17 833	-14 890	-15 070	-15 371	-15 679
Toimintakate	-17 833	-14 890	-15 070	-15 371	-15 679
Tilikauden yli-/alijäämä	-17 833	-14 890	-15 070	-15 371	-15 679

2.3.4. Rakennusvalvonta (403)**PALVELUSUUNNITELMA**

Ympäristölautakunnan lupajaoston asioiden suunnittelu ja valmistelu sekä osoitejärjestelmän ylläpito. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu valvoa rakennustoimintaa, käsitellä rakennusluvut sekä neuvoa korjaus- ja uudisrakentamisessa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Rakennusjärjestyksen päivittäminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Valmis rakennusjärjestys 2025.

2) Rakennusvalvontataksan päivitys.

-Mittari ja tavoitetaso: Tarkistettu rakennusvalvontataksa 2025.

3) Kiinteistötietojen päivittämissuunnitelman jatkaminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Uuden tarkasteltavan kunnan osa-alueen päivitystyön valmistuminen.

TALOUSLUVUT - RAKENNUSVALVONTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Maksutuotot	20 810	25 000	25 000	25 000	25 000
Toimintatuotot yht.	20 810	25 000	25 000	25 000	25 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-42 251	-43 650	-45 170	-46 073	-46 995
Palvelujen ostot	-8 722	-59 120	-59 120	-60 302	-61 508
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-427	0	0	0	0
Vuokrakulut	-29	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-51 430	-102 770	-104 290	-106 376	-108 503
Toimintakate	-30 619	-77 770	-79 290	-81 376	-83 503
Tilikauden yli-/alijäämä	-30 619	-77 770	-79 290	-81 376	-83 503

2.3.5. Ympäristönhuolto (404)**PALVELUSUUNNITELMA**

Ympäristönsuojelun lakisäätteiset viranomaistehtävät, joka kattaa mm. ympäristönsuojelun valvonta ja edistäminen, luonnonsuojelu, jätehuollon valvonta, vesiensuojelu, ilmansuojelu, meluntorjunta, neuvonta ja valitus. Sekä maa-aineslupien myöntäminen ja valvonta.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Vieraslajien torjuntatoimien suunnittelu ja edistäminen kunnan alueella. Kuntalaisten innostaminen mukaan torjuntatalkoisiin.

-Mittari ja tavoitetaso: Crowdsorsa vieraslaji -pelin hyödyntäminen osana torjuntatöitä.

2) Kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Määräysten päivittäminen ajankohtaisiksi sekä vertailu lähialueen kuntien määräyksiin Konneveden erityispiisteet huomioiden. Määräykset valmiiksi ja käyttöön vuoden 2025 aikana.

3) Vireille saatettujen asioiden käsittely kohtuullisessa ajassa sekä määräaikaishuollon toteuttaminen valvontasuunnitelman mukaisesti.

-Mittari ja tavoitetaso:

TALOUSLUVUT - YMPÄRISTÖNHUOLTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	27 431	32 500	32 500	32 500	32 500
Maksutuotot	6 939	5 100	5 100	5 100	5 100
Tuet ja avustukset	15 872	36 000	28 000	28 000	28 000
Toimintatuotot yht.	50 242	73 600	65 600	65 600	65 600
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-50 691	-68 590	-67 190	-68 534	-69 904
Palvelujen ostot	-21 762	-55 710	-45 940	-46 859	-47 796
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 633	-910	-910	-928	-947
Toimintakulut yht.	-74 087	-125 210	-114 040	-116 321	-118 647
Toimintakate	-23 846	-51 610	-48 440	-50 721	-53 047
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 846	-51 610	-48 440	-50 721	-53 047

2.3.6. Ympäristöterveydenhuolto (405)**PALVELUSUUNNITELMA**

Ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta, eläinlääkintä) palvelut tuottaa Laukaan kunta.

Terveysvalvonnan tehtävänä on ihmisten ja eläinten hyvinvoinnin ja elinympäristön turvaaminen. Toimintaa toteutetaan elintarvikelain, terveydensuojelulain sekä tupakkalain nojalla ihmisten terveyttä uhkaavien vaaratekijöiden valvonnalla. Tavoitteena on vaaratekijöiden poistaminen ja/tai minimoiminen.

Eläinlääkintähuollon tehtävänä on tuotantoeläinten, hevosten ja pieneläinten terveyden- ja sairaudenhoito sekä viranomaistyöhön (tautivalvonta) liittyvä näytteenotto sekä suurelänpäivystys.

Valvontaeläinlääkärin tehtävänä on alueen eläinsuojelusta huolehtiminen ja eläintautien vastustaminen. Valvontaeläinlääkärin työtehtäviin kuuluu lisäksi elintarvikelain mukaisten tarkastusten (laitokset, alkutuotanto) suorittaminen.

TALOUSLUVUT - YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-774	0	-870	-887	-905
Palvelujen ostot	-101 096	-106 360	-103 980	-106 060	-108 181
Toimintakulut yht.	-101 870	-106 360	-104 850	-106 947	-109 086
Toimintakate	-101 870	-106 360	-104 850	-106 947	-109 086
Tilikauden yli-/alijäämä	-101 870	-106 360	-104 850	-106 947	-109 086

2.3.7. Liikenneväylät (406)**PALVELUSUUNNITELMA**

Kaavateiden kunnossapito ja valaistus sekä haja-asutuksen taajamien valaistus.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Liikenneväylien kunnossapidon tulevaisuuden suunnittelu.

-Mittari ja tavoitetaso: Kesä- ja talvikunnossapidon suunnitelma tuleville vuosille.

2) Investointikohteiden kartoittaminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Investointisuunnitelma.

TALOUSLUVUT - LIIKENNEVÄYLÄT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	9 708	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	9 708	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 557	-12 150	-15 120	-15 422	-15 731
Palvelujen ostot	-17 120	-11 440	-11 440	-11 669	-11 902
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 672	-12 300	-12 300	-12 546	-12 797
Vuokratkulut	-250	-19 600	-19 600	-19 992	-20 392
Toimintakulut yht.	-41 599	-55 490	-58 460	-59 629	-60 822
Toimintakate	-31 891	-55 490	-58 460	-59 629	-60 822
Poistot ja arvonalentumiset	-47 209	-39 930	-43 037	-43 037	-43 037
Tilikauden yli-/alijäämä	-79 101	-95 420	-101 497	-102 666	-103 859

2.3.8. Yksityistiet (407)**PALVELUSUUNNITELMA**

Yksityisteiden avustaminen

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Yksityisteiden liikennöintikunnan ylläpitäminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Yksityistieavustusten myöntäminen talousarvion puitteissa.

2) Yksityistieavustusten hakemusten sähköistäminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Sähköisen järjestelmän käyttöönotto.

TALOUSSLUVUT - YKSITYISTIET

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	21	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-390	-580	-580	-592	-603
Avustukset	-79 982	-80 000	-80 000	-81 600	-83 232
Toimintakulut yht.	-80 351	-80 580	-80 580	-82 192	-83 835
Toimintakate	-80 351	-80 580	-80 580	-82 192	-83 835
Tilikauden yli-/alijäämä	-80 351	-80 580	-80 580	-82 192	-83 835

2.3.9. Puistot ja yleiset alueet (408)**PALVELUSUUNNITELMA**

Puistojen ja virkistysalueiden hoito ja kunnossapito.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Puutarhuripalvelun hyödyntämisen jatkaminen kunnan puisto- ja viheralueilla sekä kiinteistöillä.

-Mittari ja tavoitetaso: Olemassa olevien istutusten ja alueiden kunnossapito.

2) Kunnan taajama-alueen yleisille puisto- ja viheralueille teetettyjen kehityssuunnitelmien toteuttaminen talousarvion puitteissa.

-Mittari ja tavoitetaso: Kunnan puisto- ja viheralueiden yleisilmeen kohottaminen kohdekerrallaan.

Vuonna 2025 kohteina alustavasti palvelukeskus Ruusaliisan takapihan muutostyöt ja tk:n edustan viheralueiden siistiminen sekä kunnantalon etupihan istutusten siistintä ja päivitystyö.

3) Luontopolkujen ja virkistysalueiden opasteiden sekä kehitystarpeiden suunnittelu ja mahdollinen toteutus talousarvion puitteissa.

-Mittari ja tavoitetaso: Haetaan Suomi liikkeelle -avustusta. Kohteiden opastuksen parantaminen. Tiedotuksen ja viestinnän kehittäminen, eli luontokohteet näkyviksi.

4) Luontoväylien suunnittelu.

-Mittari ja tavoitetaso: TA25-investointisuunnitelman mukaisesti.

TALOUSLUVUT - PUISTOT JA YLEISET ALUEET

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	5 000	5 000	5 000
Toimintatuotot yht.	0	0	5 000	5 000	5 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 851	-39 170	-20 850	-21 267	-21 692
Palvelujen ostot	-3 753	-26 730	-45 360	-46 267	-47 193
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 957	-4 150	-9 150	-9 333	-9 520
Vuokrakulut	0	-350	-350	-357	-364
Toimintakulut yht.	-8 561	-70 400	-75 710	-77 224	-78 769
Toimintakate	-8 561	-70 400	-70 710	-72 224	-73 769
Poistot ja arvonalentumiset	-6 850	-6 850	-68 072	-68 072	-68 072
Tilikauden yli-/alijäämä	-15 412	-77 250	-138 782	-140 296	-141 841

2.3.10. Liikunta- ja ulkoilupaikat (409)**PALVELUSUUNNITELMA**

Liikuntapaikkojen, laitureiden ja uimarantojen hoito sekä kunnossapito.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Liikuntapaikkojen yms. yleinen kunnossapito.

-Mittari ja tavoitetaso: Olemassa olevien alueiden ja rakenteiden ylläpito siten, että kohteita on turvallista, miellyttävää ja helppoa käyttää.

2) Liikuntapaikkojen kehitystarpeiden ja toimien kohdistamisen suunnitelmallisuus.

-Mittari ja tavoitetaso: Kehityskohteiden yksilöinti.

3) Sähköisen varausjärjestelmän käyttöönotto.

-Mittari ja tavoitetaso: Asio-tilavarauksjärjestelmä käyttöön.

TALOUSLUVUT - LIIKUNTA- JA ULKOILUPAIKAT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 737	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	6 219	10 000	10 000	10 000	10 000
Vuokratuotot	8 418	10 000	10 000	10 000	10 000
Toimintatuotot yht.	16 374	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-71 902	-74 210	-79 950	-81 549	-83 180
Palvelujen ostot	-18 319	-29 560	-29 560	-30 151	-30 754
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 198	-16 150	-16 150	-16 473	-16 802
Vuokratulot	-18 449	-20 600	-20 600	-21 012	-21 432
Muut toimintakulut	-73	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-117 940	-140 520	-146 260	-149 185	-152 169
Toimintakate	-101 566	-120 520	-126 260	-129 185	-132 169
Poistot ja arvonalentumiset	-12 301	-11 022	-19 313	-19 313	-19 313
Tilikauden yli-/alijäämä	-113 867	-131 542	-145 573	-148 498	-151 482

2.3.11. Toimitilapalvelut (411)**PALVELUSUUNNITELMA**

Vastata kunnan omistamien rakennusten ja huoneistojen hallinnoinnista, yllä- ja kunnossapidosta.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

- 1) Vuokrasopimusten valmistelu yhdessä HVA:n kanssa.
-Mittari ja tavoitetaso: Valmiit vuokrasopimukset.
- 2) HVA:lle vuokrattavien rakennusten yhtiöittäminen.
-Mittari ja tavoitetaso: Yhtiön perustaminen.
- 3) Tyhjäksi jäävien rakennusten uusiokäyttö ja tilasuunnittelu.
-Mittari ja tavoitetaso: Käyttöasteen maksimointi.

TALOUSSLUVUT - TOIMITILAPALVELUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	36 317	10 900	12 550	12 550	12 550
Vuokratuotot	1 062 814	1 050 190	1 050 190	1 050 190	1 050 190
Toimintatuotot yht.	1 099 131	1 061 090	1 062 740	1 062 740	1 062 740
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-227 404	-289 790	-283 430	-289 099	-294 881
Palvelujen ostot	-415 625	-375 040	-355 010	-362 110	-369 352
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-515 848	-599 370	-569 020	-580 400	-592 008
Vuokrakulut	-17 900	-14 550	-24 150	-24 633	-25 126
Muut toimintakulut	-3	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-1 176 781	-1 278 750	-1 231 610	-1 256 242	-1 281 367
Toimintakate	-77 650	-217 660	-168 870	-193 502	-218 627
Poistot ja arvonalentumiset	-641 747	-661 864	-645 176	-645 176	-591 161
Tilikauden yli-/alijäämä	-719 396	-879 524	-814 046	-838 678	-809 788

2.3.12. Sisäiset palvelut (412)**PALVELUSUUNNITELMA**

Tuottaa kone- ja ajoneuvopalveluja kunnan sisäiseen käyttöön.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Kaluston kunto- ja tarveselvitys.

-Mittari ja tavoitetaso: Investointisuunnitelma.

TALOUSLUVUT - SISÄISET PALVELUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	15 945	35 000	35 000	35 000	35 000
Toimintatuotot yht.	15 945	35 000	35 000	35 000	35 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-24 827	-24 550	-24 670	-25 163	-25 667
Palvelujen ostot	-4 654	-6 630	-6 590	-6 722	-6 856
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 660	-11 650	-11 650	-11 883	-12 121
Vuokratulot	-1 641	-750	-750	-765	-780
Toimintakulut yht.	-42 782	-43 580	-43 660	-44 533	-45 424
Toimintakate	-26 837	-8 580	-8 660	-9 533	-10 424
Tilikauden yli-/alijäämä	-26 837	-8 580	-8 660	-9 533	-10 424

2.3.13. Ravintopalvelut (413)**PALVELUSUUNNITELMA**

Ruokapalvelun tuottaminen sivistystoimelle ja siivouspalvelun tuottaminen toimitilapalveluille.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Henkilöstösuunnittelu.

-Mittari ja tavoitetaso: Sijaistoimintojen varmistaminen.

2) Toiminnan mukauttaminen uusien ravitsemussuositusten mukaiseksi.

-Mittari ja tavoitetaso: Suositusten käyttöönotto.

3) Kausiluonteisten perussiivousten suunnittelu.

-Mittari ja tavoitetaso: Suunnittelu ja toteutus kunnan kohteissa.

TALOUSLUVUT - RAVINTOPALVELUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	10 707	280 000	280 000	280 000	280 000
Tuet ja avustukset	5 520	10 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	16 227	290 000	280 000	280 000	280 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-101 201	-163 510	-159 870	-163 067	-166 329
Palvelujen ostot	-17 669	-16 200	-16 200	-16 524	-16 854
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 729	-122 390	-122 390	-124 838	-127 335
Vuokrakulut	-1 185	-600	-600	-612	-624
Muut toimintakulut	-1	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-211 785	-302 700	-299 060	-305 041	-311 142
Toimintakate	-195 558	-12 700	-19 060	-25 041	-31 142
Poistot ja arvonalentumiset	-1 373	-1 373	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-196 931	-14 073	-19 060	-25 041	-31 142

2.3.14. Vesihuolto (414)**PALVELUSUUNNITELMA**

Sisältää vedenottamon, ylavesisäiliön, vesi- ja viemäriverkoston sekä jätevedenpuhdistamon. Kunnan vesihuoltolaitos toimii sille määrättyllä toiminta-alueella, mutta vettä myydään myös Sirkkamäen vesihuolto-osuuskunnalle sekä Pukaran ja Kärkkäälän vesiosuuskunnille. Vettä ostetaan Pakarila-Koipiniemi vesiosuuskunnalta.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Vesi- ja viemäriverkoston vuosittaiset saneeraukset.

-Mittari ja tavoitetaso: Vesihuoltoverkoston jatkuva ja säännöllinen kunnostaminen turvaa vesihuollon toimintaa.

2) Puhdistamolietteen käsittelyn ja vieraslajien hallinta jätevedenpuhdistamoalueella.

-Mittari ja tavoitetaso: Torjuntatoimien toteuttaminen suunnitelmien (vieraslajien torjunnan vuosikello) mukaisesti. Olemassa olevien varastokasojen seuranta ja multaustoimet jatkokäyttöä silmällä pitäen.

TALOUSLUVUT - VESIHUOLTO

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	306 787	372 000	422 000	422 000	422 000
Tuet ja avustukset	7 202	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	313 989	372 000	422 000	422 000	422 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-63 375	-67 530	-74 810	-76 306	-77 832
Palvelujen ostot	-71 621	-62 130	-112 130	-114 373	-116 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 176	-84 800	-84 800	-86 496	-88 226
Vuokrakulut	0	-2 100	-1 900	-1 938	-1 977
Toimintakulut yht.	-202 172	-216 560	-273 640	-279 113	-284 695
Toimintakate	111 817	155 440	148 360	142 887	137 305
Poistot ja arvonalentumiset	-144 366	-141 638	-136 411	-136 411	-136 411
Tilikauden yli-/alijäämä	-32 550	13 802	11 949	6 476	894

2.3.15. Joukkoliikenne (416)**PALVELUSUUNNITELMA**

Asiointiliikenteen kuljetukset.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Koululais- ja asiointiliikenteen uudelleen järjestely

-Mittari ja tavoitetaso: Uudelleen kilpailutus

TALOUSLUVUT - JOUKKOLIIKENNE

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-49 357	-54 710	-54 710	-55 804	-56 920
Toimintakulut yht.	-49 357	-54 710	-54 710	-55 804	-56 920
Toimintakate	-49 357	-54 710	-54 710	-55 804	-56 920
Tilikauden yli-/alijäämä	-49 357	-54 710	-54 710	-55 804	-56 920

2.3.16. Maa- ja metsätilat (417)**PALVELUSUUNNITELMA**

Kunnan omistamien maa- ja metsätilojen hoito.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Metsänhoitosuunnitelmaan perustuva metsien hoito.

-Mittari ja tavoitetaso: Metsien säilyminen tuottavana ja kasvuvoimaisena pitkällä aikajänteellä.

2) Maltillinen ja kestävä metsän myyntitaso.

-Mittari ja tavoitetaso: Metsäalan asiantuntijan määrittelemä vuotuinen harvennus- ja hakkuutaso.

3) Lämpölaitoksen pohjatuhkan metsälannoituskäytön mahdollisuuksien kartoittaminen.

-Mittari ja tavoitetaso: Tuhkalannoitteen rekisteröinti Ruokavirastolle tai tuhkalannoitteita välittävien yritysten kontaktointi.

TALOUSLUVUT - MAA- JA METSÄTILAT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	219 351	310 000	250 000	250 000	250 000
Vuokratuotot	5 608	5 000	5 000	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	8 010	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	232 969	315 000	255 000	255 000	255 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-68	-2 460	-2 440	-2 489	-2 539
Palvelujen ostot	-38 900	-42 370	-42 370	-43 217	-44 082
Vuokratulot	-300	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-39 268	-44 830	-44 810	-45 706	-46 620
Toimintakate	193 700	270 170	210 190	209 294	208 380
Poistot ja arvonalentumiset	-9 005	-8 836	-8 701	-8 701	-8 701
Tilikauden yli-/alijäämä	184 695	261 334	201 489	200 593	199 679

2.3.17. Muu liiketoiminta (418)**PALVELUSUUNNITELMA**

Tytäryhtiöille myytävien palvelujen, kuten kone- ja henkilöstötyön tuottaminen.

TULOSALUEEN TAVOITTEET**Tavoitteet ja mittarit**

1) Pystytään vastaamaan tytäryhtiöiden tarpeisiin nopeasti ja tehokkaasti.

-Mittari ja tavoitetaso: Henkilöstön määrästä ja osaamisesta huolehtiminen

TALOUSLUVUT - MUU LIIKETOIMINTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	65 891	65 000	68 000	68 000	68 000
Toimintatuotot yht.	65 891	65 000	68 000	68 000	68 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-60 123	-51 360	-56 320	-57 446	-58 595
Palvelujen ostot	-1 931	-2 660	-2 660	-2 713	-2 767
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-5 750	-5 750	-5 865	-5 982
Vuokratulot	-1 800	-2 600	-2 600	-2 652	-2 705
Toimintakulut yht.	-63 853	-62 370	-67 330	-68 677	-70 050
Toimintakate	2 037	2 630	670	-677	-2 050
Tilikauden yli-/alijäämä	2 037	2 630	670	-677	-2 050

3. TULOSLASKELMAOSA

KUNNAN TULOSLASKELMA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	950 626	1 317 680	1 243 740	1 243 740	1 243 740
Maksutuotot	30 564	37 100	34 600	34 600	34 600
Tuet ja avustukset	530 731	443 940	470 630	470 630	470 630
Vuokratuotot	1 076 840	1 065 790	1 065 590	1 065 590	1 065 590
Muut toimintatuotot	24 553	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	2 613 314	2 864 510	2 814 560	2 814 560	2 814 560
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 271 204	-5 607 420	-5 686 020	-5 799 740	-5 915 735
Palvelujen ostot	-2 282 366	-2 583 790	-2 872 490	-2 929 940	-2 988 539
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-941 891	-1 060 520	-1 018 750	-1 039 125	-1 059 908
Avustukset	-311 722	-352 000	-312 000	-318 240	-324 605
Vuokratulut	-109 655	-84 750	-105 250	-107 355	-109 502
Muut toimintakulut	-55 119	-83 000	-60 600	-61 812	-63 048
Toimintakulut yht.	-8 971 957	-9 771 480	-10 055 110	-10 256 212	-10 461 336
Toimintakate	-6 358 643	-6 906 970	-7 240 550	-7 441 652	-7 646 776
Verotulot	5 458 111	5 454 000	5 638 000	5 750 760	5 865 775
Valtionosuudet	2 807 818	2 449 290	2 721 580	2 721 580	2 721 580
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	26 961	22 500	22 500	22 500	23 000
Muut rahoitustuotot	319 453	343 000	343 000	343 000	345 000
Korkokulut	-589 764	-310 000	-500 000	-400 000	-350 000
Muut rahoituskulut	-35 837	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-279 187	48 500	-141 500	-41 500	11 000
Vuosikate	1 628 099	1 044 820	977 530	989 188	951 579
Poistot ja arvonalentumiset	-947 833	-904 818	-954 015	-954 015	-900 000
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	680 266	140 002	23 515	35 173	51 579
Rahastojen muutos	-45 310	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	634 956	140 002	23 515	35 173	51 579

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot/toimintakulut	29 %	29 %	28 %	27 %	27 %
Vuosikate/poistot	172 %	115 %	102 %	104 %	106 %
Vuosikate, euroa/asukas	652	420	404	409	393
Asukasmäärä	2 498	2 490	2 420	2 420	2 420

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnanvaltuusto				
91000 Tili 1100 Maa- ja vesialueet	-20	-20	-20	-20
Kunnanvaltuusto yhteensä	-20	-20	-20	-20
Talonrakennus				
xxxx Väentalo, lämmitysjärjestelmä	0	0	-50	0
94136 Kirjaston suunnittelu ja rakentaminen	-20	-300	-600	0
94103 Palvelukeskus, IV? Vesikatto? PTS	0	0	0	-300
94206 Sähköauton latauspisteet: K-talo, koulu, palvelukeskus, satama?	0	0	-30	0
Talonrakennus yhteensä	-20	-300	-680	-300
Liikenneväylät				
94217 Tili 1144 Katuvalaistuksen uusiminen	0	0	-50	0
94201 Tili 1131 Kaavateiden kunnostus	0	0	-50	0
Liikenneväylät yhteensä	0	0	-100	0
Liikunta- ja ulkoilupaikat				
94231 Tili 1132 Koskireitin luontopolku	-15	0	0	0
94235 Ulkokuntosali	0	0	0	-45
Liikunta- ja ulkoilupaikat yhteensä	-15	0	0	-45
Vesi- ja viemärlaitos				
94240 Tili 1141 Vesijohtoverkoston lisäliittymät	-15	-15	-15	-15
94241 Tili 1142 Viemärikaivojen saneeraustyö	-30	-30	-30	-30
Vesi- ja viemärlaitos yhteensä	-45	-45	-45	-45
Investoinnit yhteensä				
Netto	-100	-365	-845	-410

5. RAHOITUSOSA

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 628 099	1 044 820	977 530	989 188	951 579
Tulorahoituksen korjaukset	-8 010	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 620 089	1 044 820	977 530	989 188	951 579
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-279 600	-810 000	-100 000	-365 000	-845 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 000	290 000	0	0	0
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	8 975	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-266 625	-520 000	-100 000	-365 000	-845 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 353 464	524 820	877 530	624 188	106 579
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Antolainasaamisten vähennys	63 000	10 000	73 000	73 000	73 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	63 000	-10 000	53 000	53 000	53 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	913 430	947 720	1 101 062	1 618 671
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 913 198	-1 278 250	-1 278 250	-1 278 250	-1 278 250
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 370 000	-150 000	-600 000	-500 000	-500 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-543 198	-514 820	-930 530	-677 188	-159 579
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-1 966	0	0	0	0
Saamisten muutos	328 866	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-1 340 422	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-1 013 522	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 493 720	-524 820	-877 530	-624 188	-106 579
Rahavarojen muutos	-140 255	0	0	0	0
Rahavarat jakson alussa	424 001	0	0	0	0
Rahavarat jakson lopussa	283 746	0	0	0	0

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	1 607 000	2 284 000	3 056 570	3 113 628	3 018 037
Investointien tulorahoitus, %	591 %	201 %	978 %	271 %	113 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,72	0,54	0,58	0,58	0,56
Kassan riittävyys, pv	47	0	0	0	0
Asukasluku	2 498	2 490	2 420	2 420	2 420

RAHOITUKSEN BUDJETTI, ULKOISET JA SISÄISET ERÄT

Tili	Budjetti 2025	Budjetti 2024
VEROTULOT		
5000 Ansio- ja po tulovero	4 054 000	3 918 000
5100 Kiinteistövero	944 000	900 000
5200 Osuus yhteisöveron tuot.	640 000	636 000
VEROTULOT	5 638 000	5 454 000
VALTIONOSUUDET		
5510 Peruspalvelujen valtionosuus	1 158 210	775 290
5511 Veromenetysten kompensatit	351 480	526 160
5520 Verotulojen tasaus	1 267 030	1 247 530
5530 Muut opetus- ja kulttuuritoimen vos	-55 140	-99 690
5850 Muut valtionosuudet	0	0
VALTIONOSUUDET	2 721 580	2 449 290
KORKOTUOTOT		
6010 Korkotuotot antolainoista liikelait.	2 500	2 500
6020 Korkotuotot sijoit. ja talletuksista	0	0
6030 Maksuliikennetilien korkotuotot	0	0
6040 Korkotuotot vesihuoltolaitokselta	20 000	20 000
KORKOTUOTOT	22 500	22 500
MUUT RAHOITUSTUOTOT		
6100 Osinkotuotot ja osuus po korot	330 000	330 000
6110 Liikelaitosten peruspo tuotto	12 000	12 000
6130 Viivästyskorkotulot	800	500
6161 Perintätulot	200	500
MUUT RAHOITUSTUOTOT	343 000	343 000
KORKOKULUT		
6210 Korkokulut lainoista	-500 000	-310 000
KORKOKULUT	-500 000	-310 000
MUUT RAHOITUSKULUT		
6320 Viivästyskorot ja korotukset	-1 000	-2 000
6352 Perintäkulut	-1 000	-1 000
6353 Luottotappiot	-5 000	-4 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-7 000	-7 000

6. HANKKEET

6.1. Vuoden 2025 talousarvioon sisältyvät hankkeet

Hankkeista saatava tulorahoitus vaihtelee erillisten rahoituspäätösten mukaan.

ELINKEINOTOIMINNAN JA MARKKINOINNIN ALLA OLEVAT HANKKEET

Hankkeen nimi	Tulot	Menot	Netto
Visit JKL Region	-	12 940	12 940
Maaseutukehitys ry	-	26 000	26 000
YHTEENSÄ	-	38 940	38 940

SIVISTYSTOIMEN ALLA OLEVAT HANKKEET

Hankkeen nimi	Tulot (2025 osuus)	Menot (2025 osuus)	Netto (2025 osuus)	Rahoituspro- sentti
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 2024–2027	70 000	84 580	-14 580	80 %
Yhteisöllinen opiskeluhoolto	12 100	21 450	-9 350	70 %
HUPA (huomisen peruskoulu alueellisesti)	13 700	16 680	-2 980	90 %
Erasmus + TD3C	12 000	8 200	3 800	100 %
Erasmus + Magdeburg	36 060	36 560	-500	100 %
Liikkuva koulu+ liikuntaneuvonta	9 430	19. 830	-10 400	60 %
Erasmus + Sjovegan	12 020	12 250	-230	100 %
Harrastamisen Suomen malli – Kondelandian koulujen kerhot	11 000	22 770	-11 770	70 %
Konneveden lomaleirit	1 000	4 900	-3 900	20 %
Kondelandian koulunuorisotyö	30 000	44 590	-14 590	90 %
KKK-Kaikki kuntoon Konnevedellä	30 000	69 530	-39 530	50 %
Etsivä nuorisotyö	30 000	50 950	-39 530	59 %
Nuorten työpajatoiminta	30 000	50 500	-20 500	59 %
Synergiällä parempiin palveluihin	6 320	9 240	-2 920	80 %

KONNEVEDEN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN PALVELUVERKKOSELVITYS, versio 28.3.2024/Vaihe 1

TAUSTAA

Konneveden kunnanhallitus (13.11.2023 § 107) päätti käynnistää Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön. Selvityksen taustalla ovat laskevat lapsimäärät sekä oppilassennusteet ja sen myötä palvelutarpeen uudelleenarviointi. Selvitystyö on tehty työryhmätyöskentelynä kevään 2024 aikana. Selvityksen tavoitteena on tuottaa palveluverkkosuunnitelma, jossa tarkastellaan pitkäjänteisesti vaihtoehtoja Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen järjestämiseksi. Selvityksen sisällössä huomioidaan asiaan liittyvä Kuntaliiton ohjeistus sekä hallintolain 41 § säännöksen mukainen asianosaisten kuuleminen.

Työryhmän kokoonpano on seuraava:

Sivistystoimenjohtaja Kati-Laine Rissanen, työryhmän puheenjohtaja ja koollekutsuja, Lapunmäen yhtenäiskoulun vs. rehtori Mari Jämsen/Lapunmäen yhtenäiskoulun rehtori Anna-Maria Nurmi, kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Laura Weckman/Mari Jämsen, varhaiskasvatuksen johtaja Jenni Pasma, Koulusihteeri Sari Lievonen, työryhmän sihteeri, sivistyslautakunnan edustaja Sanna Hintikka, kunnanhallituksen edustaja Terhi Minkkinen ympäristölautakunnan edustaja Pirjo Kauppinen sekä rakennustarkastaja Henri Pennanen. Työryhmä on kuullut työskentelyssään myös seuraavia asiantuntijoita: Tiina Vaskelainen, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä Virpi Janhunen, luokanopettaja.

Työryhmä aloitti työskentelynsä 12.1.2024. Työryhmä päätti, että kunnan verkkosivuille avataan oma alisivusto, johon kootaan palveluverkkoselvitystyön aikana kertyvää materiaalia. Työryhmä päätti myös, että työryhmän kokoontumisten muistiot ovat julkisia ja ne löytyvät myös em. sivustolta.

Palveluverkkoselvitystä koskevia tiedotteita on kevään 2024 aikana julkaistu seuraavasti:

- 2.2.2024: kunnan nettisivut ja Facebook, lehdistötiedote tarjottiin myös seuraaviin lehtiin: Laukaa-Konnevesi –lehti, Keskiuomalainen, Pikkukaupunkilainen, Sisä-Suomen lehti; “Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyö on käynnistynyt”
- 28.2.2024 ja 5.3.2024: kunnan nettisivut ja Facebook: “Tiedotus- ja keskustelutilaisuus Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvityksestä 5. maaliskuuta 2024 – tilaisuutta voi seurata myös striimattuna”
- 6.3.2024: kunnan nettisivut ja Facebook, Yrittäjä: “Millä tavoin mahdolliset muutokset kouluverkossa vaikuttaisi liiketoimintaasi? Vastaa kyselyyn 13. maaliskuuta mennessä.”

Laukaa-Konnevesi -lehdessä on julkaistu seuraavat artikkelit:

- 7.3.2024: “Opetuksen keskittämällä paljon etuja Konnevedellä”
- 21.3.2024: “Uhanalainen Hytölän koulu”

VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Perusopetuslaki, perusopetusasetus, varhaiskasvatuslaki:

Jokaisella oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on oikeus saada maksutonta perusopetusta. Perusopetuksen lisäksi kunnalla on velvollisuus järjestää oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Myös opetukseen liittyvät muut oheispalvelut: kouluruokailu, oppikirjat ja muut palvelut ovat oppilaalle maksuttomia. Koulumatkat ovat niin ikään maksuttomia silloin, kun perusopetuslain määräykset tai sivistyslautakunnan hyväksymien koulukuljetusperiaatteiden kriteerit täyttyvät.

Perusopetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Näin ollen oppilailla on oikeus saada tehostettua ja erityistä tukea joko muun opetuksen yhteydessä tai omassa pienryhmässä. Oppilaille tulee ao. tilanteessa laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja opiskeluhuoltopalvelut sekä tarvittavat apuvälineet.

Vaikka jokainen kunta on velvollinen järjestämään perusopetusta, voi kunta myös järjestää palvelut yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkimalla ne yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä tai valtiolta. Edellytyksenä kuitenkin on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta ovat asiasta sopineet. Koulutuksen järjestäjällä tulee lisäksi olla valtioneuvoston myöntämä lupa.

Perusopetus tulee järjestää niin, että oppilaiden koulumatkat liikenneyhteydet huomioiden ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa edellä olevan perusteella oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan perusopetusta antavan paikan. Lähikoulu on pääsääntöisesti myös maantieteellisesti lähin koulu, mutta kunta voi osoittaa lähikouluksi myös muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Oppilasta ei saa ilman huoltajan suostumusta osoittaa opetukseen, jossa voidaan periä maksuja tai muutoin noudattaa erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatuserillisistä järjestelmää.

Oppilaalle tulee perusopetuslain mukaan järjestää maksuton koulukuljetus silloin, kun oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi tai jos oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Kunta voi myös avustaa oppilaan huoltajaa, jos edellä mainitut ehdot täyttyvät ja huoltaja itse huolehtii oppilaan koulumatkoista.

Kunnan harkinnassa on, millainen kunnan kouluverkko on ja missä koulut sijaitsevat. Mikäli oppilaan huoltajat haluavat oppilaan pääsevän muuhun kuin kunnan osoittamaan koulupaikkaan (lähikouluun), voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa itse oppilaan kuljettamisesta tai kuljetuksista aiheutuneista kuluista. Koulukuljetus tulee järjestää mahdollisimman järkevästi ja taloudellisesti. Tämän vuoksi oppilaiden koulumatkaan käytettävä aika saattaa olla pitkä, vaikka itse matka ei pitkä olekaan. Tämä johtuu sekä siitä, että samaan kuljetukseen kerätään oppilaita laajemmalla alueella sekä siitä, että oppilailla on odotusta koululla ennen koulupäivää tai sen jälkeen.

6–12-vuotiaiden oppilaiden koulumatka tulee järjestää niin, ettei oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää kahta ja puolta tuntia enempää. 13-vuotiaan ja sitä vanhemman tai erityiskoulussa olevan oppilaan koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kolme tuntia päivässä. Kuljetusta odottaville oppilaille tulee järjestää mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuusikää osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Täydentävää varhaiskasvatusta voidaan järjestää koulussa, päiväkodissa tai perhepäivähoitajilla.

Esiopetuksen oppilailla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen samoin edellytyksin kuin luokkien 1–2 oppilailla. Kuljetusetuus koskee myös varhaiskasvatuspaikasta esiopetukseen sekä esiopetuksesta varhaiskasvatuspaikkaan menevää matkaa, jos esikoululainen on ennen esiopetuksen alkua hoitopaikassa tai menee esiopetuksesta hoitopaikkaan.

Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi jokaisella koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori. Pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Perusopetus järjestetään luokanopettajien antamana opetuksena, eri oppiaineiden opetukseen erikoistuneiden opettajien antamana aineenopetuksena, erityisopetukseen erikoistuneiden opettajien antamana opetuksena sekä opinto-ohjaajien antamana oppilaanohjauksena. Opettajien kelpoisuusehdot määritellään erikseen. Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse asia ratkaistava järkevällä tavalla. Erityisopetuksen puolella on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esiopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä.

KONNEVEDEN KUNNAN TALOUDELLINEN TILANNE JA SEN KEHITYS

Kuntien tehtävissä on tapahtunut vähäisiä muutoksia vuosikymmenten kuluessa. Merkittävin muutos tapahtui vuoden 2023 alusta, kun hyvinvointialueille siirtyvät kunnista terveydenhuolto, sosiaalihuolto ja palo- ja pelastustoimi.

Hyvinvointialuemuutoksesta seurasi merkittävä tulonsiirto kunnilta hyvinvointialueille. Tämä tarkoittaa valtionosuuksien ja verotulojen osittaista siirtymistä hyvinvointialueille. Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia vähennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä. Valtionosuuksien leikkaus perustuu toteutuneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kuluihin, joiden lopullinen vähennys tehdään vuoden 2022 toteutuneiden kulujen mukaisesti. Konneveden osalta talousarvio supistui noin 22 miljoonasta eurosta, noin 10 miljoonaan euroon.

Kuntien rahoitusjärjestelmän muutos aiheutti ennakoimattomia tuloksia. Usean kunnan rahoitusasema heikkeni ennakoimattomasti. Muutoksen piti olla kustannusneutraali siten, että muutoksen jälkeen kuntien rahoitusasema olisi jäänyt riittäväksi suhteessa tuottaviin peruspalveluihin. Valtiovarainministeriö käynnisti toimintavuoden aikana kuntien valtionosuusjärjestelmämuutoksen, jolle asetettiin haasteellinen aikataulu. Uusi valtionosuusjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa.

Konneveden kunnan taloutta on tasapainotettu suunnitelmallisesti ja talousarvion laadinnassa on pyritty realistisuuteen.

Konneveden kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen neljäntenä perättäisenä vuonna. Tilinpäätös vuodelta 2023 on ylijäämäinen 634 956 € (TA23 441 000 €). Kuntakonsernin tilinpäätös on myös ylijäämäinen 635 300,50 €. Taseeseen kertyy vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen ylijäämää 1 321 000 €. Haasteena on suhteellisen velkaantumisen korkea taso, joka on 200,3 %.

Kuntatalouteen vahvasti vaikuttava tekijä on inflaatio ja sen seurauksena noussut korkotaso. Yleinen kustannusten nousu on nostanut selvästi energian, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hintoja. Suurimmat hintojen nousut näkyvät kuljetuksissa ja ruokapalvelun elintarvikkeiden hinnoissa. Näiden lisäksi kunta-alan palkkakulut nousivat vuoden 2022 palkkaratkaisussa. Tulevien vuosien haasteena on, että sote-siirtoerien valtionosuusleikkaukset jatkuvat vuonna 2025.

Hyvinvointialuemuutos pienensi kunnallisveroa ja valtionosuuksia historiallisesti. Konneveden kunnalle, vuodelle 2023 kohdistuva verotulojen ja valtionosuuksien leikkaus oli 58,26 %, verrattuna tilinpäätökseen vuonna 2022. Näiltä osin vuodet 2022 ja 2023 eivät ole täysin vertailukelpoisia. Kunnan verotulot olivat vuonna 2023 5 458 000 € ja valtionosuudet 2 808 000 €, yhteensä näitä kertyi yhteensä 8 266 000 €, joka oli 38 900 € vähemmän, kuin talousarviossa oli arvioitu (vrt. TA23 8 304 900 €) Toimintatuotot olivat 2 613 000 €, jossa laskua oli edelliseen toimintavuoteen 661 000 €. Erotuksen selittää pääosin sote-palvelujen toimintatuottojen siirtyminen hyvinvointialueelle. Toimintakulut laskivat muutoksen myötä. Vuoden 2023 toimintakulut olivat 8 972 000 € (TP22 22 133 €).

Investointivuosien jälkeen kunnan velkataso on korkealla. Enimmillään pitkäaikaista vierasta pääomaa oli noin 26 M€, kun vuoden 2023 jälkeen pitkäaikaisen velan määrä on noin 14 M€. Kunta on pystynyt lyhentämään investointeihin tarvittuja velkoja noin 2 M€ vuodessa. Hyvinvointialuemuutoksen jälkeen kassatilanne oli haasteellinen, jonka vuoksi jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän lyhytaikaista rahoitusta 1.4 M€. Suhteellinen velkaantuminen nousi 200 %:iin, johtuen käyttötulojen pienentymisestä. Kassatilanteen parantamiseksi kunnan lainojen maksusuunnitelmat tarkistettiin vuoden 2024 alussa.

Kunnan talouden riski on korkeassa velkaantumisasteessa. Velkaantuminen on seurausta tehdyistä tarpeellisista investoinneista. Velkoja pystytään uuden maksusuunnitelman mukaan lyhentämään suunnitelmallisesti, noin 1,5 M€/vuodessa. Haasteena on, että korkea velkaantumisaste ei mahdollista mittavia uusinvestointeja, joihin tarvitaan velkarahoitusta. Uusien investointien rahoittamiseksi tulee kartoittaa hankerahoituslähteitä ja kunnan verotuloja lisääviä hankkeita. Mahdollisten välttämättömien investointien yhtenä rahoituskeinona voidaan harkita kunnan omaisuuden myyntiä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus vaikutti kuntien talouteen merkittävästi. Valtionosuuksien väheneminen toi kunnalle haasteen selvittää lakisääteisistä tehtävistään. Kunta joutuu miettimään, leikataanko menoja sektoreilta, vai joudutaanko ottamaan lisää lainaa. Kuntien edessä on kallis palkkaratkaisu, vaimeasti kasvavat tulot ja soten jälkeen raskas velkataakka. Konneveden kunta laati talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021–2024 kertyneiden alijäämien kattamiseksi.

VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN KÄYTTÖTALOUS JA INVESTOINNIT

Varhaiskasvatus- esi- ja perusopetuspalveluissa toimintaprosessien tarkastelu on keskeinen osa jatkuvaa kehittämistyötä. Valtiovallan ohjaamien muutosten pohjalta tulee arvioida toimintoihin tarvittavia ja kohdennettuja resursseja, jotta palvelut voidaan järjestää tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoihin kohdistuvia haasteita on pyritty tukemaan lukuisien valtionavustusten ja hankerahoitusten avulla. Koulutuspalvelujen järjestämistä säädetään pitkälti lakisääteisten velvoitteiden ja ohjausten kautta. Kustannustason leikkaaminen ei-lakisääteisistä palveluista voidaan kohdistaa 1.–2. luokkalaisten iltapäivätoiminnan järjestämiseen, sillä kunnilla ei ole velvollisuutta tarjota toimintaa. Konneveden kunnan varhaiskasvatus on ollut maksutonta 1.1.2023 alkaen.

Varhaiskasvatuksen vuoden 2023 tilinpäätös oli ylijäämäinen 14 860 euroa (98,54 %). Toimintatuotot toteutuivat 22 670 € suurempana, kuin oli budjetoitu; merkittävimpänä tekijänä varhaiskasvatus sai loppuvuodesta 2023 valtion erityisavustusta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen

järjestämiseen vuodelle 2023 39 064 €. Toimintakulut alittuivat vuonna 2023 37 24 410 € (99,18 %) budjetoidusta, ollen kuitenkin 229 794 € enemmän, kuin vuonna 2022.

Peruskoulujen osalta v. 2023 tilinpäätös oli ylijäämäinen 37 340 € (98,64 %). Toimintatuotot toteutuivat 12 960 € suurempana, kuin oli budjetoitu; merkittävimpänä tekijänä erilaisiin hankkeisiin anotut rahoitukset ja valtionavustukset. Toimintatuotot olivat kuitenkin vuonna 2023 14 982 € alhaisemmat, kuin vuonna 2022. Toimintakulut ylittyivät vuonna 2023 7 810 € (100,68 %) budjetoidusta, ollen 113 075 € enemmän, kuin vuonna 2022. Henkilöstön sijaiskulut olivat huomattavasti budjetoitua korkeammat.

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KUSTANNUKSIA (TP 2023)

Konneveden perusopetuksen virkoja ei ole sidottu yksittäisiin kouluihin, vaan luokanopettajat ja erityisopettajat voivat työskennellä työnantajan osoittamana millä tahansa Konneveden koululla. Tilinpäätöksessä 2023 koko perusopetuksen kulut jakoutuivat seuraavasti:

PERUSOPETUS	TILINPÄÄTÖS 23
Henkilöstökulut (4001)	2 025 750 €
Palveluiden ostot (4300)	817 470 €
Aineet, tarvikkeet, tavarat (4500)	89 960 €
YHTEENSÄ	2 933 180 €

Oheisen taulukon mukaiset henkilöstökustannukset (4001) jakautuvat lukuvuosittain opetuksen resursoinnin suhteessa kaikille kouluille. Ne eivät sisällä erillisillä hankeavustuksilla palkatun lisäresurssin henkilöstökustannuksia. Palvelujen ostot (4300) sisältävät mm. ict-kulut, ateria- ja kuljetuspalvelut, henkilöstön koulutuspalvelut ja kotikuntakorvaukset. Aineet, tarvikkeet ja tavarat (4500) sisältävät mm. oppikirjat ja –materiaalit sekä kalustohankinnat. Nämä kustannukset jakautuvat eri kouluille oppilasmäärien suhteessa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty koulukohtaisia käyttötalouden menoja. Kaikki perusopetuksen menot eivät kuitenkaan sisälly alla olevan taulukon tietoihin. Esimerkiksi eri hankkeiden kustannukset (ml. henkilöstökulut) eivät ole koulujen kustannuspaikoilla. Lisäksi mm. harjaantumisopetuksen (oppilaita koko Konneveden kunnan alueelta) ja erityisopetuksen (resurssi jaetaan kaikille kouluille lukuvuosittain oppilaiden tuen tarpeiden suhteessa) kulut ovat omilla kustannuspaikoillaan ja näkyvät kokonaisuutena koko kunnan perusopetuksen kustannuksissa. Ateriakulut sisältyvät kokonaisuutena koko perusopetuksen kustannuksiin palvelujen ostot momentin (4300) alle.

Tilinpäätösluvut kuvaavat kahdelle eri lukuvuodelle jakautuvia kustannuksia (kevät -23, syksy -23). Näinä ajanjaksoina sekä oppilasmäärissä että henkilöstön määrässä on ollut pientä vaihtelua.

	Koko perusopetus	Lapunmäen yhtenäiskoulu	Hytölän koulu	Istumäen koulu
Henkilöstökulut (opettajat)		986 000 € (sisältää aineenopetuksen)	179 000 € (kevät 2023 3-opettajainen)	148 000 €
Esiopetus (LM)	86 000 €			
Koulunkäynnin-ohjaajat	232 000 €	Resurssia n. 5 kko	Resurssia n. 1 kko	Resurssia n. 1,7 kko

Erityisopetus	117 000 €			
Harjaantumis- opetus	72 000 €			
Palvelut (mm. ict- kulut)		43 500 €	8 000 €	5 500 €
Oppimateriaalit (kirjat, tarvikkeet, tietokoneet)		53 000 € (sisältää aineenopetuksen)	5 500 € (tarviketilaukset tehty minimillä, ei konehankintoja)	14 000 € (tilaukset sisältävät mm. kirjasarjojen uusimisia, tietokoneita, ompelukoneita)
Kuljetukset		295 600 € (sisältää vl. 7.–9. kuljetukset)	76 000 €	102 000 €

Erillisten pienten yksiköiden ylläpitäminen lisää helposti kustannustehottomuutta niin henkilöstö- rakenteen, tuen resursoinnin kuin fyysisen toimintaympäristön osalta.

Kustannusvertailuun on useita erilaisia vaihtoehtoja. Kustannusten vertailua voidaan tehdä erilaisin laskentaperustein. Kustannusten kehitystä voidaan seurata vuosittain tilinpäätöstietojen valossa. Kunnat ja kuntayhtymät toimittavat opetukseen liittyvien kustannusten talousraportointitietoja Valtiokonttorille (v. 2021 alkaen). Aiemmin tietoja ilmoitettiin Tilastokeskukselle Kuntatalouden tiedonkeruun (Taulukko 41) nimellä. Nykyään raportointi on nimeltään TOTT (=Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta).

Konneveden kunnalla on käytössään Kuntamaisema –palvelu. Kuntamaiseman raportointijärjestelmä mahdollistaa toiminnan ja talouden raportoinnin ja ohjauksen kunnissa, kuntayhtymissä ja hyvinvointialueilla palveluittain. Raportointijärjestelmä pohjautuu yhtenäiseen palvelurakenteeseen, jollaisena voi toimia Kuntamaiseman oma tuotteistus tai esim. AURA-palveluluokittelu. Kuntamaisema – palvelu on maksullinen ja verrokkiaineisto perustuu kaikkiin Suomen kuntiin.

SAKU on Kuntaliiton tutkimushanke, jossa selvitetään tilastollisen menetelmän avulla, mitkä ja miten eri tekijät selittävät kuntien kustannuseroja. Tulosten perusteella jokaiselle kunnalle valitaan samankaltaiset kunnat, joihin toiminnan kustannuksia on mielekästä verrata. SAKU-hankkeessa on kartoitettu olosuhde- ja muut tekijät, kerätty data, selvitetty tilastollisesti, mitkä tekijät selittävät kuluja, valittu tulosten perusteella samankaltaiset kunnat ja rakennettu omat SAKU-mallit eri kokonaisuuksille: varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus sekä muuttoliike.

KUVAUS NYKYISESTÄ VARHAISKASVATUS- JA KOULUVERKOSTA

Konneveden kunnassa on yksi päiväkotiki sekä neljä perhepäivähoitajaa, joista yksi työskentelee kirkonkylällä, yksi Istunmäellä ja kaksi Hytölässä. Konnevedellä toimii kaksi alakoulua sekä yksi yhtenäiskoulu. Lapunmäen yhtenäiskoulun kanssa samoissa tiloissa toimii myös Konneveden lukio.

Koulukohtaisissa oppilasennusteissa ovat mukana ne oppilaat, joiden väestörekisterin mukainen kotikunta on Konnevesi 18.1.2024.

Konneveden varhaiskasvatus

Konnevedellä järjestetään varhaiskasvatusta päiväkodissa sekä perhepäivähoidossa. Tarvittaessa päiväkotiki on auki ympäri vuorokauden. Päiväkotiki on 54 paikkainen ja perhepäivähoitajia on 4. Tällä hetkellä Metsäpolun päiväkotikiin on sijoitettu 52 lasta, perhepäivähoitoon 16 lasta sekä täydentävään varhaiskasvatukseen 20 lasta. Täydentävä varhaiskasvatus toimii fyysisesti koulun tiloissa klo 7–9 ja 13–16

välillä, muina aikoina heidät yhdistetään osaksi päiväkodin ryhmiä. Vuorohoitoa käyttää tällä hetkellä satunnaisesti 6 lasta.

Henkilökuntaa Metsäpolun päiväkodissa on 18. Näistä 15 työskentelee ryhmissä, joista yksi ei ole kasvatustavustullinen ja yksi on oppisopimusopiskelija. Lisäksi talossa on hanketyöntekijä, varhaiserityisopettaja sekä varhaiskasvatuksen johtaja. Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa työskentelee 4 työntekijää.

Metsäpolun päiväkotia valmistui 08/2022. Päiväkodissa tilat ovat kolmelle ryhmälle, ruokala, jakelukeittiö, pieni neuvotteluhuone, varhaiserityisopettajan työtila, johtajan työtila sekä henkilökunnan taukotila. Piha-alueita on kaksi, alle-3-vuotiaiden piha-alue ja yli 3-vuotiaiden piha-alue.

Synt.vuosi	vakassa	Ei vakassa	yhteensä
5-vuotiaat (-19)	10	1	11
4-vuotiaat (-20)	15	2	17
3-vuotiaat (-21)	9	3	12
2-vuotiaat (-22)	12	6	18
1-vuotiaat (-23)	-	15	15
24-syntyneet			Tähän mennessä ennuste 11 lasta

Lapunmäen yhtenäiskoulu

Lapunmäen yhtenäiskoulu on rakennettu ja peruskorjattu melko äskettäin. Uudisrakennusosa otettiin käyttöön syksyllä 2016 ja peruskorjattu osa syksyllä 2017.

Lapunmäen yhtenäiskoululla järjestetään koko kunnan esiopetus (päätös lv. 2023–2024) sekä perusopetusta vuosiluokille 1–9. Lapunmäen yhtenäiskoulun tiloissa toimii myös Konneveden lukio. Lapunmäen yhtenäiskoululle on keskitetty kunnassa järjestettävä perusopetukseen valmistava opetus (määräaikainen) sekä harjaantumisopetus (ns. pikkuluokka).

Opettajia Lapunmäellä työskentelee 25, joista määräaikaisia on 7. Koulunkäynninohjaajia on 9 (30–38,25 h/vko), joista määräaikaisia on 4 (27–32 h/vko). Kunnan oma talonmies vastaa kiinteistöhuollosta. Keittiöön on resursoitu 2,5 työntekijää, jotka valmistavat ruoat koko esi- ja perusopetuksen oppilasmäärälle sekä päiväkotia Metsäpolun lapsille.

Oppilaita lukuvuonna 2023–2024 on 211, joista 50 % on koulukuljetusten piirissä.

Lapunmäen yhtenäiskoululla järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa klo 13–16, johon osallistuu keskimäärin 14–16 lasta (yht. listoilla 20 lasta).

2023-2024		2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
luokka-aste	opp.						
0	23	14	9	11	9	13	11

1	21
2	20
3	11
4	15
5	9
6	17
7	33
8	29
9	33
Yhteensä	211

16	14	9	11	9	13
19	16	14	9	11	9
19	19	16	14	9	11
11	19	19	16	14	9
15	11	19	19	16	14
9	15	11	19	19	16
28	22	22	22	26	22
33	28	22	22	22	26
29	33	28	22	22	22
193	186	171	163	161	153

Oppilas- ja opiskeluhoitolain tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä, edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä, turvata varhainen tuki sitä tarvitseville, turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu sekä vahvistaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Opetussuunnitelman mukaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoillon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Opetuksen toteuttamisesta ja oppimisen tukitoimista säädetään tarkemmin koulutusta koskevissa laeissa ja niiden perusteella laadituissa opetussuunnitelmien perusteissa. Konneveden kunnan opiskeluhoiltoa on kuvattu tarkemmin Konneveden kunnan opiskeluhoitosuunnitelmassa:

<https://peda.net/konnevesi/opiskeluhoolto/ojos/opiskeluhoitosuunnitelma-1.8.2023-alkaen/valmis-opiskeluhoitosuunnitelma.pdf>

Konnevedellä opiskeluhoitopalveluista vastaa Keski-Suomen Hyvinvointialue. Kouluterveydenhoitaja on käytettävissä Lapunmäellä kolmena päivänä viikossa (sis. lukion). Koulukuraattorin palveluita on saatavilla 10 h/vko. Koulupsykologin palveluita Konnevedellä on saatavilla yhteensä 1,5 pv/vko.

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilat

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilat ovat varsin toimivat, mutta rajalliset. Luokkatilat ovat lähes maksimikäytössään arkisin klo 9–15 välisenä aikana. Koulupäivien aikana ainoastaan koulun tiloissa sijaitseva kuntosali on kuntalaisten käytössä. Koulupäivien aikana koulun tiloissa työskentelevät myös terapeutit, psykologit, terveydenhoitaja (ml. työterveyshoitaja 1 krt/vko).

Luokka-/ryhmätiloja:

- Pohjakerroksessa kotitalousluokka
- 1. kerros: 8 luokka-/ryhmätilaa + kabinetti + käsityötilat
- 2. kerros: 12 luokka-/ryhmätilaa + mediateekki + luonnontiedetilat (laboratorio + 2 ryhmätilaa), sekä taide-/kuvataidetilat (jaettavissa jakoseinällä kahteen osaan)

Palomestari Olli Markkasen mukaan palomääräyksiin perustuva maksimihenkilömäärä on 1419 henkilöä. Rakennuksen maksimihenkilömäärää tulisi mitoittaa myös mm. ilmanvaihdon kapasiteetin mukaan. Luokka-/ryhmätiloihin mitoitettut henkilömäärät pohjapiirustuksen mukaan:

1. kerros: 8 luokka-/ryhmätilaa: $30+40+11+11+12+12+18+18 = 152$
2. kerros: 12 luokka-/ryhmätilaa: $17+28+19+28+29+30+16+27+25+19+19+25 = 282$

Pelkästään em. luokka-/ryhmätilojen henkilömäärät yht. 434, eli pitkäaikaista oleskelua ajatellen ilmanvaihdon pitäisi olla riittävä ainakin näin suurelle henkilömäärälle.

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilojen käyttö muuhun, kuin opetuskäyttöön

Lapunmäen yhtenäiskoulun tiloissa järjestetään Kansalaisopiston toimintaa (lv. 2023–2024 20 kurssia toimintakauden aikana). Lisäksi tiloissa järjestetään Harrastamisen Suomen mallin kerhoja (lv. 2023–2024 4 kpl) sekä 4H –kerhoja. Koulun tiloissa sijaitseva kuntosali on kunnan yleinen kuntosali (käytössä kuntosalijäsenyyden hankkineille myös koulupäivien aikana) ja liikuntasaleissa järjestetään Konneveden Urheilijoiden salivuoroja sekä vapaa-aikatoimen ryhmäliikunnat sekä yksilöohjaukset. Liikuntasaleja voi myös varata yksittäiset harrasteporukat. Lisäksi koulun tiloja käytetään satunnaisesti yksittäisiin tapahtumiin.

Lapunmäen koulukeskuksen yhteydessä ja välittömässä läheisyydessä olevat ulkoliikuntapaikat ovat kuntalaisten käytössä. Ulkoliikuntapaikkoja ovat monitoimikenttä, yleisurheilukenttä, luistelukaukalo/tenniskenttä, hiihtoladut/pururata, hiihtomaan mäenlaskurinne ja kota/laavu, parkourkenttä, skeittiramppi frisbeegolfrata sekä koulun pihan kiipeilytelineet.

Hytölän koulu

Hytölän koulu on alakoulu, jossa järjestetään esiopetusta sekä opetusta vuosiluokille 1–6. Lukuvuonna 2023–2024 opetusta järjestetään vuosiluokille 3–6. Hytölän koulussa on yhdysluokkaopetusta luokilla 3–4 ja 5–6.

Hytölässä opettajia on 2 sekä yksi määräaikainen koulunkäynninohjaaja (30 h/vko). Kiertävien opettajien toimesta toteutuu musiikin ja kielten opetus sekä erityisopetus.

Ruoka valmistetaan Lapunmäen koulun valmistuskeittiössä, josta ruoka kuljetetaan ostopalveluna koululle Hotelli-ravintola Mierontie Oy:n toimesta. Koululla toimii yhdistelmäyöntekijä, joka hoitaa ruuan jakelua, astiahuoltoa ja rakennuksen siivousta.

Oppilaita lukuvuonna 2023–2024 on 20, joista koulukuljetusten piirissä on 80 %.

2023-	2024-	2025-	2026-	2027-	2028-	2029-
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

luokka	tyttöjä	poikia	yht.
esikoulu			0
1. lk			0
2.lk			0
3.lk	4	1	5
4.lk	2	1	3
5.lk	5	2	7
6.lk	4	1	5
YHTEENS			20
Ä			

3	2	2	2	4	2
1	3	2	2	2	4
2	1	3	2	2	2
1	2	1	3	2	2
5	1	2	1	3	2
3	5	1	2	1	3
7	3	5	1	2	1
22	17	16	13	16	16

Opiskeluhoiltopalveluista vastaa Keski-Suomen Hyvinvointialue. Kouluterveydenhoitaja on käytettävissä Hytölässä tarvittaessa, n. 1 krt/kk. Koulukuraattorin palveluita on saatavilla 4 h/ joka toinen viikko. Koulupsykologin palveluita Konnevedellä on saatavilla yhteensä 1,5 pv/vko.

Hytölän koulun tilat

Koulurakennus on rakennettu vuonna 1907 (kellarikerroksen lisäksi kaksi kerrosta ja ullakolla tekninen tila) ja sitä on laajennettu vuonna 1956.

Koulun alue muodostuu kahdesta tontista (Rauta-aho 2:5 ja Kenttälä 2:31) ja ne ovat yhteensä kooltaan n. 1,86 ha. Koulurakennuksen kokonaisala on n. 800 m² ja sen lisäksi alueella on myös varasto/autotalli (kerrosaltaan 54 m²), jätekatos, urheilukenttä, ulkojäkäkalu, sekä varasto/pukukoppi.

Rakennukselle on tehty kuntoarvio ja pitkän tähtäimen suunnitelma WSP Finland Oy:n toimesta. Kiinteistökatselemointi suoritettiin 29.1.2024 ja raportti valmistui 1.3.2024.

Viime vuosien merkittävimmät remontoinnit: pellettikattila ja ilmanvaihtojärjestelmä on uusittu vuonna 2009, sekä vesikattoremontti tehty vuonna 2013 ja vuonna 2020 tehty sade- ja hulevesiremontti.

Kuntoarvion pohjalta luodussa pitkän tähtäimen suunnitelmassa on esitetty kunnossapitotoimenpiteitä seuraavan 10 vuoden aikajänteelle. Kustannusarvio kaikille toimenpiteille on yhteensä 198 000 euroa, ja merkittävimmät korjausehdotukset ovat:

- Salaojajärjestelmän rakentaminen, hinta-arvio 25 000 euroa
- Julkisivujen huoltomaalaus, hinta-arvio 25 000 euroa
- Lämpökeskuksen kulutusosien uusintatyöt, hinta-arvio 25 000 euroa
- Oppilaiden wc-tilojen peruskorjaus, hinta-arvio 15 000 euroa

Kuntoarvion mukaan Hytölän koulun tilat ovat kohtuullisessa kunnossa, eikä välitöntä riskiä turvallisuuteen ole havaittavissa. Kiinteistön pitäminen terveellisenä ja turvallisena vaatii huoltoa sekä kunnostustoimenpiteitä kaiken aikaa.

Kiinteistön pitoa voidaan jatkaa koulukäytössä ilman merkittäviä panostuksia muutaman vuoden. Samalla korjausvelka sekä riski suuremmista ongelmista kasvavat merkittävästi. Vaikka oppilasmäärään nähden neliöitä on runsaasti niin tilat eivät tarjoa hyviä liikunta- tai käsityötiloja.

Hytölän koulun edelliset peruskorjaukset ovat tehty 1994 ja 2010, jolloin seuraavan perusteellisen korjauksen ajankohta olisi viimeistään 2030-luvun alussa. Arvioitu peruskorjauksen kustannus vuoden 2024 hintatasossa on noin 1,5 M€.

Myyntiä ajatellen kiinteistöstä luopuminen kannattaa tehdä ennen kuin akuutit korjaukset vaativat investointeja.

Rakennus kuuluu Hytölä-Pukara vesiosuuskunnan vesi- ja viemäriverkostoon.

Viimeisin terveystarkastus tehty vuonna 2019 ja palotarkastus vuonna 2021. Tarkastuksilla ei ole ilmennyt suuria korjaustoimenpiteitä.

Hytölän koulun tilojen käyttö muuhun, kuin opetuskäyttöön

Hytölän koulun tiloissa järjestetään Kansalaisopiston toimintaa (lv. 2023–2024 yksi kurssi toimintakauden aikana). Lisäksi tiloissa järjestetään Harrastamisen Suomen mallin kerhoja (lv. 2023–2024 1 kpl) sekä 4H – kerho. Liikuntasalissa järjestetään vapaa-aikatoimen jumppa. Lisäksi koulun tiloja käyttää koulun vanhempainyhdistys kokoontumisiinsa. Koulun pihan ulkoliikunta-alueet (urheilukenttä, luistelukaukalo, kiipeilytelineet) ovat kuntalaisten käytössä koulupäivien ulkopuolella.

Hytölän koulun käyttö- ja hyödyntämismahdollisuudet Konneveden kunnan omissa toiminnoissa ovat vähäiset, eikä esimerkiksi kunnan palvelutoimintojen siirtämiselle Hytölän koululle ole varsinaista tarvetta tällä hetkellä.

Keski-Suomen Hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksen myötä on uhkana, että lähitulevaisuudessa HVA pyrkii vähentämään vuokrattavia toimitilaneliöitä, jolloin kunnan omistamien kiinteistöjen käyttöaste voi laskea entisestään. Toisin sanoen riskinä on, että Konneveden kunnalla voi olla lähitulevaisuudessa iso kiinteistömassa, jonka neliöt eivät ole tehokkaassa käytössä, ja näin ollen esimerkiksi myös Hytölän koulun omistaminen on vaikeasti perusteltavissa ilman koulutoimintaa.

Hytölän koulun tiloissa on muuntomahdollisuuksia esimerkiksi tilojen muuttamiseksi asuin- (rakennuksessa ollut ennen mm. opettajan asunto), tai yritystoimintakäyttöön, ja tällöin Hytölän koulun myyminen on mahdollinen vaihtoehto, mikäli koulutoiminta ei jatkuisi.

Istumäen koulu

ISTUNMÄEN koulu on alakoulu, jossa järjestetään esiopetusta sekä opetusta vuosiluokille 1–6. Lukuvuonna 2023–2024 opetusta järjestetään vuosiluokille 1–6. Istumäen koululla yhdysluokat on muodostettu siten, että pienempien oppilaiden ryhmässä opiskelevat luokat 1–2 ja isompien ryhmässä luokat 3–6.

Istumäellä opettajia on 2, joista toinen on määräaikainen sekä kaksi koulunkäynninohjaaja (25 h/vko ja 38,25 h/vko). Kiertävien opettajien toimesta toteutuu käsityön ja kielten opetus sekä erityisopetus.

Ruoka valmistetaan Lapunmäen koulun valmistuskeittiössä, josta ruoka kuljetetaan ostopalveluna koululle Hotelli-ravintola Mierontie Oy:n toimesta. Koululla toimii yhdistelmätyöntekijä, joka hoitaa ruuan jakelua, astiahuoltoa ja rakennuksen siivousta.

Oppilaita lukuvuonna 2023–2024 on 29, joista koulukuljetusten piirissä on 93 %. Suurta kuljetusoppilaiden osuutta selittää se, että Istumäen kylällä ei ole kevyenliikenteenväylää, vaan alakoululaiset joutuisivat kulkemaan Kantatie 69 piennarta. Koululiitu-ohjelma määrittää kantatie 69:n vaaralliseksi suurimmalle osaa alakouluikäisistä oppilaista.

Istunmäen koululla iltapäivätoimintaa on järjestetty kolmena päivänä viikossa.

	2023- 2024	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029	2029- 2030		
luokka	tyttöjä	poikia	yht.						
esikoulu			0	4	0	4	1	1	2
1. lk	0	1	1	6	4	0	4	1	1
2.lk	4	3	6	1	6	4	0	4	1
3.lk	3	2	6	6	1	6	4	0	4
4.lk	3	3	4	6	6	1	6	4	0
5.lk	3	2	6	4	6	6	1	6	4
6.lk	1	5	6	6	4	6	6	1	6
YHTEENSÄ		29		33	27	27	22	17	18

Opiskeluhoiltopalveluista vastaa Keski-Suomen Hyvinvointialue. Kouluterveydenhoitaja on käytettävissä Istunmäellä tarvittaessa, n. 1 krt/kk. Koulukuraattorin palveluita on saatavilla 4 h/ joka toinen viikko. Koulupsykologin palveluita Konnevedellä on saatavilla yhteensä 1,5 pv/vko.

Istunmäen koulun tilat

Koulutoiminta ko. rakennuksessa on alkanut vuonna 1893, ja koulurakennusta on laajennettu v. 1935.

Koulun kerrosala on noin 470 m² ja koulutilat toimivat pääasiassa yhdessä kerroksessa. Rakennuksessa on myös toisessa kerroksessa yksi luokkatila (n. 35 m²) ja ullakko.

Opinahojo 2:78- tila on pinta-alaltaan n. 1,6 ha ja tontilla on myös 5-asuntoinen kerrostalo (rakennettu vuonna 1959 opettajien asuntolaksi), jonka kellarin pannuhuoneesta (pelletti- ja öljylämmitys) jaetaan lämpö koululle (patteriverkosto), sekä Heikkilä 2:71- tilan kahdelle rivitalolle. Tontilla on myös varastorakennus, jääkiekkokaukalo ja urheilukenttä.

Rakennukselle on tehty kuntoarvio ja pitkän tähtäimen suunnitelma. Kiinteistökatselemointi suoritettiin 29.1.2024 ja raportti valmistui 1.3.2024

Koulurakennukselle ei ole tehty suuria korjaustoimenpiteitä viime vuosina, normaaleja huoltoremontteja lukuun ottamatta (esimerkiksi sisätilojen pintojen uusimiset ym.).

Kuntoarvion pohjalta luodussa pitkän tähtäimen suunnitelmassa on esitetty kunnossapitotoimenpiteitä seuraavan 10 vuoden aikajänteelle. Kustannusarvio kaikille toimenpiteille on yhteensä 102 000 euroa, ja merkittävimmät korjausehdotukset ovat:

- Julkisivujen huoltomaalaus, hinta-arvio 20 000 euroa
- Vesikourujen ja syöksytorvien uusiminen, hinta-arvio 10 000 euroa

Kuntoarvion mukaan myös Istunmäen koulun tilat ovat kohtuullisessa kunnossa eikä välitöntä riskiä turvallisuuteen ole havaittavissa. Kiinteistön pitäminen terveellisenä ja turvallisena vaatii jatkuvaa huoltoa, sekä vuosittaisia kunnostustoimenpiteitä.

Kiinteistön pitoa voidaan jatkaa koulukäytössä ilman merkittäviä panostuksia arviolta 1–2 vuotta. Vaikka oppilasmäärään nähden neliöitä on runsaasti niin tilat eivät tarjoa hyviä liikunta- tai käsityötiloja.

Istunmäen koulua ei varsinaisesti ole peruskorjattu vuosikymmeniin, jolloin korjausvelka on kasvanut huomattavan suureksi. Arvioitu peruskorjauksen kustannus 2024 hintatasossa on noin 1,3 M€, joka voi ylittää uudisrakentamisen hintatason kynnyksen.

Rakennuksessa on painovoimainen ilmanvaihto. Koulu kuuluu Pakarila-Koipiniemi vesihuolto-osuuskunnan vesi- ja viemäriverkostoon.

Viimeisin terveystarkastus tehty vuonna 2019 ja palotarkastus vuonna 2021. Tarkastuksilla ei ole ilmennyt suuria korjaustoimenpiteitä

Istunmäen koulun asuntolan pannuhuoneesta jaetaan lämpö myös läheisille rivitaloille (omistaja KVA) ja kokonaislämmityskuluista osa laskutetaan Konneveden vuokra-asunnot Oy:ltä. Myös asuntolassa pidetään yllä peruslämpöä. Asuntolassa ei ole vuodesta 2023 lähtien ollut enää asukkaita.

Istunmäen koulun tilojen käyttö muuhun, kuin opetuskäyttöön

Istunmäen koulun tiloissa järjestetään Kansalaisopiston toimintaa (lv. 2023–2024 neljä kurssia toimintakauden aikana). Lisäksi tiloissa järjestetään Harrastamisen Suomen mallin kerhoja (lv. 2023–2024 ei yhtään kpl) sekä 4H –kerho. Lisäksi koulun tiloja käyttää koulun vanhempainyhdistys sekä Istunmäen kyläyhdistys kokoontumisiinsa. Koulun piha-alueen välineet, lentopallokenttä ja luistelukaukalo ovat kuntalaisten käytössä koulupäivien ulkopuolella.

Istunmäen koulun käyttö- ja hyödyntämismahdollisuudet Konneveden kunnan omissa toiminnoissa ovat vähäiset, eikä esimerkiksi kunnan palvelutoimintojen siirtämiselle Istunmäen koululle ole varsinaista tarvetta tällä hetkellä.

Keski-Suomen Hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksen myötä on uhkana, että lähitulevaisuudessa Hva pyrkii vähentämään vuokrattavia toimitilaneliöitä, jolloin kunnan omistamien kiinteistöjen käyttöaste voi laskea entisestään. Toisin sanoen riskinä on, että Konneveden kunnalla voi olla lähitulevaisuudessa iso kiinteistömassa, jonka neliöt eivät ole tehokkaassa käytössä, ja näin ollen esimerkiksi myös Istunmäen koulun omistaminen on vaikeasti perusteltavissa ilman koulutoimintaa.

Istunmäen koulun tilat voisivat soveltua esimerkiksi asuin-, tai yritystoimintakäyttöön, ja tällöin myös Istunmäen koulun myyminen on mahdollinen vaihtoehto, mikäli koulutoiminta ei jatkuisi.

Myymistä hankaloittaa lämpökeskuksen sijoittuminen koulun vieressä olevaan asuntolaan, josta lämpö jaetaan koulun ja asuntolan lisäksi myös kahdelle rivitalolle, jotka omistavat Konneveden Vuokra-asunnot Oy. Yksi vaihtoehto olisi poistaa lämpökeskus käytöstä ja siirtyä käyttämään kiinteistökohtaisia lämmitysjärjestelmiä.

PEDAGOGISET SEIKAT

Palveluverkkoselvitystyöryhmän näkemyksen mukaan eri vaihtoehtojen tarkastelussa pedagogisen näkökulman tulee olla keskeisiä perusteita ratkaisuvaihtoehdon valinnalle.

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toiminta perustuu Suomen lainsäädäntöön sekä valtakunnalliseen ja paikalliseen ohjeistukseen ja opetussuunnitelmaan sekä varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen ja opetuksen muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta ohjaa varhaiskasvatustalaki, -asetus sekä varhaiskasvatussuunnitelmat. Jokaiselle varhaiskasvatustalokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat lapsen ryhmän aikuiset sekä tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) työskentelee 0–6-vuotiaiden lasten kanssa. Hänen työaikansa on jaettu seuraavanlaisesti: kaksi päivää esiopetusryhmässä ja kolme päivää Metsäpolun päiväkodissa eri-ikäisten ryhmissä (yhden päivän viikossa/ryhmä). Hän suunnittelee ja toteuttaa pienryhmissä tapahtuvaa työskentelyä ja keskustelee ryhmän henkilökunnan kanssa tekemistään havainnoista. Tavoitteena on tunnistaa ajoissa tunnistamaan lasten mahdollisia tuentarpeita ja pyrkiä yleisen tuen avulla tekemään ennaltaehkäisevää työtä.

Perhepäivähoitajien luona VEO:lla ja varhaiskasvatusjohtajalla on säännölliset käynnit, kerran syksyllä ja kerran keväällä. He käyvät myös aina tarvittaessa/pyydettyessä heidän luonaan antamassa konsultaatiota, tukea ja neuvoja.

Esiopetus

Esiopetusta ohjaa perusopetuslaki ja –asetus sekä täydentävän varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatustalaki ja –asetus sekä esiopetussuunnitelma. Esiopetusta on annettu lukuvuosina 2022–2023 ja 2023–2024 keskistetysti Lapunmäen kouluilla määräaikaisilla sivistyslautakunnan päätöksillä. Esiopetusryhmässä on työskennellyt esiopettajan/kahden esiopettajan lisäksi koulunkäynninohjaaja.

Aiemmin esiopetusta on annettu kyläkouluilla osana alkuopetusryhmää ja oppilasmäärien ollessa isompia omissa esiopetusryhmissään.

Esiopetuksen erityisopetuksesta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO). VEO työskentelee esiopetusryhmässä kaksi päivää viikossa. Esiopetusryhmässä VEO:lla on tärkeä rooli tuentarpeiden lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen kannalta. Hän työskentelee pienryhmien kanssa, joissa lapsilla on kielellisiä, toiminnanohjauksellisia tai muita oppimisvalmiuksiin liittyviä haasteita. Hänellä on myös yksilöohjausta erityisentuen lapsille. VEO tekee tiivistä yhteistyötä tuentarpeiden lasten vanhempien kanssa ja osallistuu moniammatillisiin yhteistyöpalaveriin.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta säätelevät varhaiskasvatustalaki ja –asetus sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatustalassa säädetään muun muassa henkilöstön kelpoisuudesta, henkilöstömitoituksesta, ryhmäkoosta, turvallisuudesta ja varhaiskasvatuksen tavoitteista. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatuksessa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Eli järjestettäessä esiopetukseen osallistuville lapsille täydentävää varhaiskasvatusta, tulee noudattaa kaikkia varhaiskasvatustalain mukaisia säädöksiä.

Perusopetus

Perusopetuksen yksiköt ovat rakenteeltaan ja toimintaympäristöiltään erilaisia. Kullakin yksiköllä on omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. Kaikkien koulujen ympäristössä on mahdollisuus päästä helposti luonnon läheisyyteen. Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen

tasoissa on eroja. Henkilöstö on osaavaa ja ammattitaitoista. Konnevedellä opetushenkilöstön virat ja tehtävät ovat kunnan yhteisiä, eikä niitä täytetä yksiköittäin.

Opetushenkilöstön erityisosaamista on pyritty nykyisessä verkostossa jakamaan erilaisten yhteistyömallien ja liikkuvuuden avulla. Jokaisen yksikön toiminta on laadullista ja oman toimintakulttuurinsa näkökulmasta erityisen arvokasta. Palveluiden keskittämisestä voitaisiin kuitenkin saada etua henkilöstön osaamisen jakamisen ja tasavertaisten oppimisympäristöjen kehittämisen kannalta.

Pienten yksiköiden sekä yhdysluokkaopetuksen etuja ja haittoja:

- ✓ Pienessä opetusryhmässä oppilas saa yksilöllistä huomiota
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä sekä kaverisuhteita
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa oppilaat saavat kertausta, kun kuulevat opetusta, jota toiselle luokalle annetaan. Toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa
- ✓ Pienessä yksikössä haastavampi toteuttaa erilaisia tukimuotoja ja monialaisia oppilashuollollisia toimenpiteitä
- ✓ Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti

Suurempien yksiköiden sekä erillisten ikäryhmien opetuksen etuja ja haittoja:

- ✓ Opetuksessa voidaan keskittyä yhden oppiaineen opiskeluun ja opettajalla on sen myötä aikaa yksilölliseen ohjaukseen kyseisessä asiassa
- ✓ Isolla koululla on paremmat mahdollisuudet ryhmitellä oppilaat erilaisiin pedagogisesti tarkoituksenmukaisiin opetusryhmiin
- ✓ Isossa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata
- ✓ Suuremmissa yksiköissä olevat taloudelliset resurssit voidaan kohdentaa paremmin oppimisympäristöjen kehittämiseen
- ✓ Oppilaiden tuen tarpeisiin voidaan vastata helpommin laajemman henkilöstöresurssin myötä.
- ✓ Suuremmissa yksiköissä työrauha, melu yms. voi helpommin häiritä esim. keskittymistä
- ✓ Osa oppilaista hyötyy selkeästi pienemmästä ryhmäkoosta ja oppimisympäristöstä

Vertailtaessa isoja ja pieniä yksiköitä, tulee huomioida, että iso koulu ei ole sama asia kuin iso luokka tai iso opetusryhmä. Isossa koulussa voi olla yhtä lailla pieniä luokkia ja opetusryhmät voivat olla jopa pienempiä kuin pienessä koulussa.

LÄHIKOULUN OSOITTAMISMENETTELY JA KOULUKULJETUKSET

Konneveden kunta muodostaa yhden oppilaaksiottoalueen. Oppilaan lähikoulu määräytyy osoitteen sekä oppilaan erityistarpeiden perusteella.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Lähikoulu osoitetaan oppilaalle pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa: 1) Oppilas aloittaa 1. vuosiluokalla oppivelvollisuuden alkaessa. 2) Oppilaan koulussa ei ole seuraavaa luokka-astetta seuraavana lukuvuonna. 3) Oppilas muuttaa Konnevedelle tai kunnan sisällä. 4) Oppilas otetaan erityisen tuen pienluokalle. 5) Maahanmuuttajataustaiselle oppilaalle, jolla ei ole riittävää kielitaitoa yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen, määritetään lähikouluksi valmistavaa opetusta antava koulu.

Huoltaja voi anoa oppilaspaikkaa myös muusta, kuin lähikoulusta. Päätöksen asiasta tekee sivistyslautakunta. Jos oppilaalle myönnetään oppilaspaikka muusta kuin lähikoulusta, huoltaja vastaa itse koulukuljetuksista tai niistä aiheutuvista kuluista.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on tarkastellut seikkaperäisesti laadittua karttaa, johon on merkitty niin nykyiset oppilaat, kuin v. 2018–2023 syntyneet lapset. Karttarjoituksen perusteella ei pystytty osoittamaan kyläkouluille muutosta oppilasmääriin.

Koulukuljetuksissa noudatetaan Konneveden kunnan koulukuljetusperiaatteita:

<https://peda.net/konnevesi/ly0/koulukuljetus/koulukuljetusperiaatteet-1.8.2023-alkaan/konneveden-koulukuljetusten-periaatteet.pdf/file/download/92c20502f234a677ec2b6c5d0b7ff1f8d3696cf7/Konneveden%20koulukuljetusten%20periaatteet.pdf%20>

Nykyiset koulukuljetukset toteutetaan usealla eri reitillä. Reitit tarkistetaan lukuvuosittain. Nykyinen kuljetussopimus on voimassa kevätlukukauden 2025 loppuun.

Hytölän koulun mahdollisen lakkauttamisen osalta vaikutuksia koulukuljetuksiin on arvioitu Hankasalmen kunnan kuljetussuunnittelija Virpi Lampisen ja Kuljetusyhteenliittymän yhteyshenkilön Juha Suokiven kanssa. Arviot huomioitu kohdassa ennakkovaikutusten arviointi.

KUNTARAJAT YLITTÄVÄ YHTEISTYÖ

Konneveden kunnalla on perusopetusta koskevaa yhteistyötä SavoGrown alueen kuntien kanssa Kuntaliiton Verkstoperuskoulu –hankkeessa. Kuntien ylläpitämä perusopetuksen palveluverkko on kattava, sillä kunta on ainoa taho, jolla on lakisääteinen velvollisuus järjestää kaikille sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta toteutetaan kouluissa lähiopetuksena.

Väestönmuutokseen liittyvät isot trendit, kuten syntyvyyden lasku, vaikuttavat koulutuksen järjestämiseen kokonaisuudessaan. Väestönkehityksen muutokset näkyvät eri tavoin erilaisissa kunnissa, jolloin pelkkä perinteinen perusopetus ei välttämättä vastaa riittävästi paikallisiin tarpeisiin. Koulutuksen saavutettavuuden turvaaminen esi- ja perusopetusasteista lähtien on keskeinen 2020-luvun haaste kunnille.

Tarvitsemme uudenlaisia ja joustavia ratkaisuja sekä toimijoiden vahvistuvaa yhteistyötä koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi sekä yksittäistä koulutusmuotoa kehitettäessä että koulutusjatkumon vahvistamiseksi.

SavoGrown ja Konneveden pilottihankkeessa kehitetään niin toimintakulttuuria (monipaikkainen yhteisopettajuus etäyhteyksiä hyödyntäen), kuin sisältöä (oppiainerajoja ylittävät sisältökokonaisuudet).

Muita yhteisiä kehittämishankkeita on kumppanikuntien kanssa, kuten Sitouttava koulu yhteistyö 1 ja 2 (Keski-Suomen alue) sekä Opitaan yhdessä, vaikutetaan varhain –hanke (Rautalampi, Suonenjoki). Varsinaista opetuksellista yhteistyötä ei perusopetuksessa ole, kuten ei myöskään yhteisiä opettajia muiden kuntien kanssa.

OSALLISTAMINEN JA KUULEMINEN

Konneveden kunnan palveluverkkoselvitykseen liittyvässä käsittelyssä ei katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34§:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta. Kun päätetään kunnan varhaiskasvatus- ja kouluverkosta, on kuitenkin lähtökohtaisesti kysymys asiasta, jonka ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus useiden henkilöiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, joten asian valmistelussa tulee sen sijaan noudatettavaksi hallintolain 41§:n säännös

vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Säännöksen taustalla on perustuslaista tuleva velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Palveluverkkoselvityksen työryhmä on päättänyt avata vaikuttamismahdollisuuden seuraaville asiaan osallisille: oppilaat, huoltajat, varhaiskasvatuksen ja opetusalan henkilöstö, kuntalaiset sekä yrittäjät.

Työryhmä linjasi 20.2.2024 kokouksessaan, että kuulemistilaisuuksissa voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä työryhmän jäsenille kuitenkin siten, että jos haluaa mielipiteensä dokumentoitavaksi osaksi virallista palveluverkkoselvitystä, mielipiteet tulee esittää kirjallisesti. Tilaisuuksissa annettiin tähän ohjeistus.

Varhaiskasvatusikäisten lasten huoltajille ja lapsille (0–5-vuotiaat) sekä esiopetuksessa lukuvuosina 2022–2023 ja 2023–2024 olleiden lasten huoltajille ja lapsille suunnattiin Webropol –kyselyt ajalla 27.2.-10.3.2024. Kyselyt rakentuivat siten, että yhdellä kyselyllä saadaan tietoa sekä palveluverkkoselvitystyöryhmän tarpeisiin että varhaiskasvatuksen oman toiminnan kehittämisen tarpeisiin.

5.3.2024 järjestettiin Konnevesi-salissa kaikille kuntalaisille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus palveluverkkoselvitykseen liittyen. Tilaisuus striimattiin ja se oli katsottavissa jälkikäteen 2 viikon ajan. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 5.3.2024-12.3.2024. Kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta.

11.3.2024 järjestettiin kuuleminen Hytölän koululla, jossa kuultiin sekä oppilaita, että henkilökuntaa. Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen ja kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Mari Jämsen toteuttivat kuulemisen. Henkilökunnalle annettiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 11.3.-17.3.2024. Henkilöstön kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta. Samana päivänä toteutettiin myös niiden Hytölän koulun alueen oppilaiden kuuleminen, jotka ovat lukuvuonna 2023–2024 Lapunmäen koululla sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti (esi- ja alkuopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2023–2024).

Hytölän koulun nykyisten oppilaiden sekä alueella asuvien alle kouluikäisten lasten huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus koululla ma 11.3. klo 18:00 alkaen. Oppilaiden huoltajille laitettiin kutsut Wilma-viestillä 27.2.2024 ja alle kouluikäisten lasten huoltajille lähetettiin kutsukirjeet postitse 26.2.2024. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 11.3.2024-17.3.2024. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin kolme kappaletta.

Yrittäjille suunnattuun Webropol –kyselyyn (ajalla 6.3.2024-13.3.2024) tuli viisi vastausta.

Kyselyistä ja kuulemisista saadut vastaukset palveluverkkoselvitystyöryhmä kävi läpi 19.3.2024 ja 25.3.2024 kokouksissaan.

PALVELUVERKON TARKASTELU

Ennakkovaikutusten arviointi

Vaihtoehto 0: Hytölän koulu jatkaa koko palveluverkkoselvitystyön tarkasteluajanjakson (lv. 2029–2030) ajan, vuosittain tarkasteltava

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	17	11	13	11	17	13
1	16	14	9	11	9	13
2	19	16	14	9	11	9
3	19	19	16	14	9	11
4	11	19	19	16	14	9
5	15	11	19	19	16	14
6	9	15	11	19	19	16
7	28	22	22	22	26	22
8	33	28	22	22	22	26
9	29	33	28	22	22	22
Yht.	196	188	173	165	165	155

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	0	0	0	0	0	0
1	1	3	2	2	2	4
2	2	1	3	2	2	2
3	1	2	1	3	2	2
4	5	1	2	1	3	2
5	3	5	1	2	1	3
6	7	3	5	1	2	1
Yht.	19	15	14	11	12	14

Tätä vaihtoehtoa tulee tarkastella opetuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen näkökulmasta: millaisilla oppilasmäärillä opetusta on tarkoituksenmukaista järjestää. Tässä vaihtoehdossa oppilasmääriä tulisi tarkastella vuosittain ja niin oppilaat, huoltajat kuin henkilökunta olisivat jatkuvan epävarmuuden alla koulun tulevaisuuden osalta. Konneveden kunnassa viimeisimmät koulujen lakkauttamispäätökset (2008) on tehty siten, että ko. koulu lakkautetaan, kun oppilasmäärä laskee alle 20 oppilaan (Särkisalon koulu ja Sirkkamäen koulu 2009). Sen sijaan yleistä periaatepäätöstä Konneveden kunnassa ei ole tehty, että oppilasmäärän laskettua tietyn rajan alle, koulu lakkautetaan. Koko koulun oppilasmäärä vastaa jo tulevana syksynä kokonaisuudessaan yhden opetusryhmän keskimääräistä oppilasmäärää.

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Koulumatkoihin käytettävä aika ei lisääny nykyisestä.
- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi.
- ✓ Opetusryhmien tarkoituksenmukainen jakaminen on haasteellista ja epäsuhtaista. Yhdysluokkavaihtoehtona saattaa olla esim. 1.–4. lk. ja 5.–6. lk. Tällaisen yhdysluokkaopetuksen toteuttaminen oppilaan ikätasoa vastaavaksi on pedagogisesti erittäin haastavaa. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Alkuopetuksen pedagogiikka eroaa ylempien vuosiluokkien pedagogiikasta, mikä lisää eri vuosiluokkien yhdistämisen haasteita. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus oppilaan oppimiseen ja hyvinvointiin. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta

yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyyttä tulee tarkastella.

- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuosittain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla on vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.
- ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa.
- ✓ Tuen järjestäminen riittävässä laajuudessa oppilaan oikeuksia toteuttaen on haastavaa. Tiukentuneet ohjeistukset (Opetushallitus) edellyttävät erityisen tuen oppilaille kokoaikaista erityisluokanopettajan opetusta kaikissa niissä oppiaineissa, joissa oppilaalla on yksilöllistetty oppimäärä. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa täysimääräisesti millään Konneveden koululla. Kyläkoulujen osalta resursointi on ollut hankeavustusten varassa. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilaista lähikouluksi joudutaan erityisen tuen tarpeen perusteella määrittelemään Lapunmäen yhtenäiskoulu.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettyinä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat laadultaan ja käytettävyydeltään kyläkouluilla heikommalla kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.
- ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
- ✓ Harrastamisen Suomen mallin kerhojen pienempi tarjonta Hytölän koulun osalta verrattuna Lapunmäen yhtenäiskoulun kerhotarjontaan.
- ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen.

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan kuljetusten osalta ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.

- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Pedagogisesti haasteelliset yhdysluokkayhdistelmät voivat johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen tai saatavuusongelmiin. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyyttä tulee tarkastella.
- ✓ Henkilöstön määrä kasvaa suhteessa lapsimääriin.
- ✓ Erityisen tuen järjestäminen joudutaan arvioimaan uudelleen.
- ✓ Koko koulun toiminta vähäisellä henkilöstömäärällä on haasteellista. Erityisesti sijaisjärjestelyt haastavat ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen loppuvuodesta 2024 aiheuttaa mahdollisesti työn uudelleen organisoimista, tai rekrytoinnin ravinto- ja siivouspalveluyksikössä. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Kiinteistöhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään n. 1–2 vuotta, ilman merkittäviä lisäpanostuksia. Kiinteistön ylläpitoon ja korjaamiseen on panostettava taloudellisesti enemmän, mikäli koulutoiminta jatkuu tätä pidempään. Pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti tämä tarkoittaa n. 15 000–30 000 euron lisäpanostuksia käyttötalouteen, tai investointeihin vuosittain.

Yritysvaikutukset

- ✓ Ei merkittäviä vaikutuksia nykytilanteeseen

Mahdolliset muut vaikutukset

- ✓ Lähiseudulle mahdollisesti avautuvat uudet työpaikat saattavat houkutella lapsiperheitä muuttamaan Hytölän koulun oppilaaksi ottamisen alueelle.

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä, oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä. Kylien elinvoima säilyy ennallaan.	Yhdysluokkaopetuksen laajeneminen -> pedagogiset näkökulmat. Erityisen tuen järjestämisen haasteet. Opiskeluhuollon resurssointi. Vuosittainen tarkastelu -> epävarmuuden ylläpito. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin. HSM kerhotarjonta vähäistä
Ympäristövaikutukset	Ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna.	Ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Henkilöstöresurssin suhteellinen lisääntyminen oppilasmääriin suhteutettuna.	Henkilöstöresurssin kohdentaminen entistä pienemmälle oppilasmäärälle.

		Mahdolliset rekrytointi- /pitohaasteet haastaviin yhdysluokkayhdistelmiin. Vähäisen henkilöstöressurin tuomat haasteet esim. poissaolotilanteissa sekä ns. häätälanteissa.
Taloudelliset vaikutukset		Kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset voivat kasvaa n. 1–2 vuoden toiminnan jälkeen n. 15 000–30 000 euroa
Yritysvaikutukset	Vähäisesti työllistäviä vaikutuksia mm. kiinteistöhuolto toimialalle. Mahdollisesti parempi työvoiman saatavuus.	

Vaihtoehto 1.1. Hytölän koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen, opetusta annetaan vuosiluokille 1–6 lukuvuonna 2024–2025

Lapunmäki

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	17	11	13	11	17	13
1	16	17	11	13	11	17
2	19	17	17	11	13	11
3	19	21	17	17	11	13
4	11	20	21	17	17	11
5	15	16	20	21	17	17
6	9	18	16	20	21	17
7	28	22	22	22	26	22
8	33	28	22	22	22	26
9	29	33	28	22	22	22
Yht.	196	203	187	176	177	169

Hytölä

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	0					
1	1					
2	2					
3	1					
4	5					
5	3					
6	7					
Yht.	19	0	0	0	0	0

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Koulumatkoihin käytettävä aika ei lisäännä nykyisestä lukuvuonna 2024–2025.
- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi ainakin lukuvuoden 2024–2025 ajan.
- ✓ Alkuopetusryhmän oppilasmäärän pienuus mahdollistaa oppilaalle henkilökohtaisen opetuksen ja luokanopettajan tuen, mikäli opetusta järjestetään omana alkuopetuksen ryhmänä. Mikäli alkuopetusryhmään yhdistetään 3.–4. luokkien opetus, henkilökohtaisen opetuksen ja ohjauksen määrä on vaarassa jäädä jopa hyvin vähäiseksi.
- ✓ Opetusryhmien tarkoituksenmukainen jakaminen on haasteellista ja epäsuhtaista. Yhdysluokkavaihtoehtona saattaa olla esim. 1.–4. lk. ja 5.–6. lk. Tällaisen yhdysluokkaopetuksen toteuttaminen oppilaan ikätasoa vastaavaksi on pedagogisesti erittäin haastavaa. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Alkuopetuksen pedagogiikka eroaa ylempien vuosiluokkien pedagogiikasta, mikä lisää eri vuosiluokkien yhdistämisen haasteita. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus oppilaan oppimiseen ja hyvinvointiin. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyttä tulee tarkastella.
- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuosittain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.
- ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa
- ✓ Tuen järjestäminen riittävässä laajuudessa oppilaan oikeuksia toteuttaen on haastavaa. Tiukentuneet ohjeistukset (Opetushallitus) edellyttävät erityisen tuen oppilaille kokoaikaista erityisluokanopettajan opetusta kaikissa niissä oppiaineissa, joissa oppilaalla on yksilöllistetty oppimäärä. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa täysimääräisesti millään Konneveden koululla. Kyläkoulujen osalta resursointi on ollut hankeavustusten varassa. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilaista lähikouluksi joudutaan erityisen tuen tarpeen perusteella määrittelemään Lapunmäen yhtenäiskoulu.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettyinä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat

laadultaan ja käytettävyydeltään kyläkouluilla heikommat kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.

- ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
- ✓ 1–3. luokkalaiset, jotka ovat lukuvuonna 2023–2024 Lapunmäellä joutuisivat vaihtamaan lukuvuodeksi koulua.
- ✓ Harrastamisen Suomen mallin kerhojen pienempi tarjonta Hytölän koulun osalta verrattuna Lapunmäen yhtenäiskoulun kerhotarjontaan.
- ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan kuljetusten osalta ympäristövaikutukset säilyvät ensin nykyisellään, lv. 2025–2026 alusta ympäristövaikutukset vähenevät.
- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Pedagogisesti haasteelliset yhdysluokkayhdistelmät voivat johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen tai saatavuusongelmiin. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyyttä tulee tarkastella.
- ✓ Henkilöstön määrä kasvaa suhteessa lapsimääriin.
- ✓ Erityisen tuen järjestäminen joudutaan arvioimaan uudelleen.
- ✓ Koko koulun toiminta vähäisellä henkilöstömäärällä on haasteellista. Erityisesti sijaisjärjestelyt haastavat ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen loppuvuodesta 2024 aiheuttaa työn uudelleen organisointia kevätkaudelle 2025 ravinto- ja siivouspalveluyksikössä. Koulutoiminnan loppuessa uuden yhdistelmätyöntekijän rekrytointitarvetta ei ole. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Luokanopettajan resursointi 3 oppilaalle alkuopetuspedagogiikkaan keskittyen on kunnalle kallis resursointi. Luokanopettajan laskennallinen vuosipalkka on n. 60 000 € / v.
- ✓ Kiinteistöhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään ko. lukuvuosi, ilman merkittäviä lisäpanostuksia. Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistöhoito, palveluiden ostot). Rakennuksen pakollisia vuosittaisia ylläpitokuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennus pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.).

Yritysvaikutukset

- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnistetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).
- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).

- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnisteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnistetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnistettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä yhden lukuvuoden ajan, oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä ja valmistautuvat tulevaan muutokseen pidemmän aikaa.	Yhdysluokkaopetuksen laajeneminen -> pedagogiset näkökulmat. Erityisen tuen järjestämisen haasteet. Opiskeluhuollon resurssointi. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin. 1–3. luokkalaiset, jotka ovat Lapunmäellä joutuisivat vaihtamaan lukuvuodeksi koulua.
Ympäristövaikutukset	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Lakkautuksen jälkeen ruokakuljetusten osalta ympäristövaikutus vähenee. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen.	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Aluksi henkilöstöresurssin suhteellinen lisääntyminen oppilasmääriin suhteutettuna. Koulutoiminnan loppuessa yhdistelmätyöntekijän rekrytointin tarvetta ei ole.	Aluksi henkilöstöresurssin kohdentaminen entistä pienemmälle oppilasmäärälle. Mahdolliset rekrytointi-/pitohaasteet haastaviin yhdysluokkayhdistelmiin. Vähäisen henkilöstöresurssin tuomat haasteet esim. Poissaolotilanteissa sekä ns. Häätätilanteissa. Lv. 2025–2026 alkaen vakituisen henkilöstön toimipaikan vaihtuminen.

Taloudelliset vaikutukset	Lv. 2025–2026 alkaen kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois. Lv. 2025–2026 alkaen 1–2 määräaikaisen luokanopettajaresurssin väheneminen.	
Yritysvaikutukset		Lv. 2025–2026 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle. Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.

Vaihtoehto 1.2. Hytölän koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen, opetusta annetaan vuosiluokille 3–6 lukuvuonna 2024–2025

Lapunmäki

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	17	11	13	11	17	13
1	17	17	11	13	11	17
2	21	17	17	11	13	11
3	19	21	17	17	11	13
4	11	20	21	17	17	11
5	15	16	20	21	17	17
6	9	18	16	20	21	17
7	28	22	22	22	26	22
8	33	28	22	22	22	26
9	29	33	28	22	22	22
Yht.	199	203	187	176	177	169

Hytölä

	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	0					
1						
2						
3	1					
4	5					
5	3					
6	7					
Yht.	16	0	0	0	0	0

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei suuria muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Pienillä oppilailta koulumatkoihin käytettävä aika lisääntyy hieman nykyisestä (Hytölä-Lapunmäki n. 6 km).

- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi ainakin lukuvuoden 2024–2025 ajan.
- ✓ Opetusryhmiä vain yksi ja koulu toimii yksioptajaisena. Yhdysluokkavaihtoehtona 3.–6. lk. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Tällaisen yhdysluokkaopetuksen toteuttaminen oppilaan ikätasoa vastaavaksi on pedagogisesti haastavaa. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus oppilaan oppimiseen ja hyvinvointiin. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyttä tulee tarkastella.
- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuosittain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.
- ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa.
- ✓ Tuen järjestäminen riittävässä laajuudessa oppilaan oikeuksia toteuttaen on haastavaa. Tiukentuneet ohjeistukset (Opetushallitus) edellyttävät erityisen tuen oppilaille kokoaikaista erityisluokanopettajan opetusta kaikissa niissä oppiaineissa, joissa oppilaalla on yksilöllistetty oppimäärä. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa täysimääräisesti millään Konneveden koululla. Kyläkoulujen osalta resursointi on ollut hankeavustusten varassa. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilaista lähikouluksi joudutaan erityisen tuen tarpeen perusteella määrittelemään Lapunmäen yhtenäiskoulu.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettynä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat kyläkouluilla laadultaan ja käytettävyydeltään heikommat kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.
- ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
- ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.

- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Koulun ainoana opettajana toimiminen on erittäin haasteellista. Pedagogisesti haasteelliset yhdysluokkayhdistelmät voi johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen tai saatavuusongelmiin. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyttä tulee tarkastella.
- ✓ Erityisen tuen järjestäminen joudutaan arvioimaan uudelleen.
- ✓ Koko koulun toiminta minimalistisella henkilöstömäärällä on haasteellista. Erityisesti sijaisjärjestelyt haastavat ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon. Yhden opettajan koulussa riskienarviointi ennakolta saattaa olla jopa lähes mahdotonta ja riskien toteutumisen todennäköisyys kasvaa ja kertaantuu.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen loppuvuodesta 2024 aiheuttaa työn uudelleen organisointia kevätkaudelle 2025 ravinto- ja siivouspalveluyksikössä. Koulutoiminnan loppuessa uuden yhdistelmätyöntekijän rekrytointitarvetta ei ole. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Yksi luokanopettaja vähemmän, kuin tällä hetkellä. Luokanopettajan laskennallinen vuosipalkka n. 60 000 € / v.
- ✓ Ohjaajaresurssia tulee tarkastella, koulunkäynninohjaajan resurssointi n. 30 000 € / v.
- ✓ Kiinteistönhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään ko. lukuvuosi, ilman merkittäviä lisäpanostuksia. Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistönhoito, palveluiden ostot). Rakennuksen pakollisia vuosittaisia ylläpitokuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennus pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.).

Yritysvaikutukset

- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnistetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).
- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).
- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnisteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnistetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnistettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenvedo vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä yhden lukuvuoden ajan, 4.–6. lk. oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä ja valmistautuvat tulevaan muutokseen pidemmän aikaa.	3. luokkalaisen osalta tilanne on haastava useiden vaihdosten vuoksi. Yhdysluokkaopetuksen laajeneminen -> pedagogiset näkökulmat. Erityisen tuen järjestämisen haasteet. Opiskeluhuollon resurssointi. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin. Yksiopettajaisen koulun tuomat haasteet.
Ympäristövaikutukset	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Lakkautuksen jälkeen ruokakuljetusten osalta ympäristövaikutus vähenee. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen.	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Koulutoiminnan loppuessa 1–2 määräaikaisen luokanopettajaresurssin väheneminen. Koulutoiminnan loppuessa yhdistelmätyöntekijäresurssin väheneminen.	Mahdolliset rekrytointi-/pitohaasteet haastaviin yhdysluokkayhdistelmiin ja yksiopettajaiseen kouluun. Vähäisen henkilöstöresurssin tuomat haasteet esim. poissaolotilanteissa sekä ns. hätätilanteissa. Vakituisen henkilöstön toimipaikan vaihtuminen asteittain.
Taloudelliset vaikutukset	Lv. 2025–2026 alkaen kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois. Lv. 2024–2026 aikana 1–2 määräaikaisen luokanopettajaresurssin väheneminen.	

Yritysvaikutukset		Lv. 2025–2026 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle. Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.
-------------------	--	---

Vaihtoehto 2. Hytölän koulun lakkauttaminen 1.8.2024 alkaen

Lapunmäki + Hytölä

esiopetus keskitetty Lapunmäelle

Lapunmäen oppilasmäärä:

	24–25	25–26	26–27	27–28	28–29	29–30
0	21	11	17	12	18	15
1	17	17	11	13	11	17
2	21	17	17	11	13	11
3	20	21	17	17	11	13
4	16	20	21	17	17	11
5	18	16	20	21	17	17
6	16	18	16	20	21	17
7	28	22	22	22	26	22
8	33	28	22	22	22	26
9	29	33	28	22	22	22
Yht.	219	203	191	177	178	171

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulumatkan ja siihen käytetyn ajan piteneminen osalla oppilaista.
- ✓ Muutama yksittäinen oppilas lisää siirtyy koulukuljetusten piiriin.
- ✓ Koulurakennus ei välttämättä säily kunnan omistuksessa ja kyseisiä tilojen käyttö harrastus- ja kokoontumistiloiksi epävarmaa. Toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Uusi toimintaympäristö vaatii sopeutumista ja mm. pienestä ryhmästä hyötyvältä oppilaalta edellytetään sopeutumista enemmän. Tämä tulee huomioida ryhmäyttämisessä ja oppilaiden tutustuttamisessa Lapunmäen koulun käytänteisiin.

- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan muuttuminen yhden luokka-asteen opiskeluksi. Opetuksessa voidaan keskittyä yhden oppiaineen opiskeluun ja opettajalla on sen myötä enemmän aikaa yksilölliseen ja pienryhmien ohjaukseen.
- ✓ Vertaisryhmän kasvaminen mahdollistaa uusien kaverisuhteiden muodostumisen. Sama asia voi aiheuttaa alkuvaiheessa hämmennystä.
- ✓ Isompi oppilasmäärä mahdollistaa ryhmä- ja parityöskentelyn monipuolistumista.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on helpompaa.
- ✓ Oppilaiden tuen tarpeisiin voidaan vastata helpommin laajemman henkilöstöresurssin myötä.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta resursoinnin haasteet helpottuvat alakoulujen oppilaiden jakautuessa harvempiin yksiköihin. Koska opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön, Hytölän koulun lakkauttaminen vapauttaisi resurssia tähän. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettynä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat kyläkouluilla laadultaan ja käytettävyydeltään heikkomat kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan päivittäinen kuljetus lakkaa, millä positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Isommassa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen loppuvuodesta 2024 ajoittuu koulutoiminnan loppumisen kanssa yhteen, jolloin uuden yhdistelmätyöntekijän rekrytointitarvetta ei ole.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Oppimateriaalikustannuksissa mahdollisuus säästöihin hankintojen keskittyessä - nyt erilliset materiaalivarastot jokaisella koululla.
- ✓ Oppikirjahankinnoissa mahdollisia kustannusvaikutuksia, mikäli kirjasarjojen synkronointi vaatii toimenpiteitä.
- ✓ 1–2 määräaikaisen luokanopettajan palkkakustannusten jääminen pois (riippuu palveluverkkoselvityksen kokonaisratkaisusta). Luokanopettajan laskennallinen vuosipalkkakustannus on 60 000 €/vuosi.
- ✓ Suuremmissa yksiköissä olevat taloudelliset resurssit voidaan kohdentaa paremmin oppimisympäristöjen kehittämiseen.
- ✓ Kuljetuskustannusten vaikutus marginaalinen, koska pääosin samat kuljetusreitit ajetaan kuin tällä hetkellä. Lisääntynyt oppilasmäärä reiteille huomioidaan isommalla kalustolla.

- ✓ Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistöhoito, palveluiden osto). Rakennuksen pakollisia vuosittaisia ylläpitokuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennus pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.)

Yritysvaikutukset

- ✓ Koulukuljetuspalveluita tarjoaville yrittäjille mahdollisesti hieman lisää ajokilometrejä.
- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnistetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).
- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).
- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnisteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnistetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnistettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Pysyväisluonteinen ratkaisu epävarmuuden sijaan. Opetuksen keskittäminen Lapunmäelle muodostaa kokonaisuuden, jossa tilat ja opetuksen resurssointi on mahdollista keskittää. Tuen ja opiskeluhuollon parempi saatavuus. Opetusryhmät ja opetus toteutetaan ikäluokittain. Laajempi HSM kerhotarjonta Lapunmäen yhtenäiskoululla.	Koulun toiminnan loppuminen kylältä voi haastaa kylän elinvoiman. Koulun oppilaat siirtyvät uuteen kouluun, osa koulukuljetusten piiriin. Koulumatkojen pidentyminen n. 6 km/suunta.
Ympäristövaikutukset	Opetuksen keskittämien Lapunmäelle on energiatehokkaampaa (uudempi rakennus, aurinkopaneelit). Vähenevät ruokakuljetukset vähentävät ympäristövaikutuksia. Koulukuljetusten osalta ympäristövaikutukset marginaaliset.	Koulukuljetusten osalta ympäristövaikutukset marginaaliset. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	1–2 määräaikaisen luokanopettajaresurssin väheneminen.	Vakituisen henkilöstön toimipaikan vaihtuminen.

	Yhdistelmätyöntekijäresurssin väheneminen. Isommassa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata -> lisää henkilöstön pitovoimaa	
Yritysvaikutukset		Lv. 2025–2026 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle. Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.
Taloudelliset vaikutukset	1–2 luokanopettajaresurssin väheneminen. Kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois. Ruoan kuljetuskustannukset säästyvät.	

YT-MENETTELY

Palveluverkon uudistamista koskeva asia tulee käsitellä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (YT-laki 449/2007) mukaisesti, ainakin jos siihen liittyy:

1. Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä.
2. Palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käyttöä tai liikkeen luovutusta.
3. Henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia.
4. Taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. (YT-laki 4 §)

Kouluverkon uudistamishankkeessa kyseeseen tulee lähinnä kohta 1. Siinä edellytetään, että muutoksilla tulee olla merkittävä vaikutus henkilöstön asemaan. Vaikutuksen merkittävyttä tulee arvioida kussakin tilanteessa erikseen. Merkittävä vaikutus on yleensä esimerkiksi silloin kun suunnitellaan koulun lakkauttamista. Kyseeseen voi tulla myös kohdassa 4 mainittu osa-aikaistaminen tai irtisanominen. Kouluverkkouudistus koskee yleensä vain osaa henkilöstöstä tai henkilöstöä yleisesti. Jos asia koskee vain osaa henkilöstöstä, se voidaan käsitellä asianomaisten henkilöiden tai vaihtoehtoisesti henkilöstön osan edustajien kanssa. Jos asia käsitellään asianomaisen työyksikön kesken, sitä ei tarvitse käsitellä sen lisäksi

yhteistoimintaelimessä. Jos uudistaminen koskee henkilöstöä yleisesti, se käsitellään yhteistoimintaelimessä.

Konnevedellä opetushenkilöstön virat ja tehtävät ovat kunnan yhteisiä, eikä niitä täytetä yksiköittäin. Näin ollen yksittäisen opettajan työskentelypiste saattaa vaihtua työnantajan tarpeiden mukaisesti. Lisäksi huomioitavaksi tulee työnkierto, jonka avulla kehitetään sekä työntekijän että organisaation osaamista.

Viranhaltijan/työntekijän työntekopaikan määrääminen on työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuteen eli ns. direktio-oikeuteen perustuva päätös, johon ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Hytölässä työskentelevän yhdistelmätyöntekijän osalta kuulemistilaisuus pidettiin 21.3.2024. Hytölän koulun opettajille pidettiin kuulemistilaisuus 25.3.2024. Koska asia koskee vain osaa henkilöstöstä (ei koko opetushenkilöstöä), asia voitiin käsitellä asianomaisten henkilöiden kesken. Jos asia käsitellään asianomaisen työyksikön kesken, sitä ei tarvitse käsitellä sen lisäksi yhteistoimintaelimessä.

ESTEELLISYYS VALMISTELUSSA JA PÄÄTÖKSENTEOSSA

Esteellisyys ilmoittaminen, arviointi ja ratkaisu kuuluvat ensisijaisesti asianomaiselle henkilölle itselleen (hallintolaki 29.2 § ja kuntalaki 97.5 §). Tulkinnanvaraisessa esteellisyytilanteessa suositeltavaa on olla ottamatta osaa asian käsittelyyn eli oma-aloitteinen jääväminen. Esteellisyys tarkoittaa käsittelykieltoa, joka koskee kaikkia asian ratkaisun vaiheita ja kaikkia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön. Esteellistä henkilöä voidaan kuitenkin kuulla asiantuntijana. On suositeltavaa, että ne henkilöt, joiden kohdalla intressijäävi tulee arvioitavaksi (henkilön tai hallintolain 28.2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun läheisen työpaikka on lakkautusuhan alla olevassa koulussa tai lapsi on oppilaana kyseisessä koulussa), jääväisivät itsensä oma-aloitteisesti lautakunnassa ja kunnanhallituksessa varmuuden vuoksi siinä vaiheessa, kun on selvillä, mitkä koulut ovat lakkautusuhan alla. Koulu- tai palveluverkkotyöryhmän jäsenet eivät ole esteellisiä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa yksinomaan sillä perusteella, että he ovat olleet asiaa valmistelleen työryhmän jäseniä ja kenties ottaneet selkeän kannan tietyn vaihtoehdon puolesta. Oikeuskäytännön perusteella esteellisyyttä ei synny ennakoasenteen perusteella tilanteessa, jossa henkilöllä ei ole omaa intressiä asiassa. KHO:n oikeuskäytännössä koskien koulujen lakkauttamispäätöksiä esteellisyyttä ei ole katsottu syntyvän, vaikka asialla on ollut välittömiäkin vaikutuksia valtuutetun asemaan. KHO on vetänyt päätöksillään rajaa edustukselliseen demokratiaan kuuluvan vaikutusmahdollisuuden ja henkilökohtaisen edun välille.

Jos valmistellaan kouluverkkoa koskevaa ratkaisua ottamatta kantaa yksittäiseen kouluun, voi ”erityisen hyödyn tai vahingon” edellytys jäädä täyttymättä. Jonkin nimenomaisen koulun lakkauttamista käsiteltäessä tilanne voi sen sijaan olla toinen. KHO:n oikeuskäytännössä esteellisyyсарvioinnissa on pantu painoa muun muassa sille, että valmistellaan koko kuntaa koskevaa koulujärjestelyä. Mitä suppeammasta asiakokonaisuudesta on kysymys, sitä todennäköisempää on asian käsittelyyn osallistuneen esteellisyys intressijäävin perusteella.

KHO 1998:68: Kun otettiin huomioon, että kysymys oli kunnan kouluolojen järjestämisestä useampia koulupiirejä yhdistämällä ja että kunnanhallituksen osalta kysymys on asian valmistelusta, asian ratkaisusta ei asiaa kokonaisuutena tarkasteltaessa ollut ollut odotettavissa A:lle ja hänen lapsilleen erityistä hyötyä tai vahinkoa hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Valtuutetun esteellisyys valtuustossa arvioidaan kuntalain 97.1 §:n nojalla: valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Esteellisyyсарvioinnissa on merkitystä sillä, kuinka konkreettisesta asiasta päätetään. Tulkinta on ollut, ettei valtuutettu ole esteellinen valtuustossa käsittelemään koulun lakkauttamista, vaikka hänen lapsensa olisi koulussa oppilaana. Korkein hallinto-oikeus (KHO 12.4.2001 T

867) on tulkinnut, ettei asian ole katsottu koskevan valtuutettua sillä tavalla henkilökohtaisesti kuin Kuntalain 97 §:ssä tarkoitetaan.

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja on jäävänyt itsensä intressijäävyyden perusteella seuraavista tilaisuuksista, joissa käsiteltiin Hytölän koulun tulevaisuutta:

- Palveluverkkoselvitystyöryhmän kokoukset 4.3.2024; 19.3.2024 sekä 25.3.2024.
- Hytölän huoltajien tiedotus- ja kuulemistilaisuus 11.3.2024 (henkilö osallistui ko. tilaisuuteen huoltajana)
- Valtuuston iltakoulu 18.3.2024 (jääväsi itsensä Hytölän kouluun liittyvissä asioissa)

SELVITYKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Oppilasmäärän väheneminen ja Konneveden kunnan taloudellinen arvioitu kehitys edellyttävät ratkaisuja perusopetuksen palveluverkkoon tarkastelujakson 2024–2030 aikana.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on pyrkinyt selvittämään ja arvioimaan laajasti ratkaisuun vaikuttavia tekijöitä sekä eri ratkaisuvaihtoehtojen vaikutuksia (ennakkovaikutusten arviointi). Työryhmän näkemyksen mukaan tärkein vaikuttava asia päätöstä tehtäessä tulee olla opetuksen järjestäminen pedagogisesti lasten edun mukaisesti parhaalla mahdollisella sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Hytölän koulun toiminnan jatkumista on arvioitu siten, voisiko Hytölän koulu jatkaa koko tarkastelujakson ajan, ulottuen lukuvuoteen 2029–2030. Tämä vaihtoehto edellyttäisi joka tapauksessa vuosittaista tarkastelua. Muina vaihtoehtoina työryhmä on tarkastellut Hytölän koulun toiminnan jatkamista vielä lukuvuoden 2024–2025 ajan joko siten, että Hytölän koululla annettaisiin perusopetusta vuosiluokille 1.-6 tai vaihtoehtoisesti vuosiluokille 3.–6 sekä Hytölän koulun lakkauttamista 1.8.2024 alkaen.

Hytölän koulun jatkaminen tarkoittaisi koulujen resursoinnin ja annettavan opetuksen laajuuden heikkenemistä oppilasmäärän laskiessa, ja vaikuttaisi kaikkien Konneveden koulujen käytettävissä olevan resurssin jakautumiseen. Koska opetus voidaan toteuttaa myös vähäisemmällä määrällä kouluja resursseja keskittäen, nykyistä mallia kustannustehokkaammin ja säilyttäen koulumatkat ja palveluverkon saavutettavuuden kohtuullisena, työryhmä ei näe suositeltavana vaihtoehtona nykyisen palveluverkon ylläpitämistä. Palvelutoimintojen keskittämisellä saadaan niin pedagogista, toiminnallista kuin taloudellistakin synergiaetua, jolla turvataan laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Hytölän koulun lakkauttamisen ajankohtaa työryhmä on arvioinut ennakkovaikutusten arvioinnin kautta.

Hytölän koulun lakkauttamisella voi olla työryhmän arvion perusteella negatiivisia vaikutuksia kylälle ja alueen elinvoimalle. Säilyttämällä pieniä erillisiä yksiköitä voidaan tarjota joidenkin käytännön järjestelyjen osalta helpotusta yksittäisten oppilaiden tai perheiden arkeen. Sen sijaan kokonaisuuden näkökulmasta joudutaan tarkastelemaan toimintoja ja kustannuksia muilta osin ja mahdollisesti heikentämään laajemman joukon oikeuksia saada riittävää tukea kasvuun ja oppimiseen tai mahdollisuutta oppia yhdenvertaisissa oppimisympäristöissä.

Työryhmän esityksen tulee olla ensisijaisesti opetuksen järjestämisen ja kunnan talouden kannalta perusteltu. Palveluverkkotyöryhmä on käsitellyt vaihtoehtoja kokouksissaan 19.3.2024 ja 25.3.2024. Kerätyn tiedon (erilliset tausta-aineistot), vaihtoehtotarkastelujen ja ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella työryhmä on vaihtoehdon 2 kannalla, jossa Hytölän koulu lakkautettaisiin 1.8.2024. Vaihtoehto huomioi lasten edun ja opetuksen järjestämisen pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Oppilaiden koulumatkat pidentyvät maltillisesti.

PALVELUVERKKOSELVITYKSESSÄ KÄYTETYT TAUSTA-AINEISTOT

Historia:

- Aiemmat lakkautuspäätökset
- Kouluverkkoselvitys lisäliitteineen 2017

Kiinteistöt:

- Hytölän koulun kuntoarvio 2014
- Hytölän koulu PTS-kunnossapitosuunnitelma
- Istunmäen koulun kuntoarvio 2014
- Istunmäen koulu PTS-kunnossapitosuunnitelma
- Hytölän koulun käyttötalous vuosilta 2018–2024
- Istunmäen koulun käyttötalous 2018–2024
- Sähköpostikeskustelu Lapunmäen koulun henkilömäärästä/Palotarkastaja Olli Markkanen, Keski-Suomen Hyvinvointialue
- Lapunmäen koulun palotekninen selvitys
- Lapunmäen, Istunmäen ja Hytölän tietoja 8.3.2024
- Tase-erittely kp 41124 ja 41125
- Uusille asuinrakennuksille ja loma-asuntojen käyttötarkoitusten muutoksille myönnettyt rakennusluvut v. 2015 lähtien

Kokousmuistiot

Oppilasennusteet, väestö ym.

- Kyläkoulujen oppilasennusteet 18.1.2024
- Perusopetus, yläkoulu eriteltynä
- Oppilasennusteet 18.1.2024
- Oppilasennusteet; ennusteet vs. toteuma
- Oppilasmäärät Lapunmäki 18.1.2024
- Rasmus Aro: Perusopetuksen saavutettavuus, väestönmurros ja kustannukset
- SavoGrow tilastopaketti (Verkostoperuskouluhanke)
- Verkostoperuskoulu tilastopaketti

Osallisuus, kuuleminen

- 5.3.2024 ja 11.3.2024 kuntalaisilta, PowerPoint esitys
- Hytölä kyselytulokset
- Kutsu tiedotus- ja keskustelutilaisuuteen 11.3.2024
- Kuulemiset, tiedote 26.3.2024
- Oppilaiden kuuleminen, Hytölän koulu
- Palveluverkkoselvityksen vakakyselyn raportointi
- Palveluverkkoselvitys, esiopetus peruseräraportti kyselystä
- Palveluverkkoselvitys, varhaiskasvatus peruseräraportti kyselystä
- Palveluverkko, yritykset EVA
- Sanapilvi Hytölän oppilaiden kuuleminen
- Yritysvaikutusten arviointi, palveluverkkoselvitys peruseräraportti kyselystä

Talous

- Perusopetus käyttötalous oleellinen ilman hankkeita ja kotikuntakorvauksia vuosilta 2018–2024
- SAKU perusopetus 2022
- SAKU varhaiskasvatus 2022
- Varhaiskasvatus käyttötalous ilman hankkeita ja kotihoidontukea 2018–2024

Viestintä

- Alkutiedote 2.2.2024

Yleinen

- Työryhmän asettaminen, kunnanjohtaja vhp §28
- Esi- ja alkuopetus lv. 2023–2024, Hytölä
- EVA esiopetus ja varhaiskasvatus
- EVA Hytölän alkuopetuksen järjestäminen lv. 2023–2024
- Tutkimuksia aiheeseen liittyen

KONNEVEDEN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN PALVELUVERKKOSELVITYS, versio 21.11.2024/Vaihe 2

TAUSTAA

Konneveden kunnanhallitus (13.11.2023 § 107) päätti käynnistää Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyön. Selvityksen taustalla ovat laskevat lapsimäärät sekä oppilasennusteet ja sen myötä palvelutarpeen uudelleenarviointi. Selvitystyö on tehty työryhmätyöskentelynä vuoden 2024 aikana. Selvityksen tavoitteena on tuottaa palveluverkkosuunnitelma, jossa tarkastellaan pitkäjänteisesti vaihtoehtoja Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen järjestämiseksi. Selvityksen sisällössä huomioidaan asiaan liittyvä Kuntaliiton ohjeistus sekä hallintolain 41 § säännöksen mukainen asianosaisten kuuleminen.

Työryhmän kokoonpano on seuraava:

Sivistystoimenjohtaja Kati-Laine Rissanen, työryhmän puheenjohtaja ja koollekutsuja, Lapunmäen yhtenäiskoulun vs. rehtori Mari Jämsen/Lapunmäen yhtenäiskoulun rehtori Anna-Maria Nurmi, kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Laura Weckman/Mari Jämsen/Istumäen koulun johtaja Virpi Janhunen, varhaiskasvatuksen johtaja Jenni Pasma, Koulusihteeri Sari Lievonen, työryhmän sihteeri, sivistyslautakunnan edustaja Sanna Hintikka, kunnanhallituksen edustaja Terhi Minkkinen ympäristölautakunnan edustaja Pirjo Kauppinen sekä rakennustarkastaja Henri Pennanen.

Työryhmä aloitti työskentelynsä 12.1.2024. Työryhmä päätti, että kunnan verkkosivuille avataan oma alisivusto, johon kootaan palveluverkkoselvitystyön aikana kertyvää materiaalia. Työryhmä päätti myös, että työryhmän kokoontumisten muistiot ovat julkisia ja ne löytyvät myös em. sivustolta.

Palveluverkkoselvitystä koskevia tiedotteita on vuoden 2024 aikana julkaistu seuraavasti:

- 2.2.2024: kunnan nettisivut ja Facebook, lehdistötiedote tarjottiin myös seuraaviin lehtiin: Laukaa-Konnevesi –lehti, Keskisuomalainen, Pikkukaupunkilainen, Sisä-Suomen lehti; “Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyö on käynnistynyt”
- 28.2.2024 ja 5.3.2024: kunnan nettisivut ja Facebook: “Tiedotus- ja keskustelutilaisuus Konneveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvityksestä 5. maaliskuuta 2024 – tilaisuutta voi seurata myös striimattuna”
- 6.3.2024: kunnan nettisivut ja Facebook, Yrittäjä: “Millä tavoin mahdolliset muutokset kouluverkossa vaikuttaisi liiketoimintaasi? Vastaa kyselyyn 13. maaliskuuta mennessä.”
- 2.10.2024: kunnan nettisivut ja Facebook; Konneveden kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystyö etenee”
- 13.11.2024: kunnan nettisivut ja Facebook: “Konneveden palveluverkkoselvitystyön tiedotustilaisuus 13.11.2024”

Laukaa-Konnevesi -lehdessä on julkaistu seuraavat artikkelit:

- 7.3.2024: “Opetuksen keskittämisellä paljon etuja Konnevedellä”
- 21.3.2024: “Uhanalainen Hytölän koulu”
- 18.4.2024: “Konneveden kh esittää Hytölän koulun lakkauttamista”
- 25.4.2024: “Hytölän koulu lopetetaan”

- 30.5.2024: "Viimeinen kevätjuhla Hytölässä"
- 10.10.2024: "Istumäen koulu voi lakata jo ensi syksynä"
- 21.11.2024: "Konneveden yläkoulu yksisarjaiseksi"

VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Perusopetuslaki, perusopetusasetus, varhaiskasvatuslaki:

Jokaisella oppivelvollisuusikäisellä oppilaalla on oikeus saada maksutonta perusopetusta. Perusopetuksen lisäksi kunnalla on velvollisuus järjestää oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Myös opetukseen liittyvät muut oheispalvelut: kouluruokailu, oppikirjat ja muut palvelut ovat oppilaalle maksuttomia. Koulumatkat ovat niin ikään maksuttomia silloin, kun perusopetuslain määräykset tai sivistyslautakunnan hyväksymien koulukuljetusperiaatteiden kriteerit täyttyvät.

Perusopetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Näin ollen oppilailla on oikeus saada tehostettua ja erityistä tukea joko muun opetuksen yhteydessä tai omassa pienryhmässä. Oppilaille tulee ao. tilanteessa laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja opiskeluhoitopalvelut sekä tarvittavat apuvälineet.

Vaikka jokainen kunta on velvollinen järjestämään perusopetusta, voi kunta myös järjestää palvelut yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkimalla ne yksityiseltä yhteisöltä, säätiöltä tai valtiolta. Edellytyksenä kuitenkin on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta ovat asiasta sopineet. Koulutuksen järjestäjällä tulee lisäksi olla valtioneuvoston myöntämä lupa.

Perusopetus tulee järjestää niin, että oppilaiden koulumatkat liikenneyhteydet huomioiden ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa edellä olevan perusteella oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan perusopetusta antavan paikan. Lähikoulu on pääsääntöisesti myös maantieteellisesti lähin koulu, mutta kunta voi osoittaa lähikouluksi myös muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Oppilasta ei saa ilman huoltajan suostumusta osoittaa opetukseen, jossa voidaan periä maksuja tai muutoin noudattaa erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatustaloudellista järjestelmää.

Oppilaalle tulee perusopetuslain mukaan järjestää maksuton koulukuljetus silloin, kun oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi tai jos oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Kunta voi myös avustaa oppilaan huoltajaa, jos edellä mainitut ehdot täyttyvät ja huoltaja itse huolehtii oppilaan koulumatkoista.

Kunnan harkinnassa on, millainen kunnan kouluverkko on ja missä koulut sijaitsevat. Mikäli oppilaan huoltajat haluavat oppilaan pääsevän muuhun kuin kunnan osoittamaan koulupaikkaan (lähikouluun), voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa itse oppilaan kuljettamisesta tai kuljetuksista aiheutuneista kuluista. Koulukuljetus tulee järjestää mahdollisimman järkevästi ja taloudellisesti. Tämän vuoksi oppilaiden koulumatkaan käytettävä aika saattaa olla pitkä, vaikka itse matka ei pitkä olekaan. Tämä johtuu sekä siitä, että samaan kuljetukseen kerätään oppilaita laajemmalla alueella sekä siitä, että oppilailla on odotusta koululla ennen koulupäivää tai sen jälkeen.

6–12-vuotiaiden oppilaiden koulumatka tulee järjestää niin, ettei oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää kahta ja puolta tuntia enempää. 13-vuotiaan ja sitä vanhemman tai erityiskoulussa

olevan oppilaan koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kolme tuntia päivässä. Kuljetusta odottaville oppilaille tulee järjestää mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuusiäkkä osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Täydentävää varhaiskasvatusta voidaan järjestää koulussa, päiväkodissa tai perhepäivähoitajilla.

Esiopetuksen oppilailla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen samoin edellytyksin kuin luokkien 1–2 oppilailla. Kuljetusetuus koskee myös varhaiskasvatuspaikasta esiopetukseen sekä esiopetuksesta varhaiskasvatuspaikkaan menevää matkaa, jos esikoululainen on ennen esiopetuksen alkua hoitopaikassa tai menee esiopetuksesta hoitopaikkaan.

Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi jokaisella koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori. Pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Perusopetus järjestetään luokanopettajien antamana opetuksena, eri oppiaineiden opetukseen erikoistuneiden opettajien antamana aineenopetuksena, erityisopetukseen erikoistuneiden opettajien antamana opetuksena sekä opinto-ohjaajien antamana oppilaanohjauksena. Opettajien kelpoisuusehdot määritellään erikseen. Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse asia ratkaistava järkevällä tavalla. Erityisopetuksen puolella on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esiopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä.

KONNEVEDEN KUNNAN TALOUDELLINEN TILANNE JA SEN KEHITYS

Kuntien tehtävissä on tapahtunut vähäisiä muutoksia vuosikymmenten kuluessa. Merkittävin muutos tapahtui vuoden 2023 alusta, kun hyvinvointialueille siirtyvät kunnista terveydenhuolto, sosiaali- ja palo- ja pelastustoimi.

Hyvinvointialuemuutoksesta seurasi merkittävä tulonsiirto kunnilta hyvinvointialueille. Tämä tarkoittaa valtionosuuksien ja verotulojen osittaista siirtymistä hyvinvointialueille. Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia vähennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä. Valtionosuuksien leikkaus perustuu toteutuneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kuluihin, joiden lopullinen vähennys tehdään vuoden 2022 toteutuneiden kulujen mukaisesti. Konneveden osalta talousarvio supistui noin 22 miljoonasta eurosta, noin 10 miljoonaan euroon.

Kuntien rahoitusjärjestelmän muutos aiheutti ennakoimattomia tuloksia. Usean kunnan rahoitusasema heikkeni ennakoimattomasti. Muutoksen piti olla kustannusneutraali siten, että muutoksen jälkeen kuntien rahoitusasema olisi jäänyt riittäväksi suhteessa tuottaviin peruspalveluihin. Valtiovarainministeriö käynnisti toimintavuoden aikana kuntien valtionosuusjärjestelmämuutoksen, jolle asetettiin haasteellinen aikataulu. Uusi valtionosuusjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa.

Konneveden kunnan taloutta on tasapainotettu suunnitelmallisesti ja talousarvion laadinnassa on pyritty realistisuuteen.

Konneveden kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen neljäntenä perättäisenä vuonna. Tilinpäätös vuodelta 2023 on ylijäämäinen 634 956 € (TA23 441 000 €). Kuntakonsernin tilinpäätös on myös ylijäämäinen 635 300,50 €. Taseeseen kertyy vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen ylijäämää 1 321 000 €. Haasteena on suhteellisen velkaantumisen korkea taso, joka on 200,3 %.

Kuntatalouteen vahvasti vaikuttava tekijä on inflaatio ja sen seurauksena noussut korkotaso. Yleinen kustannusten nousu on nostanut selvästi energian, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hintoja. Suurimmat hintojen nousut näkyvät kuljetuksissa ja ruokapalvelun elintarvikkeiden hinnoissa. Näiden lisäksi kunta-alan palkkakulut nousivat vuoden 2022 palkkaratkaisussa. Tulevien vuosien haasteena on, että sote-siirtoerien valtionosuusleikkaukset jatkuvat vuonna 2025.

Hyvinvointialuemuutos pienensi kunnallisveroa ja valtionosuuksia historiallisesti. Konneveden kunnalle, vuodelle 2023 kohdistuva verotulojen ja valtionosuuksien leikkaus oli 58,26 %, verrattuna tilinpäätökseen vuonna 2022. Näiltä osin vuodet 2022 ja 2023 eivät ole täysin vertailukelpoisia. Kunnan verotulot olivat vuonna 2023 5 458 000 € ja valtionosuudet 2 808 000 €, yhteensä näitä kertyi yhteensä 8 266 000 €, joka oli 38 900 € vähemmän, kuin talousarviossa oli arvioitu (vrt. TA23 8 304 900 €) Toimintatuotot olivat 2 613 000 €, jossa laskua oli edelliseen toimintavuoteen 661 000 €. Erotuksen selittää pääosin sote-palvelujen toimintatuottojen siirtyminen hyvinvointialueelle. Toimintakulut laskivat muutoksen myötä. Vuoden 2023 toimintakulut olivat 8 972 000 € (TP22 22 133 €).

Investointivuosien jälkeen kunnan velkataso on korkealla. Enimmillään pitkäaikaista vierasta pääomaa oli noin 26 M€, kun vuoden 2023 jälkeen pitkäaikaisen velan määrä on noin 14 M€. Kunta on pystynyt lyhentämään investointeihin tarvittuja velkoja noin 2 M€ vuodessa. Hyvinvointialuemuutoksen jälkeen kassatilanne oli haasteellinen, jonka vuoksi jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän lyhytaikaista rahoitusta 1.4 M€. Suhteellinen velkaantuminen nousi 200 %:iin, johtuen käyttötulojen pienentymisestä. Kassatilanteen parantamiseksi kunnan lainojen maksusuunnitelmat tarkistettiin vuoden 2024 alussa.

Kunnan talouden riski on korkeassa velkaantumisasteessa. Velkaantuminen on seurausta tehdyistä tarpeellisista investoinneista. Velkoja pystytään uuden maksusuunnitelman mukaan lyhentämään suunnitelmallisesti, noin 1,5 M€/vuodessa. Haasteena on, että korkea velkaantumisaste ei mahdollista mittavia uusinvestointeja, joihin tarvitaan velkarahoitusta. Uusien investointien rahoittamiseksi tulee kartoittaa hankerahoituslähteitä ja kunnan verotuloja lisääviä hankkeita. Mahdollisten välttämättömien investointien yhtenä rahoituskeinona voidaan harkita kunnan omaisuuden myyntiä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus vaikutti kuntien talouteen merkittävästi. Valtionosuuksien väheneminen toi kunnalle haasteen selvittää lakisääteisistä tehtävistään. Kunta joutuu miettimään, leikataanko menoja sektoreilta, vai joudutaanko ottamaan lisää lainaa. Kuntien edessä on kallis palkkaratkaisu, vaimeasti kasvavat tulot ja soten jälkeen raskas velkataakka. Konneveden kunta laati talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021–2024 kertyneiden alijäämien kattamiseksi.

VARHAISKASVATUKSEN, ESI- JA PERUSOPETUKSEN KÄYTTÖTALOUS JA INVESTOINNIT

Varhaiskasvatus- esi- ja perusopetuspalveluissa toimintaprosessien tarkastelu on keskeinen osa jatkuvaa kehittämistyötä. Valtiovallan ohjaamien muutosten pohjalta tulee arvioida toimintoihin tarvittavia ja kohdennettuja resursseja, jotta palvelut voidaan järjestää tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoihin kohdistuvia haasteita on pyritty tukemaan lukuisien valtionavustusten ja hankerahoitusten

avulla. Koulutuspalvelujen järjestämistä säädetään pitkälti lakisääteisten velvoitteiden ja ohjausten kautta. Kustannustason leikkaaminen ei-lakisääteisistä palveluista voidaan kohdistaa 1.–2. luokkalaisten iltapäivätoiminnan järjestämiseen, sillä kunnilla ei ole velvollisuutta tarjota toimintaa. Konneveden kunnan varhaiskasvatus on ollut maksutonta 1.1.2023 alkaen.

Varhaiskasvatuksen vuoden 2023 tilinpäätös oli ylijäämäinen 14 860 euroa (98,54 %). Toimintatuotot toteutuivat 22 670 € suurempana, kuin oli budjetoitu; merkittävimpanä tekijänä varhaiskasvatus sai loppuvuodesta 2023 valtion erityisavustusta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen vuodelle 2023 39 064 €. Toimintakulut alittuivat vuonna 2023 37 24 410 € (99,18 %) budjetoidusta, ollen kuitenkin 229 794 € enemmän, kuin vuonna 2022.

Peruskoulujen osalta v. 2023 tilinpäätös oli ylijäämäinen 37 340 € (98,64 %). Toimintatuotot toteutuivat 12 960 € suurempana, kuin oli budjetoitu; merkittävimpanä tekijänä erilaisiin hankkeisiin anottut rahoitukset ja valtionavustukset. Toimintatuotot olivat kuitenkin vuonna 2023 14 982 € alhaisemmat, kuin vuonna 2022. Toimintakulut ylittivät vuonna 2023 7 810 € (100,68 %) budjetoidusta, ollen 113 075 € enemmän, kuin vuonna 2022. Henkilöstön sijaiskulut olivat huomattavasti budjetoitua korkeammat.

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KUSTANNUKSIA (TP 2023)

Konneveden perusopetuksen virkoja ei ole sidottu yksittäisiin kouluihin, vaan luokanopettajat ja erityisopettajat voivat työskennellä työnantajan osoittamana millä tahansa Konneveden koululla. Tilinpäätöksessä 2023 koko perusopetuksen kulut jakautuivat seuraavasti:

PERUSOPETUS	TILINPÄÄTÖS 23
Henkilöstökulut (4001)	2 025 750 €
Palveluiden ostot (4300)	817 470 €
Aineet, tarvikkeet, tavarat (4500)	89 960 €
YHTEENSÄ	2 933 180 €

Oheisen taulukon mukaiset henkilöstökustannukset (4001) jakautuvat lukuvuosittain opetuksen resursoinnin suhteessa kaikille kouluille. Ne eivät sisällä erillisillä hankeavustuksilla palkatun lisäresurssin henkilöstökustannuksia. Palvelujen ostot (4300) sisältävät mm. ict-kulut, ateria- ja kuljetuspalvelut, henkilöstön koulutuspalvelut ja kotikuntakorvaukset. Aineet, tarvikkeet ja tavarat (4500) sisältävät mm. oppikirjat ja –materiaalit sekä kalustohankinnat. Nämä kustannukset jakautuvat eri kouluille oppilasmäärien suhteessa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty koulukohtaisia käyttötalouden menoja. Kaikki perusopetuksen menot eivät kuitenkaan sisälly alla olevan taulukon tietoihin. Esimerkiksi eri hankkeiden kustannukset (ml. henkilöstökulut) eivät ole koulujen kustannuspaikoilla. Lisäksi mm. harjaantumisopetuksen (oppilaita koko Konneveden kunnan alueelta) ja erityisopetuksen (resurssi jaetaan kaikille kouluille lukuvuosittain oppilaiden tuen tarpeiden suhteessa) kulut ovat omilla kustannuspaikoillaan ja näkyvät kokonaisuutena koko kunnan perusopetuksen kustannuksissa. Ateriakulut sisältyvät kokonaisuutena koko perusopetuksen kustannuksiin palvelujen ostot momentin (4300) alle.

Tilinpäätösluvut kuvaavat kahdelle eri lukuvuodelle jakautuvia kustannuksia (kevät -23, syksy -23). Näinä ajanjaksoina sekä oppilasmäärissä että henkilöstön määrässä on ollut pientä vaihtelua.

	Koko perusopetus	Lapunmäen yhtenäiskoulu	Hytölän koulu	Istumäen koulu
Henkilöstökulut (opettajat)		986 000 € (sisältää aineenopetuksen)	179 000 € (kevät 2023 3-opettajainen)	148 000 €
Esiopeus (LM)	86 000 €			
Koulunkäynnin-ohjaajat	232 000 €	Resurssia n. 5 kko	Resurssia n. 1 kko	Resurssia n. 1,7 kko
Erityisopetus	117 000 €			
Harjaantumisopetus	72 000 €			
Palvelut (mm. ict-kulut)		43 500 €	8 000 €	5 500 €
Oppimateriaalit (kirjat, tarvikkeet, tietokoneet)		53 000 € (sisältää aineenopetuksen)	5 500 € (tarviketilaukset tehty minimillä, ei konehankintoja)	14 000 € (tilaukset sisältävät mm. kirjasarjojen uusimisia, tietokoneita, ompelukoneita)
Kuljetukset		295 600 € (sisältää vl. 7.–9. kuljetukset)	76 000 €	102 000 €

Erillisten pienten yksiköiden ylläpitäminen lisää helposti kustannustehottomuutta ja eriarvoisuutta niin henkilöstörakenteen, tuen resursoinnin kuin fyysisen toimintaympäristön osalta.

Kustannusvertailuun on useita erilaisia vaihtoehtoja. Kustannusten vertailua voidaan tehdä erilaisin laskentaperustein. Kustannusten kehitystä voidaan seurata vuosittain tilinpäätöstietojen valossa. Kunnat ja kuntayhtymät toimittavat opetukseen liittyvien kustannusten talousraportointitietoja Valtiokonttorille (v. 2021 alkaen). Aiemmin tietoja ilmoitettiin Tilastokeskukselle Kuntatalouden tiedonkeruun (Taulukko 41) nimellä. Nykyään raportointi on nimeltään TOTT (=Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta).

Konneveden kunnalla on käytössään Kuntamaisema –palvelu. Kuntamaiseman raportointijärjestelmä mahdollistaa toiminnan ja talouden raportoinnin ja ohjauksen kunnissa, kuntayhtymissä ja hyvinvointialueilla palveluittain. Raportointijärjestelmä pohjautuu yhtenäiseen palvelurakenteeseen, jollaisena voi toimia Kuntamaiseman oma tuotteistus tai esim. AURA-palveluluokittelu. Kuntamaisema – palvelu on maksullinen ja verrokkiaineisto perustuu kaikkiin Suomen kuntiin.

SAKU on Kuntaliiton tutkimushanke, jossa selvitetään tilastollisen menetelmän avulla, mitkä ja miten eri tekijät selittävät kuntien kustannuseroja. Tulosten perusteella jokaiselle kunnalle valitaan samankaltaiset kunnat, joihin toiminnan kustannuksia on mielekästä verrata. SAKU-hankkeessa on kartoitettu olosuhde- ja muut tekijät, kerätty data, selvitetty tilastollisesti, mitkä tekijät selittävät kuluja, valittu tulosten perusteella samankaltaiset kunnat ja rakennettu omat SAKU-mallit eri kokonaisuuksille: varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus sekä muuttoliike.

KUVAUS NYKYISESTÄ VARHAISKASVATUS- JA KOULUVERKOSTA

Konneveden kunnassa on yksi päiväkotiki ja neljä perhepäivähoitajaa, joista yksi työskentelee kirkonkylällä, yksi Istunmäellä ja kaksi Hytölässä. Konnevedellä toimii yksi alakoulu (1.8.2024 alkaen) sekä yksi yhtenäiskoulu. Lapunmäen yhtenäiskoulun kanssa samoissa tiloissa toimii myös Konneveden lukio.

Koulukohtaisissa oppilasennusteissa ovat mukana ne oppilaat, joiden väestörekisterin mukainen kotikunta on Konnevesi 22.8.2024.

Konneveden varhaiskasvatus

Konnevedellä järjestetään varhaiskasvatusta päiväkodissa sekä perhepäivähoidossa. Tarvittaessa päiväkotia on auki ympäri vuorokauden. Päiväkotia on 54 paikkainen ja perhepäivähoitajia on 3. Tällä hetkellä Metsäpolun päiväkotia on sijoitettu 47 lasta, perhepäivähoitoon 9 lasta sekä täydentävään varhaiskasvatukseen 1 lasta. Täydentävä varhaiskasvatus toimii fyysisesti koulun tiloissa klo 7–9 ja 13–15.45 välillä, muina aikoina heidät yhdistetään osaksi päiväkodin ryhmiä. Vuorohoitoa käyttää tällä hetkellä satunnaisesti 9 lasta.

Henkilökuntaa Metsäpolun päiväkodissa on 16. Näistä 14 työskentelee ryhmissä, joista yksi ei ole kasvatusvastuullinen ja yksi on oppisopimusopiskelija. Lisäksi talossa on hanketyöntekijä, varhaiserityisopettaja sekä varhaiskasvatuksen johtaja. Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa työskentelee 4 työntekijää.

Metsäpolun päiväkotia valmistui 08/2022. Päiväkodissa tilat ovat kolmelle ryhmälle, ruokala, jakelukeittiö, pieni neuvotteluhuone, varhaiserityisopettajan työtila, johtajan työtila sekä henkilökunnan taukotila. Piha-alueita on kaksi, alle-3-vuotiaiden piha-alue ja yli 3-vuotiaiden piha-alue.

Synt.vuosi	vakassa	Ei vakassa	yhteensä
5-vuotiaat (-19)	11	0	11
4-vuotiaat (-20)	15	2	17
3-vuotiaat (-21)	10	2	12
2-vuotiaat (-22)	15	3	18
1-vuotiaat (-23)	2	12	14
24-syntyneet			Ennuste 15

Lapunmäen yhtenäiskoulu

Lapunmäen yhtenäiskoulu on rakennettu ja peruskorjattu melko äskettäin. Uudisrakennusosa otettiin käyttöön syksyllä 2016 ja peruskorjattu osa syksyllä 2017.

Lapunmäen yhtenäiskoululla järjestetään koko kunnan esiopetus sekä perusopetusta vuosiluokille 1–9. Lapunmäen yhtenäiskoulun tiloissa toimii myös Konneveden lukio. Lapunmäen yhtenäiskoululle on keskitetty kunnassa järjestettävä harjaantumisopetus (ns. pikkuluokka).

Opettajia Lapunmäellä työskentelee 27, joista määräaikaisia on 5. Koulunkäynninohjaajia on 7 (toist.30–38,25 h/vko), joista määräaikaisia on 2 (20–25 h/vko). Kunnan oma talonmies vastaa kiinteistöhuollosta. Keittiöön on resursoitu 2,5 työntekijää, jotka valmistavat ruoat koko esi- ja perusopetuksen oppilasmäärälle sekä päiväkotia Metsäpolun lapsille.

Oppilaita lukuvuonna 2024–2025 on 213, joista 55 % on koulukuljetusten piirissä.

Lapunmäen yhtenäiskoululla järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa klo 13–16, johon osallistuu keskimäärin 14–16 lasta (yht. listoilla 19 lasta).

		24-25				
		25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
luokka-aste	opp.					
0	20	12	17	11	18	15
1	16	16	12	13	11	18
2	21	16	16	12	13	11
3	20	21	16	16	12	13
4	16	20	21	16	16	12
5	18	16	20	21	16	16
6	16	18	16	20	21	16
7	27	21	22	21	24	24
8	32	27	21	22	21	24
9	27	32	27	21	22	21
Yhteensä	213	199	188	173	174	170

Oppilas- ja opiskeluhoitolain tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä, edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä, turvata varhainen tuki sitä tarvitseville, turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu sekä vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Opetussuunnitelman mukaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Opetuksen toteuttamisesta ja oppimisen tukitoimista säädetään tarkemmin koulutusta koskevissa laeissa ja niiden perusteella laadituissa opetussuunnitelmien perusteissa. Konneveden kunnan opiskeluhoollon on kuvattu tarkemmin Konneveden kunnan opiskeluhoitosuunnitelmassa:

<https://peda.net/konnevesi/opiskeluhoolto/ojos/opiskeluhoitosuunnitelma-1.8.2023-alkaen/valmis-opiskeluhoitosuunnitelma.pdf>

Konnevedellä opiskeluhoitopalveluista vastaa Keski-Suomen Hyvinvointialue. Kouluterveydenhoitaja on käytettävissä Lapunmäellä kolmena päivänä viikossa (sis. lukion). Koulukuraattorin palveluita on saatavilla 10 h/vko. Koulupsykologin palveluita Konnevedellä ei ole tällä hetkellä saatavilla. Ainoastaan joitain konsultaatiotestejä voidaan saada.

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilat

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilat ovat varsin toimivat, mutta rajalliset. Luokkatilat ovat lähes maksimikäytössään arkisin klo 9–15 välisenä aikana. Koulupäivien aikana ainoastaan koulun tiloissa sijaitseva kuntosali on kuntalaisten käytössä. Koulupäivien aikana koulun tiloissa työskentelevät myös terapeutit, psykologit, terveydenhoitaja (ml. työterveyshoitaja 1 krt/vko).

Luokka-/ryhmätiloja:

- Pohjakerroksessa kotitalousluokka
- 1. kerros: 8 luokka-/ryhmätilaa + kabinetti + käsityötilat
- 2. kerros: 12 luokka-/ryhmätilaa + mediateekki + luonnontiedetilat (laboratorio + 2 ryhmätilaa), sekä taide-/kuvataidetilat (jaettavissa jakoseinällä kahteen osaan)

Palomestari Olli Markkasen mukaan palomääräyksiin perustuva maksimihenkilömäärä on 1419 henkilöä. Rakennuksen maksimihenkilömäärää tulisi mitoittaa myös mm. ilmanvaihdon kapasiteetin mukaan. Luokka-/ryhmätiloihin mitoitettujen henkilömäärät pohjapiirustuksen mukaan:

1. kerros: 8 luokka-/ryhmätilaa: $30+40+11+11+12+12+18+18 = 152$
2. kerros: 12 luokka-/ryhmätilaa: $17+28+19+28+29+30+16+27+25+19+19+25 = 282$

Pelkästään em. luokka-/ryhmätilojen henkilömäärät yht. 434, eli pitkäaikaista oleskelua ajatellen ilmanvaihdon pitäisi olla riittävä ainakin näin suurelle henkilömäärälle.

Lapunmäen yhtenäiskoulun tilojen käyttö muuhun, kuin opetuskäyttöön

Lapunmäen yhtenäiskoulun tiloissa järjestetään Kansalaisopiston toimintaa (lv. 2024–2025 14 kurssia toimintakauden aikana). Lisäksi tiloissa järjestetään Harrastamisen Suomen mallin kerhoja (lv. 2024–2025 6 kpl/vko) sekä 4H –kerhoja (3 kpl/vko). Koulun tiloissa sijaitseva kuntosali on kunnan yleinen kuntosali (käytössä kuntosalijäsenyyden hankkineille myös koulupäivien aikana) ja liikuntasaleissa järjestetään Konneveden Urheilijoiden salivuoroja sekä vapaa-aikatoimen ryhmäliikunnat sekä yksilöohjaukset. Liikuntasaleja voi myös varata yksittäiset harrasteporukat. Lisäksi koulun tiloja käytetään satunnaisesti yksittäisiin tapahtumiin.

Lapunmäen koulukeskuksen yhteydessä ja välittömässä läheisyydessä olevat ulkoliikuntapaikat ovat kuntalaisten käytössä. Ulkoliikuntapaikkoja ovat monitoimikenttä, yleisurheilukenttä, luistelukaukalo/tenniskenttä, hiihtoladut/pururata, hiihtomaan mäenlaskurinne ja kota/laavu, parkourkenttä, skeittiramppi frisbeegolfrata sekä koulun pihan kiipeilytelineet.

Istumäen koulu

Istumäen koulu on alakoulu, jossa järjestetään opetusta vuosiluokille 1–6. Istumäen koululla yhdysluokat on muodostettu siten, että pienempien oppilaiden ryhmässä opiskelevat luokat 1–2 ja isompien ryhmässä luokat 3–6.

Istumäellä opettajia on 2 sekä kaksi koulunkäynninohjaaja (20 h/vko ja 30 h/vko). Kiertävien opettajien toimesta toteutuu teknisenkäsityön ja kielten opetus sekä erityisopetus (3 pv/vko). Lisäksi resurssiluokanopettajan työpanosta ohjautuu Istumäen koululle 3 pv/vko.

Ruoka valmistetaan Lapunmäen koulun valmistuskeittiössä, josta ruoka kuljetetaan ostopalveluna koululle Hotelli-ravintola Mierontie Oy:n toimesta. Koululla toimii yhdistelmätyöntekijä, joka hoitaa ruuan jakelua, astiahuoltoa ja rakennuksen siivousta.

Oppilaita lukuvuonna 2024–2025 on 27, joista koulukuljetusten piirissä on 93 %. Suurta kuljetusoppilaiden osuutta selittää se, että Istunmäen kylällä ei ole kevyenliikenteenväylää, vaan alakoululaiset joutuisivat kulkemaan Kantatie 69 piennarta. Koululiitu-ohjelma määrittää kantatie 69:n vaaralliseksi suurimmalle osaa alakouluikäisistä oppilaista.

Istunmäen koululla iltapäivätoimintaa on järjestetty kolmena päivänä viikossa.

24-25		25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
luokka	yht.					
0	0	0	0	0	0	0
1	6	4	0	4	0	0
2	3	6	4	0	4	0
3	4	3	6	4	0	4
4	5	4	3	6	4	0
5	4	5	4	3	6	4
6	5	4	5	4	3	6
Yhteensä	27	26	22	21	17	14

Opiskeluhoitopalveluista vastaa Keski-Suomen Hyvinvointialue. Kouluterveydenhoitaja on käytettävissä Istunmäellä tarvittaessa, n. 1 krt/kk. Koulukuraattorin palveluita on saatavilla 4 h/ joka toinen viikko. Koulupsykologin palveluita Konnevedellä ei ole saatavilla tällä hetkellä.

Istunmäen koulun tilat

Koulutoiminta ko. rakennuksessa on alkanut vuonna 1893, ja koulurakennusta on laajennettu v. 1935.

Koulun kerrosala on noin 470 m² ja koulutilat toimivat pääasiassa yhdessä kerroksessa. Rakennuksessa on myös toisessa kerroksessa yksi luokkatila (n. 35 m²) ja ullakko.

Opinahojo 2:78- tila on pinta-alaltaan n. 1,6 ha ja tontilla on myös 5-asuntoinen kerrostalo (rakennettu vuonna 1959 opettajien asuntolaksi), jonka kellarin pannuhuoneesta (pelletti- ja öljylämmitys) jaetaan lämpö koululle (patteriverkosto), sekä Heikkilä 2:71- tilan kahdelle rivitalolle. Tontilla on myös varastorakennus, jääkiekkokaukalo ja urheilukenttä.

Rakennukselle on tehty kuntoarvio ja pitkän tähtäimen suunnitelma. Kiinteistökatselemointi suoritettiin 29.1.2024 ja raportti valmistui 1.3.2024

Koulurakennukselle ei ole tehty suuria korjaustoimenpiteitä viime vuosina, normaaleja huoltoremontteja lukuun ottamatta (esimerkiksi sisätilojen pintojen uusimiset ym.).

Kuntoarvion pohjalta luodussa pitkän tähtäimen suunnitelmassa on esitetty kunnossapitotoimenpiteitä seuraavan 10 vuoden aikajänteelle. Kustannusarvio kaikille toimenpiteille on yhteensä 102 000 euroa, ja merkittävimmät korjausehdotukset ovat:

- Julkisivujen huoltomaalaus, hinta-arvio 20 000 euroa

Kuntoarvion mukaan myös Istunmäen koulun tilat ovat kohtuullisessa kunnossa eikä välitöntä riskiä turvallisuuteen ole havaittavissa. Kiinteistön pitäminen terveellisenä ja turvallisena vaatii jatkuvaa huoltoa, sekä vuosittaisia kunnostustoimenpiteitä.

Kiinteistön pitoa voidaan jatkaa koulukäytössä ilman merkittäviä panostuksia arviolta 1–2 vuotta. Vaikka oppilasmäärään nähden neliöitä on runsaasti niin tilat eivät tarjoa hyviä liikunta- tai käsityötiloja.

Istunmäen koulua ei varsinaisesti ole peruskorjattu vuosikymmeniin, jolloin korjausvelka on kasvanut huomattavan suureksi. Arvioitu peruskorjauksen kustannus 2024 hintatasossa on noin 1,3 M€, joka voi ylittää uudisrakentamisen hintatason kynnyksen.

Rakennuksessa on painovoimainen ilmanvaihto. Koulu kuuluu Pakarila-Koipiniemi vesihuolto-osuuskunnan vesi- ja viemäriverkostoon.

Viimeisin terveydensuojelutarkastus, työpaikkaselvitys ja palotarkastus on tehty syksyllä 2024. Ko. tarkastuksilla ei ole ilmennyt suuria korjaustoimenpiteitä.

Marraskuussa 2024 on toimitettu Konneveden kunnan tekniseen toimeen sisäilmailmoituksia, joiden käsittely etenee kunnan sisäilmaohjeistuksen mukaisesti.

Istunmäen koulun asuntolan pannuhuoneesta jaetaan lämpö myös läheisille rivitaloille (omistaja KVA) ja kokonaislämmityskuluista osa laskutetaan Konneveden vuokra-asunnot Oy:ltä. Myös asuntolassa pidetään yllä peruslämpöä. Asuntolassa ei ole vuodesta 2023 lähtien ollut enää asukkaita.

Istunmäen koulun tilojen käyttö muuhun, kuin opetuskäyttöön

Istunmäen koulun tiloissa järjestetään Kansalaisopiston toimintaa (lv. 2024–2025 yksi koko lukuvuoden kestävä kurssi sekä 2 lyhytkurssia toimintakauden aikana). Lisäksi koulun tiloja käyttää koulun vanhempainyhdistys sekä Istunmäen kyläyhdistys kokoontumisiinsa. Koulun piha-alueen välineet, lentopallokenttä ja luistelukaukalo ovat kuntalaisten käytössä koulupäivien ulkopuolella.

Istunmäen koulun käyttö- ja hyödyntämismahdollisuudet Konneveden kunnan omissa toiminnoissa ovat vähäiset, eikä esimerkiksi kunnan palvelutoimintojen siirtämiselle Istunmäen koululle ole varsinaista tarvetta tällä hetkellä.

Keski-Suomen Hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksen myötä on uhkana, että lähitulevaisuudessa Hva pyrkii vähentämään vuokrattavia toimitilaneliöitä, jolloin kunnan omistamien kiinteistöjen käyttöaste voi laskea entisestään. Toisin sanoen riskinä on, että Konneveden kunnalla voi olla lähitulevaisuudessa iso kiinteistömassa, jonka neliöt eivät ole tehokkaassa käytössä, ja näin ollen esimerkiksi myös Istunmäen koulun omistaminen on vaikeasti perusteltavissa ilman koulutoimintaa.

Istunmäen koulun tilat voisivat soveltua esimerkiksi asuin-, tai yritystoimintakäyttöön, ja tällöin myös Istunmäen koulun myyminen on mahdollinen vaihtoehto, mikäli koulutoiminta ei jatkuisi.

Myymistä hankaloittaa lämpökeskuksen sijoittuminen koulun vieressä olevaan asuntolaan, josta lämpö jaetaan koulun ja asuntolan lisäksi myös kahdelle rivitalolle, jotka omistavat Konneveden Vuokra-asunnot Oy. Yksi vaihtoehto olisi poistaa lämpökeskus käytöstä ja siirtyä käyttämään kiinteistökohtaisia lämmitysjärjestelmiä.

PEDAGOGISET SEIKAT

Palveluverkkoselvitystyöryhmän näkemyksen mukaan eri vaihtoehtojen tarkastelussa pedagogisen sekä yhdenvertaisuuden näkökulman tulee olla keskeisimpiä perusteita ratkaisuvaihtoehdon valinnalle. Lisäksi

perusopetuslain muutos, jonka on tarkoitus astua voimaan 1.8.2025 on erittäin ratkaisevassa asemassa. Perusopetuslain muutos koskee oppimisen tuen järjestämistä 1. elokuuta 2025 alkaen. Lakiuudistus tulee tuomaan muutoksia opetuksen järjestelyihin. Oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on erityisesti pikaisen lakimuutoksen ollessa edessä, ollut tarkoituksenmukaista tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkkovaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toiminta perustuu Suomen lainsäädäntöön sekä valtakunnalliseen ja paikalliseen ohjeistukseen ja opetussuunnitelmaan sekä varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen ja opetuksen muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta ohjaa varhaiskasvatuslaki, -asetus sekä varhaiskasvatussuunnitelmat. Jokaiselle varhaiskasvatusikäiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat lapsen ryhmän aikuiset sekä tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) työskentelee 0–6-vuotiaiden lasten kanssa. Hänen työaikansa on jaettu seuraavanlaisesti: kaksi päivää esiopetusryhmässä ja kolme päivää Metsäpolun päiväkodissa eri-ikäisten ryhmissä (yhden päivän viikossa/ryhmä). Hän suunnittelee ja toteuttaa pienryhmissä tapahtuvaa työskentelyä ja keskustelee ryhmän henkilökunnan kanssa tekemistään havainnoista. Tavoitteena on tunnistaa ajoissa tunnistamaan lasten mahdollisia tuentarpeita ja pyrkiä yleisen tuen avulla tekemään ennaltaehkäisevää työtä.

Perhepäivähoitajien luona VEO:lla ja varhaiskasvatusjohtajalla on säännölliset käynnit, kerran syksyllä ja kerran keväällä. He käyvät myös aina tarvittaessa/pyydyttäessä heidän luonaan antamassa konsultaatiota, tukea ja neuvoja.

Esiopetus

Esiopetusta ohjaa perusopetuslaki ja –asetus sekä täydentävän varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatuslaki ja –asetus sekä esiopetussuunnitelma. Lain mukaan varhaiskasvatusta voidaan järjestää joko perusopetuksen alaisuudessa tai varhaiskasvatuksen alaisuudessa. Konnevedellä esiopetusta on järjestetty perusopetuksen alaisuudessa vuodesta 2000 alkaen.

Esiopetusta on annettu lukuvuosina 2022–2023 ja 2023–2024 keskitetysti Lapunmäen kouluilla määräaikaisilla sivistyslautakunnan päätöksillä. Sivistyslautakunta teki 9.4.2024 § 52 päätöksen, että esiopetusta ja esiopetukseen liittyvää täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään 1.8.2024 alkaen Lapunmäen yhtenäiskoululla. Esiopetusryhmässä on työskennellyt esiopettajan/kahden esiopettajan lisäksi koulunkäynninohjaaja.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta säätelevät varhaiskasvatuslaki ja –asetus sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatuslaissa säädetään muun muassa henkilöstön kelpoisuudesta, henkilöstömitoituksesta, ryhmäkoosta, turvallisuudesta ja varhaiskasvatuksen tavoitteista. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatuksessa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Eli järjestettäessä esiopetukseen osallistuville lapsille täydentävää varhaiskasvatusta, tulee noudattaa kaikkia varhaiskasvatuslain mukaisia säädöksiä.

Palveluverkkoselvitystyöryhmässä on tarkasteltu esiopetuksen järjestämistä vielä hallinnollisen järjestämispaikan näkökulmasta syksyn 2024 aikana. Samassa yhteydessä on uudelleen arvioitu

esiopetukseen liittyvän täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja. Asiasta on tehty ennakkovaikutustenarviointi:

Esiopetuksen hallinnollinen järjestämispaikka

Valmistelijat	Jenni Pasma, varhaiskasvatuksen johtaja Anna-Maria Nurmi, Lapunmäen yhtenäiskoulun rehtori Kati Laine-Rissanen, sivistystoimenjohtaja
----------------------	---

Arvioitavan asian kuvaus ja taustat (lyhyesti)	<p>Lain mukaan esiopetusta voidaan järjestää joko perusopetuksen alaisuudessa tai varhaiskasvatuksen alaisuudessa. Konnevedellä esiopetusta on järjestetty perusopetuksen alaisuudessa vuodesta 2000 alkaen. Sivistyslautakunta on tehnyt päätöksen 9.4.2024 § 42, että Konneveden kunnassa järjestetään esiopetusta keskistetysti vain Lapunmäen koululla. Palveluverkkoselvitystyöryhmässä on tarkasteltu asiaa vielä hallinnollisen järjestämispaikan näkökulmasta syksyn 2024 aikana.</p> <p>Lukuvuonna 2025–2026 esiopetusikäisten määrä vähenee. Tämä tarkoittaa sitä, että esiopetuksen ei tarvitse kahta opettajaa. Järjestämismuoto määrittelee suhdeluvut sekä esiopetusajan ulkopuolisen toiminnan muodon: kerho vs. täydentävä varhaiskasvatus</p> <p>Kaksivuotisen esiopetuskokeilun raportointi on valmis vuoden vaihteen jälkeen</p> <ul style="list-style-type: none"> Voiko se vaikuttaa jatkossa järjestämiseen?
---	---

Järjestämismuoto	Perusopetus ja kerho	Esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuksen alaisuudessa ja fyysisesti muissa kuin koulun tiloissa	Esiopetus järjestetään perusopetuksen alaisuudessa klo 9–13 välisenä aikana. Täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuksen alaisuudessa, koulun tiloissa klo 7-9 ja klo 13-> NYKYMALLI
-------------------------	----------------------	--	---

Suhdeluvut (henkilöstö- ja organisaatiovaikutukset, taloudelliset vaikutukset)	1/13	1/7	1/13 ja 1/7
Tilat (organisaatiovaikutukset)	Koululla	Muualla kuin koululla	Koululla
Henkilöstö (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, taloudelliset vaikutukset)	Esiopettaja ja koulunkäynninohjaaja 9–13 ja koulunkäynnin ohjaajat 13–16 kerhossa	Varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	Esiopettaja ja koulunkäynninohjaaja 9–13 ap 7–9 kko tai lastenhoitaja 13–16 vakaope ja lastenhoitaja
Pedagoginen näkökulma (kuntalaisvaikutukset)	Esiopetuksessa omat tavoitteet, iltapäivätoiminta kerhomaista, ei niin tavoitteellista. Esiopetusaika selkeää ohjattua pedagogista toimintaa <ul style="list-style-type: none"> • koulun aikataulut • opettaja kiinteä osa työyhteisöä -> eskarilaisilla saumaton jatkumo alkuopetukseen • asteittainen siirtymä koulumaisuuteen 	Kokopäiväpedagogiikka <ul style="list-style-type: none"> • päivän kulku enemmän varhaiskasvatuksen aikataulujen mukainen • opettajalla eri työaika -> ei kiinteä osa työyhteisöä • ei niin koulumaista, leikillä enemmän sijaa päiväohjelmassa 	Esiopetuksessa omat tavoitteet, täydentävässä vakassa varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset tavoitteet. Esiopetusaika selkeää ohjattua pedagogista toimintaa <ul style="list-style-type: none"> • koulun aikataulut • opettaja kiinteä osa työyhteisöä -> eskarilaisilla saumaton jatkumo alkuopetukseen • asteittainen siirtymä koulumaisuuteen
Maksullisuus/ maksuttomuus (kuntalaisvaikutukset, taloudelliset vaikutukset)	Kerhomuotoinen-> olisiko maksullinen vai maksuton	Maksutonta	Maksutonta

Järjestelmät (kuntalaisvaikutukset)	Wilma	Daisy	Daisy, Ei ole mahdollista siirtyä varhaiskasvatuksessa Wilma - järjestelmään (poistuu 2025 varhaiskasvatuksen käytöstä).
Organisointi/ johtaminen (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	Johtaminen helpompaa	Johtaminen helpompaa	Vaatii hyvää organisointia mutta onnistuu
Rekrytointi (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	Vakituinen esiopettaja, tarvitseeko lisää koulunkäynnin ohjaajia iltiskerhon järjestämiseen	Pätevän ja kokemusta omaavan vakaopen rekrytointi-> mikä mahdollisuus saada pätevä vakaope	Vakituinen esiopettaja, lastenhoitaja/ koulunkäynninohjaaja Vakaope täydentävään-> yksi lastenhoitaja opiskelee vakaopeksi-> olisi mahdollisuus hyödyntää opintojen antia ja saada enemmän vastuuta.
Muuta huomioita, johtopäätökset ja yhteenveto	Vanhemmille pitää antaa mahdollisuus valita meneekö lapsi koulun järjestämään kerhoon vai täydentävään vakaan-> meneekö sekavaksi järjestää, jos tulee molempiin lapsia?	Lapsen olisivat vakan lainalaisuudessa-> selkein kokonaisuus mutta rekrytoinnin haaste	Laadukkuus parasta niin esiopetuksessa kuin täydentävässä vakassa-> työntekijät tähän muotoon helpoin saada.
Ei yritys- ja ympäristövaikutuksia			

Työryhmän näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista jatkaa esiopetuksen ja esiopetukseen liittyvän täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä voimassa olevan mallin mukaisesti. Kehittämiskohtena arjen sujuvuuden kannalta tehdään seuraavia toimenpiteitä:

- operatiiviseen johtamiseen ja organisoimiseen kiinnitetään erityistä huomioita (mm. yhteiset käytänteet, säännölliset esihenkilö- ja henkilöstöpalaverit, sisäinen ja ulkoinen tiedonkulku)

5-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen

Palveluverkkoselvitystyöryhmässä on tarkasteltu 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestämistä syksyn 2024 aikana. Asiasta on tehty ennakkovaikutustenarviointi:

Valmistelijat	Jenni Pasma, varhaiskasvatuksen johtaja Tiina Vaskelainen, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kati Laine-Rissanen, sivistystoimenjohtaja
----------------------	---

Arvioitavan asian kuvaus ja taustat (lyhyesti)	5-vuotiaiden varhaiskasvatusta järjestetään tällä hetkellä niin perhepäivähoidossa, kuin päiväkodissa. Palveluverkkoselvitystyöryhmässä on tarkasteltu, tulisiko 5-vuotiaiden varhaiskasvatus keskittää päiväkodille.
---	---

Järjestämismuoto	Nykyinen malli (viskarit voivat olla perhepäivähoidossa tai päiväkodilla ilman mitään suositusta heidän sijoitteluunsa)	Vahva suositus, että kaikki 5-vuotiaat olisivat Metsäpolun päiväkodin viskariryhmässä	Velvoittava: Kaikki 5-vuotiaat toimivat jatkossa Metsäpolun päiväkodin viskariryhmässä
Pedagoginen perustelu (kuntalaisvaikutukset)	Päiväkodin viskariryhmässä lapset ryhmäytyvät jo ennen esiopetusvuotta, varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee oppimisvalmius arvioiteja, seuranta säännöllisesti lasten kehitystä ja oppimisvalmiuksia. Hänen resurseja ei pystytä joka viikko irrottamaan perhepäivähoitoon. Varhaiskasvatuksen opettajalla parempi pedagoginen osaaminen ja näin ollen toiminta on laadukkaampaa viskari ikäisten kanssa. Päiväkoti ryhmässä tapahtuu vertaisoppimista. Perhepäivähoidossa ikä haitari voi olla 0–5-vuotta. Toiminnan suunnittelemisen haaste kaiken ikäisille sopivaksi. Toteutuuko tässä lapsen etu ja oikeus?	5-vuotiaat olisivat tasavertaisessa asemassa pedagogisen toiminnan näkökulmasta. He ryhmäytyisivät ennen esiopetus vuotta ja nivelvaihe olisi helpompaa. Tutustuminen eskariin alkaisi keväällä kaikilla yhtä aikaa. Kaikki saisivat yhtä paljon varhaiskasvatuksen erityisopettajan ohjausta, tukea ja seuranta.	Kaikki -5-vuotiaat ovat Metsäpolun päiväkodilla ja he saavat yhdenvertaiset lähtökohdat esiopetusvuodelle. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan läsnäolo on säännöllistä ja kaikki lapsilta pystytään yksilöllisesti tsekkaamaan eskarivalmiudet. Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus toteutuu kaikille 5-vuotiaille
tuen näkökulma (kuntalaisvaikutukset)	5-vuotiaat eivät ole tasa-arvoisessa asemassa tuen näkökulmasta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanos kohdentuu säännöllisesti päiväkodin viskariryhmään, hänen työpanostaan ei pystytä	Tuen antaminen olisi kohdennetumpaa, pystytään antamaan määrällisesti enemmän, tuentarpeen huomioiminen olisi helpompaa, koska	Kaikki 5-vuotiaat ovat saman arvoisessa asemassa tuen näkökulmasta. Tuen arvioiminen laadukkaampaa, tuen antaminen kohdennetumpaa sekä

	irrottamaan joka viikko perhepäivähoitoon.	monet tuen tarpeet tulevat näkyviin samanikäisten ryhmässä ja mikäli lapsi ei työskentele ryhmässä muiden ikäistensä kanssa, tuentarpeen havaitseminen on vaikeampaa ja voi tulla esille vasta esiopetusvaiheessa-> prosessien käynnistyminen on hidasta ja ennen kouluun lähtöä tutkimukset eivät ole edenneet riittävästi.	varhaiskasvatuksen erityisopettaja pystyy antamaan jokaiselle lapselle yhtä paljon omasta työpanoksestaan. Moniammatillinen työryhmä osana lapsen tuentarvetta ja sen toteuttaminen helpompaa, resurssit rajalliset eri toimijoiden palveluilla.
Henkilöstö (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	<ul style="list-style-type: none"> - Perhepäivähoidossa perhepäivähoitaja, - päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen johtaja - (perhepäivähoidonohjaaja) 	Varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen johtaja (perhepäivähoidon ohjaaja)	Varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen johtaja (perhepäivähoidon ohjaaja)
Työhyvinvointi (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	Perhepäivähoitajien toiminnan suunnittelun haasteet eri- ikäiselle lapsille-> suunnittelemisen ja toteuttamisen haasteet ikätasoisien mukaiseen toimintaan viskarille/viskareille, jos ryhmässä on eri-ikäisiä lapsia. Tässä voi tulla jaksamisen ja työnkuormituksen tekijät esille. Päiväkodissa vastuu jakautuu useammalla työntekijälle isommasta ryhmästä huolimatta ja ryhmän lapset ovat samanikäisiä. Näin ollen kaikki ovat tasa-arvoisessa asemassa.	Tiimityö tukisi työntekijöiden työhyvinvointia, koska vastuuta voidaan jakaa niin toiminnan suunnittelusta kuin toteuttamisesta viskari ryhmässä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan kokoaikainen tuki ja läsnäolo talon sisällä.	Tiimityön tuki työntekijöiden työhyvinvoinnissa-> vastuun jakaminen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan kokoaikainen tuki ja läsnäolo talon sisällä
Kyselyt pph:lle (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	Perhepäivähoitajat nähneet haasteen viskaritoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Perhepäivähoitajat näkevät viskaritoiminnan siirtämisen järkevänä	Perhepäivähoitajat näkevät viskaritoiminnan siirtämisen järkevänä

		päiväkodin viskariryhmään	päiväkodin viskariryhmään
Tulevaisuus: Kaksivuotinen esiopetus (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset)	Ei mahdollisuutta toteuttaa vaatimalla tasolla	Ei täysin mahdollisuutta toteuttaa vaatimalla tasolla	Pystyttäisiin toteuttamaan
varhaiskasvatukseen sijoittaminen (organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, kuntalaisvaikutukset)	Perhe voi toivoa paikkaa joko päiväkotiin tai perhepäivähoitoon	Perhe voi toivoa paikkaa joko päiväkotiin tai perhepäivähoitoon, varhaiskasvatuksen johtaja kontaktoi kaikki 5-vuotiaiden lasten huoltajat	Kaikki 5-vuotiaan tulevat automaattisesti varhaiskasvatukseen Metsäpolun päiväkotiin. Varhaiskasvatuksen johtajan harkinnan varainen päätös lapsen sijoittamisesta perhepäivähoitoon, mikäli siellä on paikkoja. Mahdollisia syitä: Perhe asuu kaukana Konneveden keskustasta ja ei ole auto käytettävissä tai muita kuljetukseen liittyviä haasteita, kuten sisarusten sijoittuminen eri varhaiskasvatusyksikköön
Johtopäätökset ja yhteenveto	0–4-vuotiaille mahdollisuus kodinomaiseen varhaiskasvatukseen tukee heidän elämänsä alkutaivaltaan ja antaa rauhallisen ympäristön opetella omatoimitaitojaan pienessä ryhmässä. 5-vuotiaille päiväkodin ryhmässä toimiminen antaa valmiuksia esiopetukseen ja koulupolulle. Koulussa luokat ovat isoja ja mikäli lapsi tulee 6-vuotiaana ensimmäisen kerran isompaan ryhmään, ryhmäytyminen voi viedä pitkän ajan esiopetusvuodesta ja hänen	5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestäminen Metsäpolun päiväkodilla antaisi kaikille 5- vuotiaille yhdenvertaiset lähtökohdat esiopetus vuoteen ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki olisi samanaikaista ja säännöllistä. Tuen tarpeen havaitseminen ja tukeminen on yhdenvertaista. Sisarukset sijoitetaan samaan	5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestäminen Metsäpolun päiväkodilla antaa kaikille 5-vuotiaille yhdenvertaiset lähtökohdat esiopetus vuoteen ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on samanaikaista ja säännöllistä. Tuen tarpeen havaitseminen ja tukeminen on yhdenvertaista. Sisarukset sijoitetaan samaan

	sosiaaliset ja vuorovaikutustaidot isossa ryhmässä toimimiseen eivät ole samalla tasolla. Sisarukset pyritään sijoittamaan samaan varhaiskasvatustyksikköön	varhaiskasvatustyksikköön	varhaiskasvatustyksikköön
Ei yritys- ja ympäristövaikutuksia			

Työryhmän näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista antaa huoltajille vahva suositus siihen, että niiden 5-vuotiaiden lasten osalta, jotka osallistuvat varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuspaikka olisi Metsäpolun päiväkotinä. Varhaiskasvatuksen johtaja kontaktoi kaikki varhaiskasvatuksessa olevien 5-vuotiaiden lasten huoltajat ennen lapsen varhaiskasvatuspaikan päättämistä.

Perusopetus

Perusopetuksen yksiköt ovat rakenteeltaan ja toimintaympäristöiltään erilaisia. Kullakin yksiköllä on omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. Kaikkien koulujen ympäristössä on mahdollisuus päästä helposti luonnon läheisyyteen. Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja. Henkilöstö on osaavaa ja ammattitaitoista. Konnevedellä opetushenkilöstön virat ja tehtävät ovat kunnan yhteisiä, eikä niitä täytetä yksiköittäin.

Opetushenkilöstön erityisosaamista on pyritty nykyisessä verkostossa jakamaan erilaisten yhteistyömallien ja liikkuvuuden avulla. Jokaisen yksikön toiminta on laadullista ja oman toimintakulttuurinsa näkökulmasta erityisen arvokasta. Palveluiden keskittämisestä voitaisiin kuitenkin saada etua henkilöstön osaamisen jakamisen ja tasavertaisten oppimisympäristöjen kehittämisen kannalta. Työryhmä on nähnyt myös erityisen tärkeänä huomioida resurssien yhdenvertaisen jakautumisen kaikkien perusopetuksen oppilaiden kesken.

Pienten yksiköiden sekä yhdysluokkaopetuksen etuja ja haittoja:

- ✓ Pienessä opetusryhmässä oppilas saa yksilöllistä huomiota
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä sekä kaverisuhteita
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa oppilaat saavat kertausta, kun kuulevat opetusta, jota toiselle luokalle annetaan. Toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa
- ✓ Pienessä yksikössä haastavampi toteuttaa erilaisia tukimuotoja ja monialaisia oppilashuollollisia toimenpiteitä
- ✓ Tuen epätasa-arvoinen jakautuminen pienen yksikön ja isomman yksikön välillä/oppilas
- ✓ Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti

Suurempien yksiköiden sekä erillisten ikäryhmien opetuksen etuja ja haittoja:

- ✓ Opetuksessa voidaan keskittyä yhden oppiaineen opiskeluun ja opettajalla on sen myötä aikaa yksilölliseen ohjaukseen kyseisessä asiassa
- ✓ Isolla koululla on paremmat mahdollisuudet ryhmitellä oppilaat erilaisiin pedagogisesti tarkoituksenmukaisiin opetusryhmiin
- ✓ Isossa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata
- ✓ Suuremmissa yksiköissä olevat taloudelliset resurssit voidaan kohdentaa paremmin oppimisympäristöjen kehittämiseen
- ✓ Oppilaiden tuen tarpeisiin voidaan vastata helpommin ja yhdenvertaisemmin laajemman henkilöstöresurssin myötä.
- ✓ Tuen epätasa-arvoinen jakautuminen pienen yksikön ja isomman yksikön välillä/oppilas
- ✓ Suuremmissa yksiköissä työrauha, melu yms. voi helpommin häiritä esim. keskittymistä
- ✓ Osa oppilaista hyötyy selkeästi pienemmästä ryhmäkoosta ja oppimisympäristöstä

Vertailtaessa isoja ja pieniä yksiköitä, tulee huomioida, että iso koulu ei ole sama asia kuin iso luokka tai iso opetusryhmä. Isossa koulussa voi olla yhtä lailla pieniä luokkia ja opetusryhmät voivat olla jopa pienempiä kuin pienessä koulussa.

Perusopetuksen yläluokkien yksi-/kaksisarjaisuus

Työryhmä on tarkastellut oppilasennusteita yläkoulun osalta liittyen aineenopetuksen järjestämisestä yksi-/kaksisarjaisena. Lukuvuonna 2025–2026 aloittavien 7.-luokkalaisten määrä on nykyisillä oppilailla niin pieni, että heidän opetuksensa onnistuisi pääosin yksisarjaisena (ei rinnakkaisluokkia) pl. muutama oppiaine. Tällä on aluksi vähäisiä vaikutuksia henkilöstöresursseihin, mutta koko yläkoulun siirryttyä yksisarjaiseksi aineenopettajien opetustunnit ja sitä myöden aineenopettajien resurssitarve vähenee. Käynnissä oleva HUPA-hanke SavoGrow kuntien kanssa mahdollistanevat uusia ratkaisuvaihtoehtoja tilanteeseen. Kuntien välistä yhteistä vakanssitarkastelua jatketaan hankkeen myötä, jonka pohjalta laaditaan henkilöstösuunnitelma tuleville vuosille.

Perusopetuksen johtamisjärjestelyt

Lapunmäen yhtenäiskoululla on Konneveden lukion kanssa yhteinen rehtori. Lisäksi Lapunmäellä on työskennellyt apulaisrehtori ja vararehtori. Istmän koululla työskentelevä luokanopettaja toimii Istmän koulun johtajana. Lukuvuonna 2024–2025 on kokeiltu järjestelmää, jossa Lapunmäellä työskentelee kaksi apulaisrehtoria. Apulaisrehtorin tehtävänkuvassa ja työkuormassa on koettu aiemmin haasteita. Nyt tässä uudessa mallissa apulaisrehtorin tehtävät on jaettu kahden henkilön kesken. Järjestely on koettu hyvänä; työkuormaa on pystytty jakamaan ja lisäksi ent. vararehtori on jatkuvasti mukana arjessa ja ajan tasalla.

LÄHIKOULUN OSOITTAMISMENETTELY JA KOULUKULJETUKSET

Konneveden kunta muodostaa yhden oppilaaksiottoalueen. Oppilaan lähikoulu määräytyy osoitteen sekä oppilaan erityistarpeiden perusteella.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Lähikoulu osoitetaan oppilaalle pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa: 1) Oppilas aloittaa 1. vuosiluokalla oppivelvollisuuden alkaessa. 2) Oppilaan koulussa ei ole seuraavaa luokka-astetta seuraavana lukuvuonna. 3) Oppilas muuttaa Konnevedelle tai kunnan sisällä. 4) Oppilas otetaan erityisen tuen pienluokalle. 5) Maahanmuuttajataustaiselle oppilaalle, jolla ei ole riittävä kielitaitoa yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen, määritetään lähikouluksi valmistavaa opetusta antava koulu.

Huoltaja voi anoa oppilaspaikkaa myös muusta, kuin lähikoulusta. Päätöksen asiasta tekee sivistyslautakunta. Jos oppilaalle myönnetään oppilaspaikka muusta kuin lähikoulusta, huoltaja vastaa itse koulukuljetuksista tai niistä aiheutuvista kuluista.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on tarkastellut seikkaperäisesti laadittua karttaa, johon on merkitty niin nykyiset oppilaat, kuin v. 2018–2023 syntyneet lapset. Karttajarjoituksen perusteella ei pystytty osoittamaan kyläkouluille muutosta oppilasmääriin.

Koulukuljetuksissa noudatetaan Konneveden kunnan koulukuljetusperiaatteita:

<https://peda.net/konnevesi/ly0/koulukuljetus/koulukuljetusperiaatteet-1.8.2023-alkaan/konneveden-koulukuljetusten-periaatteet.pdf:file/download/92c20502f234a677ec2b6c5d0b7ff1f8d3696cf7/Konneveden%20koulukuljetusten%20periaatteet.pdf%20>

Nykyiset koulukuljetukset toteutetaan usealla eri reitillä. Reitit tarkistetaan lukuvuosittain. Nykyinen kuljetussopimus on voimassa kevätlukukauden 2025 loppuun.

Istumäen koulun mahdollisen lakkauttamisen osalta vaikutuksia koulukuljetuksiin on arvioitu Hankasalmen kunnan kuljetussuunnittelija Virpi Lampisen ja Kuljetusyhteenliittymän yhteyshenkilön Juha Suokiven kanssa. Arviot huomioitu kohdassa ennakkovaikutusten arviointi.

KUNTARAJAT YLITTÄVÄ YHTEISTYÖ

Konneveden kunnalla on perusopetusta koskevaa yhteistyötä SavoGrown alueen kuntien kanssa Kuntaliiton Verkstoperuskoulu –hankkeessa. Hanke päättyy vuoden 2024 loppuun. Ko. hankkeessa alkanutta yhteistyötä jatketaan ja syvennetään HUPA-hankkeessa (Huomisen peruskoulu alueellisesti) SavoGrow kuntien kanssa.

Kuntien ylläpitämä perusopetuksen palveluverkko on kattava, sillä kunta on ainoa taho, jolla on lakisääteinen velvollisuus järjestää kaikille sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta toteutetaan kouluissa lähiopetuksena.

Väestönmuutokseen liittyvät isot trendit, kuten syntyvyyden lasku, vaikuttavat koulutuksen järjestämiseen kokonaisuudessaan. Väestönkehityksen muutokset näkyvät eri tavoin erilaisissa kunnissa, jolloin pelkkä perinteinen perusopetus ei välttämättä vastaa riittävästi paikallisiin tarpeisiin. Koulutuksen saavutettavuuden turvaaminen esi- ja perusopetusasteista lähtien on keskeinen 2020-luvun haaste kunnille.

Tarvitsemme uudenlaisia ja joustavia ratkaisuja sekä toimijoiden vahvistuvaa yhteistyötä koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi sekä yksittäistä koulutusmuotoa kehitettäessä että koulutusjatkumon vahvistamiseksi.

SavoGrown ja Konneveden HUPA-hankkeessa kehitetään digitaalisia ratkaisuja ja oppimisympäristöjä verkostomaisen toimintakulttuurin avulla toimien verkon yli. Opetusta ja oppimista tapahtuu virtuaalisessa oppimisympäristössä yhteensovitetulla laitteistolla alueellisesti hyödyntämällä monipaikkaista yhteisopettajuutta. Toiminnan kehittämisen rinnalla kulkee tutkimuksellisen tiedon tuottaminen yliopistoyhteistyön kautta.

Varsinaista opetuksellista yhteistyötä ei tällä hetkellä perusopetuksessa ole, kuten ei myöskään yhteisiä opettajia muiden kuntien kanssa.

OSALLISTAMINEN JA KUULEMINEN

Konneveden kunnan palveluverkkoselvitykseen liittyvässä käsittelyssä ei katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34§:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta. Kun päätetään kunnan varhaiskasvatus- ja kouluverkosta, on kuitenkin lähtökohtaisesti kysymys asiasta, jonka ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus useiden henkilöiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, joten asian valmistelussa tulee sen sijaan noudatettavaksi hallintolain 41§:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Säännöksen taustalla on perustuslaista tuleva velvoite edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Palveluverkkoselvityksen työryhmä on päättänyt avata vaikuttamismahdollisuuden seuraaville asiaan osallisille: oppilaat, huoltajat, varhaiskasvatuksen ja opetusalan henkilöstö, kuntalaiset sekä yrittäjät.

Työryhmä linjasi 20.2.2024 kokouksessaan, että kuulemistilaisuuksissa voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä työryhmän jäsenille kuitenkin siten, että jos haluaa mielipiteensä dokumentoitavaksi osaksi virallista palveluverkkoselvitystä, mielipiteet tulee esittää kirjallisesti. Tilaisuuksissa annettiin tähän ohjeistus.

Varhaiskasvatusikäisten lasten huoltajille ja lapsille (0–5-vuotiaat) sekä esiopetuksessa lukuvuosina 2022–2023 ja 2023–2024 olleiden lasten huoltajille ja lapsille suunnattiin Webropol –kyselyt ajalla 27.2.–10.3.2024. Kyselyt rakentuivat siten, että yhdellä kyselyllä saadaan tietoa sekä palveluverkkoselvitystyöryhmän tarpeisiin että varhaiskasvatuksen oman toiminnan kehittämisen tarpeisiin.

5.3.2024 järjestettiin Konnevesi-salissa kaikille kuntalaisille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus palveluverkkoselvitykseen liittyen. Tilaisuus striimattiin ja se oli katsottavissa jälkikäteen 2 viikon ajan. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 5.3.2024–12.3.2024. Kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta.

11.3.2024 järjestettiin kuuleminen Hytölän koululla, jossa kuultiin sekä oppilaita, että henkilökuntaa. Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen ja kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Mari Jämsen toteuttivat kuulemisen. Henkilökunnalle annettiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 11.3.–17.3.2024. Henkilöstön kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta. Samana päivänä toteutettiin myös niiden Hytölän koulun alueen oppilaiden kuuleminen, jotka ovat lukuvuonna 2023–2024 Lapunmäen koululla sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti (esi- ja alkuopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2023–2024).

Hytölän koulun nykyisten oppilaiden sekä alueella asuvien alle kouluikäisten lasten huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus koululla ma 11.3. klo 18:00 alkaen. Oppilaiden huoltajille laitettiin kutsut Wilma-viestillä 27.2.2024 ja alle kouluikäisten lasten huoltajille lähetettiin kutsukirjeet postitse 26.2.2024. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 11.3.2024–17.3.2024. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin kolme kappaletta.

Yrittäjille suunnattuun Webropol –kyselyyn (ajalla 6.3.2024–13.3.2024) tuli viisi vastausta.

14.5.2024 järjestettiin kuuleminen Istunmäen koululla, jossa kuultiin sekä oppilaita, että henkilökuntaa. Sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen ja kyläkoulujen hallinnollinen johtaja Mari Jämsen toteuttivat kuulemisen. Henkilökunnalle annettiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 14.–19.5.2024. Henkilöstön kirjallisia mielipiteitä ei jätetty yhtään kappaletta. Samana päivänä toteutettiin myös niiden Istunmäen koulun alueen oppilaiden kuuleminen, jotka ovat lukuvuonna 2023–2024 Lapunmäen koululla sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti (esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2023–2024).

Istumäen koulun nykyisten oppilaiden sekä alueella asuvien alle kouluikäisten lasten huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus koululla ti 14.5. klo 18:00 alkaen. Oppilaiden huoltajille laitettiin kutsut Wilma-viestillä 16.4.2024 ja alle kouluikäisten lasten huoltajille lähetettiin kutsukirjeet postitse 16.4.2024. Tilaisuuden yhteydessä avattiin mahdollisuus jättää kirjallisesti mielipiteensä osaksi virallista palveluverkkoselvitystä ajalla 14.-19.5.2024. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin neljä kappaletta.

Kyselyistä ja kuulemisista saadut vastaukset palveluverkkoselvitystyöryhmä kävi läpi 19.3.2024, 25.3.2024 ja 15.8.2024 kokouksissaan.

Syksyn 2024 aikana palveluverkkoselvitystyöryhmä päätti nostaa tarkasteluunsa myös sen vaihtoehdon, että Istunmäen koulu lakkautettaisiin 1. elokuuta 2025 alkaen aiemman mainitun perusopetuslain muutoksen vuoksi. Vaihtoehto ei ollut esillä, kun toukokuussa 2024 Istunmäellä kuultiin oppilaiden huoltajia, koulun oppilaita ja henkilökuntaa.

Kuntaliiton lakimiehen mukaan uutta kuulemistilaisuutta perusopetuslain muuttumisen takia ei tarvitse järjestää. Selvitystyöryhmä päätyi samaan ratkaisuun, koska kaikki palveluverkkoselvitystyöryhmän muistiot ovat olleet avoimesti luettavissa kunnan verkkosivuilla koko selvitystyön ajan.

Sen sijaan palveluverkkoselvitystyöryhmä päätti järjestää videotallenne –tiedotustilaisuuden, joka oli katsottavissa kunnan verkkosivuilla 13.11.2024-17.11.2024. Tiedotustilaisuudessa esiteltiin koko palveluverkkoselvitystyön kokonaisuutta. 13.11.2024 avattiin myös avoin verkkokysely ajalle 13.11.2024-17.11.2024, johon oli mahdollista jättää kirjallisia mielipiteitä koko palveluverkkoselvityksestä. Kirjallisia mielipiteitä jätettiin 11 kappaletta. Saadut vastaukset palveluverkkoselvitystyöryhmä kävi läpi 20.11.2025 kokouksessaan.

PALVELUVERKON TARKASTELU

Ennakkovaikutusten arviointi

Vaihtoehto 0: Istunmäen koulu jatkaa koko palveluverkkoselvitystyön tarkasteluajanjakson (lv. 2029–2030) ajan, vuosittain tarkasteltava

Lapunmäki

	24- 25	25- 26	26- 27	27- 28	28- 29	29- 30
0	20	12	17	11	18	15
1	16	16	12	13	11	18
2	21	16	16	12	13	11
3	20	21	16	16	12	13
4	16	20	21	16	16	12

Istumäki

	24- 25	25- 26	26- 27	27- 28	28- 29	29- 30
0	0	0	0	0	0	0
1	6	4	0	4	0	0
2	3	6	4	0	4	0
3	4	3	6	4	0	4
4	5	4	3	6	4	0

5	18	16	20	21	16	16
6	16	18	16	20	21	16
7	27	21	22	21	24	24
8	32	27	21	22	21	24
9	27	32	27	21	22	21
Yht.	213	199	188	173	174	170

5	4	5	4	3	6	4
6	5	4	5	4	3	6
Yht.	27	26	22	21	17	14

Tätä vaihtoehtoa tulee tarkastella opetuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen näkökulmasta: millaisilla oppilasmäärillä opetusta on tarkoituksenmukaista järjestää. Tässä vaihtoehdossa oppilasmääriä tulisi tarkastella vuosittain ja niin oppilaat, huoltajat kuin henkilökunta olisivat jatkuvan epävarmuuden alla koulun tulevaisuuden osalta. Konneveden kunnassa viimeisimmät koulujen lakkauttamispäätökset (2008) on tehty siten, että ko. koulu lakkautetaan, kun oppilasmäärä laskee alle 20 oppilaan (Särkisalon koulu ja Sirkkamäen koulu 2009). Hytölän koulun lakkauttaminen 1.8.2024 alkaen tapahtui tilanteessa, jolloin Hytölän koululla olisi ollut oppilaita alkavana lukuvuotena 19 kpl. Sen sijaan yleistä periaatepäätöstä Konneveden kunnassa ei ole tehty, että oppilasmäärän laskettua tietyn rajan alle, koulu lakkautetaan.

Vaikka oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on perusopetuslain muutoksen (1.8.2025 alkaen, oppimisen tuen järjestäminen) myötä tarkoituksenmukaista tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkko vaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti.

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Koulumatkoihin käytettävä aika ei lisääntynyt nykyisestä.
- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi.
- ✓ Opetusryhmien tarkoituksenmukainen jakaminen on haasteellista ja epäsuhtaista. Yhdysluokkavaihtoehtona saattaa olla esim. 1.–4. lk. ja 5.–6. lk. Tällaisen yhdysluokkaopetuksen toteuttaminen oppilaan ikätasoa vastaavaksi on pedagogisesti erittäin haastavaa. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Alkuopetuksen pedagogiikka eroaa ylempien vuosiluokkien pedagogiikasta, mikä lisää eri vuosiluokkien yhdistämisen haasteita. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus oppilaan oppimiseen ja hyvinvointiin. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyttä tulee tarkastella.
- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuosittain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla on vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.

- ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa.
- ✓ Tuen järjestäminen lakimuutoksen edellytysten mukaisesti on haastavaa. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa millään Konneveden koululla, lisäresurssia tarvittaisiin Konneveden kouluille arvioilta 2–3 opettajan verran. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilaista lähikouluksi osoitettaisiin yksilöllisen tuen tarpeen perusteella Lapunmäen yhtenäiskoulu, jolloin todellinen oppilasmäärä pienenee ennusteista.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettynä yhteen yksikköön. Kyläkoululla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat laadultaan ja käytettävyydeltään kyläkoululla heikommalla kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.
- ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
- ✓ Harrastamisen Suomen mallin kerhojen pienempi tarjonta Istunmäen koulun osalta verrattuna Lapunmäen yhtenäiskoulun kerhotarjontaan.
- ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen.

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan kuljetusten osalta ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.
- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Pedagogisesti haasteelliset yhdysluokkayhdistelmät voivat johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen tai saatavuusongelmiin. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyttä tulee tarkastella.
- ✓ Henkilöstön määrä kasvaa suhteessa lapsimääriin.
- ✓ Yksilöllisen tuen järjestäminen ja resurssointi joudutaan arvioimaan uudelleen, 2–3 opettajan lisäresurssointi.
- ✓ Koko koulun toiminta vähäisellä henkilöstömäärällä on haasteellista. Erityisesti sijaisjärjestelyt haastavat ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon.
- ✓ Ruoka-, siivous- ja kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Kiinteistöhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään n. 1–2 vuotta, ilman merkittäviä lisäpanostuksia. Kiinteistön ylläpitoon ja korjaamiseen on panostettava taloudellisesti enemmän, mikäli koulutoiminta jatkuu tätä pidempään. Pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti tämä tarkoittaa n. 15 000–30 000 euron lisäpanostuksia käyttötalouteen, tai investointeihin vuosittain.
- ✓ 2–3 opettajan lisäresursointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa.

Yritysvaikutukset

- ✓ Ei merkittäviä vaikutuksia nykytilanteeseen

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä, oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä. Kylien elinvoima säilyy ennallaan.	Yhdysluokkaopetuksen laajeneminen -> pedagogiset näkökulmat. Yksilöllisen tuen järjestäminen uuden lain mukaisesti vaatii lisäresurssia. Opiskeluhuollon resurssointi. Vuosittainen tarkastelu -> epävarmuuden ylläpito. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin. HSM kerhotarjonta vähäistä.
Ympäristövaikutukset	Ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna.	Ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Henkilöstöresurssin lisääntyminen.	Henkilöstöresurssin kohdentaminen ja lisääminen entistä pienemmälle oppilasmäärälle. Resurssin epätasa-arvoinen jakautuminen oppilasmääriin suhteutettuna eri koulujen välillä. Mahdolliset rekrytointi-/pitohaasteet haastaviin yhdysluokkayhdistelmiin. Vähäisen henkilöstöresurssin tuomat haasteet esim. poissaolotilanteissa sekä ns. hätätilanteissa.
Taloudelliset vaikutukset		Kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset voivat kasvaa n. 1–2 vuoden toiminnan jälkeen n. 15 000–30 000 euroa.

		2–3 opettajan lisäresursointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa.
Yritysvaikutukset	Vähäisesti työllistäviä vaikutuksia mm. kiinteistöhuolto toimialalle. Mahdollisesti parempi työvoiman saatavuus.	

Vaihtoehto 1. Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen

Lapunmäki +Istunmäki

	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	12	17	11	18	15
1	20	12	17	11	18
2	22	20	12	17	11
3	24	22	20	12	17
4	24	24	22	20	12
5	21	24	24	22	20
6	22	21	24	24	22
7	21	22	21	24	24
8	27	21	22	21	24
9	32	27	21	22	21
Yht.	225	210	194	191	184

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulumatkan ja siihen käytetyn ajan piteneminen osalla oppilaista.
- ✓ Muutama yksittäinen oppilas lisää siirtyy koulukuljetusten piiriin.
- ✓ Koulurakennus ei välttämättä säily kunnan omistuksessa ja kyseisiä tilojen käyttö harrastus- ja kokoontumistiloiksi epävarmaa. Toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Uusi toimintaympäristö vaatii sopeutumista ja mm. pienestä ryhmästä hyötyvältä oppilaalta edellytetään sopeutumista enemmän. Tämä tulee huomioida ryhmäyttämisessä ja oppilaiden tutustuttamisessa Lapunmäen koulun käytänteisiin.
- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan muuttuminen yhden luokka-asteen opiskeluksi. Opetuksessa voidaan keskittyä yhden oppiaineen opiskeluun ja opettajalla on sen myötä enemmän aikaa yksilölliseen ja pienryhmien ohjaukseen.
- ✓ Vertaisryhmän kasvaminen mahdollistaa uusien kaverisuhteiden muodostumisen. Sama asia voi aiheuttaa alkuvaiheessa hämmennystä.

- ✓ Isompi oppilasmäärä mahdollistaa ryhmä- ja parityöskentelyn monipuolistumista.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on helpompaa.
- ✓ Tuen järjestäminen lakimuutoksen edellytysten mukaisesti on todennäköisesti mahdollista nykyisillä resursseilla.
- ✓ Oppilaiden tuen tarpeisiin voidaan vastata yhdenvertaisemmin yhteisen henkilöstöresurssin ja tarkoituksenmukaisten ryhmäjakojen myötä.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta resursoinnin haasteet helpottuvat. Koska opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön, Istunmäen koulun lakkauttaminen vapauttaisi resurssia tähän. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettynä yhteen yksikköön. Kyläkoululla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat kyläkoululla laadultaan ja käytettävyydeltään heikommat kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan päivittäinen kuljetus lakkaa, millä positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Isommassa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen voi ajoittua koulun lakkauttamisen kanssa samaan aikaan, jolloin uuden yhdistelmätyöntekijän rekryointitarvetta ei ole. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.
- ✓ Istunmäen koulun henkilöstöresurssi siirtyy Lapunmäen yhtenäiskouluun. Tuen järjestäminen lakimuutoksen edellytysten mukaisesti on todennäköisesti mahdollista nykyisillä resursseilla.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ Oppimateriaalikustannuksissa mahdollisuus säästöihin hankintojen keskittyessä - nyt erilliset materiaalivarastot jokaisella koululla.
- ✓ Oppikirjahankinnoissa mahdollisia kustannusvaikutuksia, mikäli kirjasarjojen synkronointi vaatii toimenpiteitä.
- ✓ Suuremmissa yksiköissä olevat taloudelliset resurssit voidaan kohdentaa paremmin oppimisympäristöjen kehittämiseen.
- ✓ Kuljetuskustannusten vaikutus marginaalinen, koska pääosin samat kuljetusreitit ajetaan kuin tällä hetkellä. Lisääntynyt oppilasmäärä reiteille huomioidaan isommalla kalustolla.
- ✓ Kiinteistöhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään vuoden 2025 keväälle ilman merkittäviä lisäpanostuksia.

Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistönhoito, palveluiden ostot).

Rakennuksien (koulu ja asuntola) pakollisia vuosittaisia käyttötalouden kuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennukset (koulu ja asuntola) pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.). Asuntolasta jaetaan lämmitys myös Konneveden vuokra-asunnot Oy:n omistamille rivitaloille.

Yritysvaikutukset

- ✓ Koulukuljetuspalveluita tarjoaville yrittäjille mahdollisesti hieman lisää ajokilometrejä.
- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnustetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).
- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).
- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnusteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnustetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnustettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	<p>Pysyväisluonteinen ratkaisu epävarmuuden sijaan.</p> <p>Opetuksen keskittäminen Lapunmäelle muodostaa kokonaisuuden, jossa tilat ja opetuksen resurssointi on mahdollista keskittää.</p> <p>Lakimuutoksen toteuttaminen nykyresursseilla todennäköisesti mahdollinen. Opiskeluhuollon parempi saatavuus.</p> <p>Opetusryhmät ja opetus toteutetaan ikäluokittain.</p> <p>Laajempi HSM kerhotarjonta Lapunmäen yhtenäiskoululla.</p>	<p>Koulun toiminnan loppuminen kylältä voi haastaa kylän elinvoiman.</p> <p>Koulun oppilaat siirtyvät uuteen kouluun, osa koulukuljetusten piiriin. Koulumatkojen pidentyminen n. 12 km/suunta.</p>
Ympäristövaikutukset	<p>Opetuksen keskittämien Lapunmäelle on energiatehokkaampaa (uudempi rakennus, aurinkopaneelit).</p> <p>Vähenevät ruokakuljetukset vähentävät ympäristövaikutuksia.</p> <p>Koulukuljetusten osalta ympäristövaikutukset marginaaliset.</p>	<p>Koulukuljetusten osalta ympäristövaikutukset marginaaliset.</p> <p>Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, asuntolan, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.</p> <p>Huom. Lämmönjako asuntolasta KVA:n rivitaloille.</p>
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	<p>Yhdistelmätyöntekijäresurssin väheneminen.</p> <p>Isommassa yksikössä opettajat saavat helpommin kollegiaalista, pedagogista tukea työhönsä, lisäksi sijaistamisen haasteisiin on helpompi vastata -> lisää henkilöstön pitovoimaa</p>	<p>Vakituisen henkilöstön toimipaikan vaihtuminen.</p> <p>Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen voi ajoittua koulun lakkauttamisen kanssa samaan aikaan.</p>
Yritysvaikutukset		<p>Lv. 2025–2026 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle.</p> <p>Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.</p>
Taloudelliset vaikutukset	<p>Kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset</p>	<p>Ei mittavia lisäresursseja perusopetuslain muutoksen johdosta.</p>

	vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois. Ruoan kuljetuskustannukset säästyvät.	
--	--	--

Vaihtoehto 2.Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2026 alkaen

Lapunmäki

	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	12	17	11	18	15
1	16	12	17	11	18
2	16	20	12	17	11
3	21	22	20	12	17
4	20	24	22	20	12
5	16	24	24	22	20
6	18	21	24	24	22
7	21	22	21	24	24
8	27	21	22	21	24
9	32	27	21	22	21
Yht.	199	210	194	191	184

Istunmäki

	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	0	0	0	0	0
1	4	0	0	0	0
2	6	0	0	0	0
3	3	0	0	0	0
4	4	0	0	0	0
5	5	0	0	0	0
6	4	0	0	0	0
Yht.	26	0	0	0	0

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Koulumatkoihin käytettävä aika lisääntyy osalle oppilaista.
- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi ainakin lukuvuoden 2025–2026 ajan.
- ✓ Opetusryhmien tarkoituksenmukainen jakaminen on haasteellista ja epäsuhtaista. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuosittain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa

- mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.
  - ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
  - ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
  - ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja –arvioinnin toteuttaminen on haastavaa
  - ✓ Tuen järjestäminen lakimuutoksen edellytysten mukaisesti on haastavaa. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa millään Konneveden koululla, lisäresurssia tarvittaisiin Konneveden koululle arviolta 2–3 opettajan verran. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilaista lähikouluksi osoitettaisiin yksilöllisen tuen tarpeen perusteella Lapunmäen yhtenäiskoulu, jolloin todellinen oppilasmäärä pienenee ennusteista.
  - ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettynä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.
  - ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat laadultaan ja käytettävyydeltään kyläkouluilla heikommat kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.
  - ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
  - ✓ Esioppilaat, jotka ovat lukuvuonna 2024–2025 Lapunmäellä joutuisivat vaihtamaan lukuvuodeksi koulua.
  - ✓ Harrastamisen Suomen mallin kerhojen pienempi tarjonta Istunmäen koulun osalta verrattuna Lapunmäen yhtenäiskoulun kerhotarjontaan.
  - ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kylien elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Kouluruoan kuljetusten osalta ympäristövaikutukset säilyvät ensin nykyisellään, lv. 2026–2027 alusta ympäristövaikutukset vähenevät.
- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Henkilöstön määrä kasvaa tosiasiallisesti ja lisäksi epätasa-arvoisesti suhteessa lapsimääriin eri koulujen välillä.
- ✓ Yksilöllisen tuen järjestäminen ja resurssointi joudutaan arvioimaan uudelleen, 2–3 opettajan lisäresurssointi.
- ✓ Koko koulun toiminta vähäisellä henkilöstömäärällä on haasteellista. Erityisesti sijaisjärjestelyt haastavat ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen voi ajoittua koulun lakkauttamisen kanssa samaan aikaan, jolloin uuden yhdistelmätyöntekijän rekryointitarvetta ei ole. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ 2–3 opettajan lisäresurssointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa/vuosi.
- ✓ Kiinteistöhoitoa ja ylläpitoa voidaan jatkaa entisellään vuoden 2026 keväälle, ilman merkittäviä lisäpanostuksia.

Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistöhoito, palveluiden ostot).

Rakennuksien (koulu ja asuntola) pakollisia vuosittaisia käyttötalouden kuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennukset (koulu ja asuntola) pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.). Asuntolasta jaetaan lämmitys myös Konneveden vuokra-asunnot Oy:n omistamille rivitaloille.

Yritysvaikutukset

- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnistetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).
- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).
- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnisteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnistetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnistettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenvedo vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä yhden lukuvuoden ajan, oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä ja valmistautuvat tulevaan muutokseen pidemmän aikaa.	Yksilöllisen tuen järjestäminen uuden lain mukaisesti vaatii lisäresurssia. Opiskeluhoillon resurssointi. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin ja jakautuminen epätasa-arvoisesti koulujen kesken.

		Esioppilaat, jotka ovat Lapunmäellä joutuisivat vaihtamaan lukuvuodeksi koulua.
Ympäristövaikutukset	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Lakkautuksen jälkeen ruokakuljetusten osalta ympäristövaikutus vähenee. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen.	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Aluksi henkilöstöresurssin lisääntyminen oppilasmääriin suhteutettuna. Koulutoiminnan loppuessa yhdistelmätyöntekijän rekrytointin tarvetta ei ole.	Aluksi henkilöstöresurssin kohdentaminen ja lisääminen entistä pienemmälle oppilasmäärälle. Lv. 2026–2027 alkaen vakituisen henkilöstön toimipaikan vaihtuminen
Taloudelliset vaikutukset	Lv. 2026–2027 alkaen kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois.	2–3 opettajan lisäresursointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa/vuosi
Yritysvaikutukset		Lv. 2026–2027 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle. Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.

Vaihtoehto 3 Istunmäen koulun lakkauttaminen 1.8.2027 alkaen, opetusta annetaan vuosiluokille 3–6 lukuvuonna 2026–2027

Lapunmäki

	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	12	17	11	18	15
1	16	12	17	11	18
2	16	20	12	17	11
3	21	16	20	12	17
4	20	21	22	20	12

Istunmäki

	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30
0	0	0	0	0	0
1	4	0	0	0	0
2	6	0	0	0	0
3	3	6	0	0	0
4	4	3	0	0	0

5	16	20	24	22	20
6	18	16	24	24	22
7	21	22	21	24	24
8	27	21	22	21	24
9	32	27	21	22	21
Yht.	199	192	194	191	184

5	5	4	0	0	0
6	4	5	0	0	0
Yht.	26	18	0	0	0

Kuntalaisvaikutukset (erityisesti lapsivaikutusten arviointi)

- ✓ Koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrään ei suuria muutoksia, paitsi oppilasmäärän vähenemisen myötä. Itse kuljetut koulumatkat lisäävät liikuntaa ja sen myötä edelleen terveyttä ja hyvinvointia. Pienillä oppilaille koulumatkoihin käytettävä aika lisääntyy n. 12 km nykyisestä.
- ✓ Koulurakennus säilyy kunnan omistuksessa ja kyseisiä tiloja voidaan tarjota harrastus- ja kokoontumistiloiksi ainakin lukuvuoden 2026–2027 ajan.
- ✓ Opetusryhmiä joudutaan lisäämään vastaamaan perusopetuslain muutosta. Oppilaan saama opetus useita vuosiluokkia kattavassa yhdysluokkaopetuksessa poikkeaa merkittävästi siitä, miten opetus on mahdollista järjestää yhden luokkatason tai kahden luokan yhdysluokkaopetuksessa. Tällaisen yhdysluokkaopetuksen toteuttaminen oppilaan ikätasoa vastaavaksi on pedagogisesti haastavaa. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus oppilaan oppimiseen ja hyvinvointiin. Oppituntien suunnittelu edellyttää paljon ennakkosuunnittelua, jotta yhdysluokkaopetus toimii sujuvasti. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyyttä tulee tarkastella.
- ✓ Yhdysluokkapedagogiikan vahvuutena voidaan kuitenkin nähdä eri-ikäisten lasten roolin muuttuminen vuorovuositain luokan pienimmistä isoimmiksi. Yhdysluokkapedagogiikka tarjoaa mahdollisuuden pienemmille kuulla jo ennalta, mitä isommat opiskelevat ja isommille tilaisuuden kerrata edellisvuoden asioita oman opiskelun sivussa, kun asiaa käsitellään pienempien kanssa.
- ✓ Yhdysluokkaopetuksessa opettajalla vähemmän aikaa tarjota henkilökohtaista ohjausta ja läsnäoloa. Toisaalta tämä saattaa kasvattaa oppilasta ottamaan enemmän vastuuta omista tekemisistään ja taas toisaalta tämä voi aiheuttaa oppilaalle keskittymisen vaikeuksia omassa opiskelussaan.
- ✓ Pieni vertaisryhmä tuo haasteita mm. kaverisuhteisiin ja kaveritaitojen opetteluun, osallisuuteen, vertaisoppijuuteen ja -kontakteihin. Samanaikaisesti kanssakäyminen eri-ikäisten lasten välillä on laajempaa, kuin isommissa kouluissa.
- ✓ Eri ikäisten yhteistyö monipuolistaa oppimisen mahdollisuuksia, toisaalta vähäinen oppilasmäärä haastaa ryhmä- ja parityöskentelyä.
- ✓ Opetussuunnitelman mukaisen vertaisoppimisen ja -arvioinnin toteuttaminen on haastavaa.
- ✓ Tuen järjestäminen lakimuutoksen edellytysten mukaisesti on haastavaa. Nykyisillä resursseilla tätä ei ole mahdollista toteuttaa millään Konneveden koululla, lisäresurssia tarvittaisiin Konneveden koululle arviolta 2–3 opettajan verran. Vaihtoehtona voi olla, että osalle oppilasta lähikouluksi osoitettaisiin yksilöllisen tuen tarpeen perusteella Lapunmäen yhtenäiskoulu, jolloin todellinen oppilasmäärä pienenee ennusteista.
- ✓ Opiskeluhuollon näkökulmasta haasteet kohdistuvat alakoulujen oppilaiden hajautumiseen useaan eri yksikköön. Opiskeluhuollon henkilöstöllä menee konkreettista työaikaa yksiköiden välisiin matkoihin sekä useamman opiskeluhoitoryhmän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialue

rajaa ja valvoo opiskeluhuollon henkilöstönsä työaikaa tarkasti. Oppilaiden kannalta olisi helpompi ja nopeampi saada opiskeluhuollon palveluita, jos opiskeluhoitopalvelut olisivat keskitettyinä yhteen yksikköön. Kyläkouluilla palveluita on tarjolla lähes yksinomaan vain tarvittaessa.

- ✓ Taito- ja taideaineiden opetustilat poikkeavat eniten toisistaan, eivätkä tarjoa yhdenvertaisia mahdollisuuksia näiden aineiden opiskeluun. Erityisesti käsityön opetustilat ja -välineet ovat kyläkoululla laadultaan ja käytettävyydeltään heikommalla kuin Lapunmäen koululla. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen tasoissa on eroja.
- ✓ Lähikoulun jatkuminen säilyttää turvallisuuden tunnetta. Oppilaiden kuulemistilaisuuden näkemyksissä korostuu tunne oman tutun koulun turvallisuudesta.
- ✓ Kuntalaisnäkökulmasta tulisi pyrkiä mahdollisimman tasapuoliseen ja tehokkaaseen resurssien käyttämiseen

Ympäristövaikutukset

- ✓ Kyläkoulun säilyttämisen voi olettaa tukevan kyläin elinvoimaisuutta, toisaalta lakkautettu kyläkoulu voi saada uuden elämän muussa käytössä ollen osa kylän maisemaa ja elinvoimaa.
- ✓ Koulukuljetukset säilyvät lähtökohtaisesti nykyisellä tasolla, joten ei merkittäviä ympäristövaikutuksia verrattuna nykytilaan. Yleisesti kunnan oppilasmäärien pienentyessä, koulukuljetuksia saattaa tarvita jatkossa nykyistä harvempi, millä on positiivisia ympäristövaikutuksia.
- ✓ Koulutoiminnan jatkuessa myös koulurakennuksen ja sen ympäristön ylläpitoa jatketaan, jolloin koko kiinteistö, mukaan lukien myös koulun ulkoliikuntapaikat, pysyy kunnossa. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.

Organisaatio ja henkilöstövaikutukset

- ✓ Pedagogisesti haasteelliset yhdysluokkayhdistelmät voi johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen tai saatavuusongelmiin. Lisäksi yhdysluokkaopetuksen muuttuessa haasteellisemmaksi ohjaajaresurssin riittävyyttä tulee tarkastella.
- ✓ Henkilöstön määrä kasvaa suhteessa lapsimäärään jakautuen epätasa-arvoisesti koulujen kesken.
- ✓ Yksilöllisen tuen järjestäminen ja resurssointi joudutaan arvioimaan uudelleen, 2–3 opettajan lisäresurssointi.
- ✓ Koko koulun toimintaa haastaa erityisesti sijaisjärjestely ja ns. hätätilanteisiin on varauduttava huolellisesti ennakoon.
- ✓ Yhdistelmätyöntekijän mahdollinen eläköityminen voi tapahtua samaan aikaan koulun lakkauttamisen kanssa, ja koulutoiminnan loppuessa uuden yhdistelmätyöntekijän rekrytointitarvetta ei ole. Kiinteistöhuollon osalta ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

- ✓ 2–3 opettajan lisäresurssointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa/vuosi.
- ✓ Kiinteistöhoito ja ylläpito voi vaatia lisäpanostuksia koulutoiminnan jatkuessa vuodelle 2027 saakka.
Koulutoiminnan loppuessa vuosittaisista käyttötalouden kuluista jää pois n. 35 000 euroa (mm. siivous, ruokahuolto, kiinteistöhoito, palveluiden ostot).
Rakennuksien (koulu ja asuntola) pakollisia vuosittaisia käyttötalouden kuluja jää n. 25 000 euroa, mikäli rakennukset (koulu ja asuntola) pidetään kunnan omistuksessa (lämmitys, sähkö, vakuutukset, vesihuolto, jätehuolto ym.). Asuntolasta jaetaan lämmitys myös Konneveden vuokra-asunnot Oy:n omistamille rivitaloille.

Yritysvaikutukset

- ✓ Suoria työllistämisaikutuksia tunnistetaan muutamalle toimialalle (kiinteistöhuolto sekä henkilökuljetukset).

- ✓ Vaikutukset melko pienet (sekä + että -).
- ✓ Välillisiä vaikutuksia ei tunnisteta olevan.
- ✓ Yrittäjät kokevat, että mahdollisilla kouluverkkomuutoksilla on vaikutusta työntekijöiden saatavuuteen, toisaalta haaste tunnistetaan ilman mahdollisia muutoksiakin.
- ✓ Muista kunnista viesti on, ettei kyläkoulujen roolia ole tunnistettu kriittiseksi tekijäksi työntekijöiden saatavuuden osalta.
- ✓ Absoluuttista faktaa ei suuntaan tai toiseen ole saatavilla.
- ✓ Mahdollisilla kouluverkoston muutoksilla on vaikutuksia yrityksiin, mutta vähäisessä määrin.
- ✓ Aihetta ei nähdä kovinkaan kriittisenä tekijänä.
- ✓ Voidaan nähdä myös mahdollisuutena.

Yhteenveto vaikutusten arvioinnista

	Plussat	Miinukset
Kuntalaisvaikutukset	Lähikoulu säilyy omalla kylällä kahden lukuvuoden ajan, 4.–6. lk. oppilaat jatkavat koulua tutussa kouluympäristössä ja valmistautuvat tulevaan muutokseen pidemmän aikaa.	Yhdysluokkaopetuksen laajeneminen -> pedagogiset näkökulmat. Yksilöllisen tuen järjestäminen uuden lain mukaisesti vaatii lisäresurssia. Opiskeluhuollon resurssointi. Perusopetuksen resurssien kohdentaminen pieniin yksiköihin. HSM kerhotarjonta vähäistä.
Ympäristövaikutukset	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Lakkautuksen jälkeen ruokakuljetusten osalta ympäristövaikutus vähenee. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen.	Aluksi ei vaikutusta nykytilanteeseen verrattuna. Koulukuljetusten osalta vaikutus marginaalinen. Koulutoiminnan loppuessa tulee ratkaistavaksi koulurakennuksen, sekä ulkoliikuntapaikkojen jatko.
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Henkilöstöresurssin lisääntyminen, lisäksi resurssin epätasa-arvoinen jakautuminen oppilasmääriin suhteutettuna eri koulujen välillä. Koulutoiminnan loppuessa yhdistelmätyöntekijäresurssin väheneminen.	Henkilöstöresurssin kohdentaminen ja lisääminen entistä pienemmälle oppilasmäärälle. Mahdolliset rekrytointi-/pitohaasteet haastaviin yhdysluokkayhdistelmiin. Vähäisen henkilöstöresurssin tuomat haasteet esim. poissaolotilanteissa sekä ns. hätätilanteissa.
Taloudelliset vaikutukset	Lv. 2026–2027 alkaen kiinteistön käyttötalous- ja investointikustannukset vähenevät, tai niitä jää kokonaan pois.	2–3 opettajan lisäresurssointi perusopetukseen, n. 120 000–180 000 euroa/vuosi.
Yritysvaikutukset		Lv. 2026–2027 alkaen vähäisesti työllistäviä vaikutuksia voi jäädä pois mm. kiinteistönhuolto toimialalle. Mahdollisesti heikompi työvoiman saatavuus.

YT-MENETTELY

Palveluverkon uudistamista koskeva asia tulee käsitellä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (YT-laki 449/2007) mukaisesti, ainakin jos siihen liittyy:

1. Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä.
2. Palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käyttöä tai liikkeen luovutusta.
3. Henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia.
4. Taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. (YT-laki 4 §)

Kouluverkon uudistamishankkeessa kyseeseen tulee lähinnä kohta 1. Siinä edellytetään, että muutoksilla tulee olla merkittävä vaikutus henkilöstön asemaan. Vaikutuksen merkittävyyttä tulee arvioida kussakin tilanteessa erikseen. Merkittävä vaikutus on yleensä esimerkiksi silloin kun suunnitellaan koulun lakkauttamista. Kyseeseen voi tulla myös kohdassa 4 mainittu osa-aikaistaminen tai irtisanominen. Kouluverkkouudistus koskee yleensä vain osaa henkilöstöstä tai henkilöstöä yleisesti. Jos asia koskee vain osaa henkilöstöstä, se voidaan käsitellä asianomaisten henkilöiden tai vaihtoehtoisesti henkilöstön osan edustajien kanssa. Jos asia käsitellään asianomaisen työyksikön kesken, sitä ei tarvitse käsitellä sen lisäksi yhteistoimintaelimessä. Jos uudistaminen koskee henkilöstöä yleisesti, se käsitellään yhteistoimintaelimessä.

Konnevedellä opetushenkilöstön virat ja tehtävät ovat kunnan yhteisiä, eikä niitä täytetä yksiköittäin. Näin ollen yksittäisen opettajan työskentelypiste saattaa vaihtua työnantajan tarpeiden mukaisesti. Lisäksi huomioitavaksi tulee työnkierto, jonka avulla kehitetään sekä työntekijän että organisaation osaamista.

Viranhaltijan/työntekijän työntekopaikan määrääminen on työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuteen eli ns. direktio-oikeuteen perustuva päätös, johon ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Istumäen koululla työskentelevän yhdistelmätyöntekijän osalta kuulemistilaisuus pidettiin 22.10.2024. Istumäen koulun vakituksille opettajille ja koulunkäynninohjaajalle pidettiin kuulemistilaisuus 4.11.2024. Koska asia koskee vain osaa henkilöstöstä (ei koko opetushenkilöstöä), asia voitiin käsitellä asianomaisten henkilöiden kesken. Jos asia käsitellään asianomaisen työyksikön kesken, sitä ei tarvitse käsitellä sen lisäksi yhteistoimintaelimessä.

ESTEELLISYYS VALMISTELUSSA JA PÄÄTÖKSENTEOSSA

Esteellisyyden ilmoittaminen, arviointi ja ratkaisu kuuluvat ensisijaisesti asianomaiselle henkilölle itselleen (hallintolaki 29.2 § ja kuntalaki 97.5 §). Tulkinnanvaraisessa esteellisyytilanteessa suositeltavaa on olla ottamatta osaa asian käsittelyyn eli oma-aloitteinen jääväminen. Esteellisyys tarkoittaa käsittelykieltoa, joka koskee kaikkia asian ratkaisun vaiheita ja kaikkia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön. Esteellistä henkilöä voidaan kuitenkin kuulla asiantuntijana. On suositeltavaa, että ne henkilöt, joiden kohdalla intressijäävi tulee arvioitavaksi (henkilön tai hallintolain 28.2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun läheisen työpaikka on lakkautusuhan alla olevassa koulussa tai lapsi on oppilaana kyseisessä koulussa), jääväisivät itsensä oma-aloitteisesti lautakunnassa ja kunnanhallituksessa varmuuden vuoksi siinä vaiheessa, kun on selvillä, mitkä koulut ovat lakkautusuhan alla. Koulu- tai palveluverkkotyöryhmän jäsenet eivät ole esteellisiä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa yksinomaan sillä perusteella, että he ovat olleet asiaa valmistelleen työryhmän jäseniä ja kenties ottaneet selkeän kannan tietyn vaihtoehdon puolesta.

Oikeuskäytännön perusteella esteellisyyttä ei synny ennakkoasenteen perusteella tilanteessa, jossa henkilöllä ei ole omaa intressiä asiassa. KHO:n oikeuskäytännössä koskien koulujen lakkauttamispäätöksiä esteellisyyttä ei ole katsottu syntyvän, vaikka asialla on ollut välittömiäkin vaikutuksia valtuutetun asemaan. KHO on vetänyt päätöksillään rajaa edustukselliseen demokratiaan kuuluvan vaikutusmahdollisuuden ja henkilökohtaisen edun välille.

Jos valmistellaan kouluverkkoa koskevaa ratkaisua ottamatta kantaa yksittäiseen kouluun, voi ”erityisen hyödyn tai vahingon” edellytys jäädä täyttymättä. Jonkin nimenomaisen koulun lakkauttamista käsiteltäessä tilanne voi sen sijaan olla toinen. KHO:n oikeuskäytännössä esteellisyysarvioinnissa on pantu painoa muun muassa sille, että valmistellaan koko kuntaa koskevaa koulujärjestelyä. Mitä suppeammasta asiakokonaisuudesta on kysymys, sitä todennäköisempää on asian käsittelyyn osallistuneen esteellisyysintressijävin perusteella.

KHO 1998:68: Kun otettiin huomioon, että kysymys oli kunnan kouluolojen järjestämisestä useampia koulupiirejä yhdistämällä ja että kunnanhallituksen osalta kysymys on asian valmistelusta, asian ratkaisusta ei asiaa kokonaisuutena tarkasteltaessa ollut ollut odotettavissa A:lle ja hänen lapsilleen erityistä hyötyä tai vahinkoa hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Valtuutetun esteellisyys valtuustossa arvioidaan kuntalain 97.1 §:n nojalla: valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Esteellisyysarvioinnissa on merkitystä sillä, kuinka konkreettisesta asiasta päätetään. Tulkinta on ollut, ettei valtuutettu ole esteellinen valtuustossa käsittelemään koulun lakkauttamista, vaikka hänen lapsensa olisi koulussa oppilaana. Korkein hallinto-oikeus (KHO 12.4.2001 T 867) on tulkinnut, ettei asian ole katsottu koskevan valtuutettua sillä tavalla henkilökohtaisesti kuin Kuntalain 97 §:ssä tarkoitetaan.

Kunnanhallituksen nimeämä työryhmäedustaja on jäävänyt itsensä intressijääviyden perusteella seuraavista tilaisuuksista, joissa käsiteltiin Istunmäen koulun tulevaisuutta:

- Palveluverkkoselvitystyöryhmän kokoukset 15.4.2024, 15.8.2025; 26.8.2024. Lisäksi kokousten 6.9.2024, 16.9.2024, 28.10.2024 sekä 20.11.2024 osalta osuuden, joka sisälsi Istunmäen koulun tulevaisuuden käsittelyä.
- Istunmäen huoltajien tiedotus- ja kuulemistilaisuus 14.5.2024 (henkilö osallistui ko. tilaisuuteen huoltajana)
- 8.11.2024 valtuustoseminaari/Palveluverkkoselvitys; henkilö ei osallistunut osuuteen, jossa käsiteltiin Istunmäen koulun tulevaisuutta.

Istunmäen koulun johtaja (1.8.2024 alkaen) on jäävänyt itsensä intressijääviyden perusteella seuraavista tilaisuuksista, joissa käsiteltiin Istunmäen koulun tulevaisuutta:

- Palveluverkkoselvitystyöryhmän kokoukset 15.8.2024 (osallistui ko. kokoukseen kutsuttuna asiantuntijana) ja 26.8.2024. Lisäksi hän osallistui 6.9.2024 ja 16.9.2024 kokouksiin kutsuttuna asiantuntijana osuudessa, joka käsitteli Istunmäen koulun tulevaisuutta. 20.11.2024 kokouksen osalta henkilö ei osallistunut osuuteen, joka sisälsi Istunmäen koulun tulevaisuuden käsittelyä.

SELVITYKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Oppilasmäärän väheneminen, Konneveden kunnan taloudellinen arvioitu kehitys sekä perusopetuslain muutos 1.8.2025 alkaen edellyttävät ratkaisuja perusopetuksen palveluverkkoon tarkastelujakson 2024–2030 aikana.

Palveluverkkoselvitystyöryhmä on pyrkinyt selvittämään ja arvioimaan laajasti ratkaisuun vaikuttavia tekijöitä sekä eri ratkaisuvaihtoehtojen vaikutuksia (ennakkovaikutusten arviointi). Työryhmän näkemyksen mukaan tärkein vaikuttava asia päätöstä tehtäessä tulee olla opetuksen järjestäminen pedagogisesti lasten edun mukaisesti parhaalla mahdollisella, yhdenvertaisella sekä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vaikka oppilasmäärät ja -ennusteet ovat tärkeä osa opetuksen järjestämisen organisoimista, on perusopetuslain muutoksen 1.8.2025 alkaen (oppimisen tuen järjestäminen) myötä tarkoituksenmukaista tarkastella tuen tarpeita kaikkien koulujen ja kouluverkkovaihtoehtojen näkökulmasta sekä miettiä tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista tuen resurssointia uuden lain vaatimusten mukaisesti, taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Istumäen koulun toiminnan jatkumista on arvioitu siten, voisiko Istunmäen koulu jatkaa koko tarkastelujakson ajan, ulottuen lukuvuoteen 2029–2030. Tämä vaihtoehto edellyttäisi joka tapauksessa vuosittaista tarkastelua. Muina vaihtoehtoina työryhmä on tarkastellut Istunmäen koulun lakkauttamista 1.8.2025 alkaen, Istunmäen koulun toiminnan jatkamista vielä lukuvuoden 2025–2026 ajan (opetusta vuosiluokille 1.–6.) sekä Istunmäen koulun toiminnan jatkamista vielä lukuvuoden 2026–2027 ajan siten, että Istunmäen koululla annettaisiin perusopetusta vuosiluokille 3.–6. lukuvuonna 2026–2027.

Istumäen koulun jatkaminen tarkoittaisi koulujen resursoinnin ja annettavan opetuksen laajuuden heikkenemistä oppilasmäärän laskiessa, ja vaikuttaisi kaikkien Konneveden koulujen käytettävissä olevan resurssin jakautumiseen. Perusopetuslain muutoksen johdosta Konneveden perusopetukseen jouduttaisiin alustavan arvion mukaan lisäämään 2–3 opettajan lisäresurssia, jos Istunmäen koulu jatkaisi 1.8.2025 jälkeen. Koska opetus voidaan toteuttaa nykyisellä henkilöstöresurssilla koulujen resursseja keskittäen, nykyistä mallia kustannustehokkaammin ja säilyttäen koulumatkat ja palveluverkon saavutettavuuden kohtuullisena, työryhmä ei näe suositeltavana vaihtoehtona nykyisen palveluverkon ylläpitämistä. Palvelutoimintojen keskittämällä saadaan niin pedagogista, toiminnallista kuin taloudellistakin synergiaetua, jolla turvataan laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Istunmäen koulun lakkauttamisen ajankohtaa työryhmä on arvioinut ennakkovaikutusten arvioinnin kautta.

Istumäen koulun lakkauttamisella voi olla työryhmän arvion perusteella negatiivisia vaikutuksia kylälle ja alueen elinvoimalle. Säilyttämällä pieniä erillisiä yksiköitä voidaan tarjota joidenkin käytännön järjestelyjen osalta helpotusta yksittäisten oppilaiden tai perheiden arkeen. Sen sijaan kokonaisuuden näkökulmasta joudutaan tarkastelemaan toimintoja ja kustannuksia muilta osin ja mahdollisesti heikentämään laajemman joukon oikeuksia saada riittävää tukea kasvuun ja oppimiseen tai mahdollisuutta oppia yhdenvertaisissa oppimisympäristöissä.

Työryhmän esityksen tulee olla ensisijaisesti opetuksen järjestämisen ja kunnan talouden kannalta perusteltu. Palveluverkkotyöryhmä on käsitellyt vaihtoehtoja kokouksissaan 8.5.2024, 14.5.2024, 26.8.2024, 6.9.2024, 16.9.2024, 3.10.2024, 28.10.2024 sekä 20.11.2024. Kerätyn tiedon (erilliset tausta-aineistot), vaihtoehtotarkastelujen ja ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella työryhmä on vaihtoehdon 1 kannalla, jossa Istunmäen koulu lakkautettaisiin 1.8.2025 alkaen. Työryhmän näkemyksen mukaan vaihtoehdossa on huomioitu lapsen etu ja opetuksen järjestämisen pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Ehdotuksessa toteutuu tarkoituksenmukaisimmin ja tasa-arvoisimmin tuen resurssointi uuden lain vaatimusten mukaisesti. Oppilaiden koulumatkat pidentyvät maltillisesti.

Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen osalta työryhmän näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista jatkaa esiopetuksen ja esiopetukseen liittyvän täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä voimassa olevan mallin mukaisesti käytänteitä kehittämällä.

5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen järjestämiseksi työryhmän näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista antaa huoltajille vahva suositus siihen, että niiden 5-vuotiaiden lasten osalta, jotka osallistuvat varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuspaikka olisi Metsäpolun päiväkotinä. Varhaiskasvatuksen johtaja kontaktoi kaikki 5-vuotiaiden lasten huoltajat ennen lapsen varhaiskasvatuspaikan päättämistä.

Perusopetuksen johtamisjärjestelyissä työryhmän näkemyksen mukaan on hyvä jatkaa lukuvuoden 2024–2025 järjestelyiden mukaisesti. Tilannetta tulee arvioida koko lukuvuodelta saatujen kokemusten mukaan keväällä 2025 ennen seuraavan lukuvuoden järjestelyitä.

Yläluokkien aineenopetuksen järjestämisen osalta työryhmä toteaa, että henkilöstöresurssia tarkastellaan oppilasmäärien ja perusopetuslain muutoksen mukaisesti. Lisäksi HUPA-hankkeen myötä tapahtuvaa kuntien välistä yhteistä vakanssitarkastelua jatketaan hankkeen myötä, jonka pohjalta laaditaan henkilöstösuunnitelma tuleville vuosille.

PALVELUVERKKOSELVITYKSESSÄ KÄYTETYT TAUSTA-AINEISTOT

Historia:

- Aiemmat lakkautuspäätökset
- Kouluverkkoselvitys lisäliitteineen 2017

Kiinteistöt:

- Hytölän koulun kuntoarvio 2014
- Hytölän koulu PTS-kunnossapitosuunnitelma
- Istunmäen koulun kuntoarvio 2014
- Istunmäen koulu PTS-kunnossapitosuunnitelma
- Hytölän koulun käyttötalous vuosilta 2018–2024
- Istunmäen koulun käyttötalous 2018–2024
- Sähköpostikeskustelu Lapunmäen koulun henkilömäärästä/Palotarkastaja Olli Markkanen, Keski-Suomen Hyvinvointialue
- Lapunmäen koulun palotekninen selvitys
- Lapunmäen, Istunmäen ja Hytölän tietoja 8.3.2024
- Tase-erittely kp 41124 ja 41125
- Uusille asuinrakennuksille ja loma-asuntojen käyttötarkoitusten muutoksille myönnetty rakennusluvut v. 2015 lähtien

Kokousmuistiot

Oppilasennusteet, väestö ym.

- Istunmäen koulun oppilasennusteet 22.8.2024
- Perusopetus, yläkoulu eriteltynä 22.8.2024
- Oppilasennusteet 22.8.2024
- Oppilasennusteet; ennusteet vs. toteuma
- Oppilasmäärät Lapunmäki 22.8.2024
- Rasmus Aro: Perusopetuksen saavutettavuus, väestönmurros ja kustannukset
- SavoGrow tilastopaketti (Verkostoperuskouluhanke)
- Verkostoperuskoulu tilastopaketti

Osallisuus, kuuleminen

- 5.3.2024 ja 14.5.2024 kuntalaisilta, PowerPoint esitys
- Istunmäki kyselytulokset
- Kutsu tiedotus- ja keskustelutilaisuuteen 16.4.2024
- Kuulemiset, tiedote 27.5.2024

- Oppilaiden kuuleminen, Istunmäen koulu
- Palveluverkkoselvityksen vakakyselyn raportointi
- Palveluverkkoselvitys, esiopetus perusraportti kyselystä
- Palveluverkkoselvitys, varhaiskasvatus perusraportti kyselystä
- Palveluverkko, yritykset EVA
- Sanapilvi Istunmäen oppilaiden kuuleminen
- Yritysvaikutusten arviointi, palveluverkkoselvitys perusraportti kyselystä
- Tiedote 2.10.2024
- Tiedotustilaisuus ja kuuleminen, tiedote 13.11.2024
- 13.11.2024 tiedotustilaisuus, PowerPoint esitys
- 13.11.2024 kuulemistilaisuuden kyselytulokset

Talous

- Perusopetus käyttötalous oleellinen ilman hankkeita ja kotikuntakorvauksia vuosilta 2018–2024
- SAKU perusopetus 2022
- SAKU varhaiskasvatus 2022
- Varhaiskasvatus käyttötalous ilman hankkeita ja kotihoidontukea 2018–2024

Viestintä

- Alkutiedote 2.2.2024
- Tiedote 2.10.2024
- Tiedote 13.11.2024

Yleinen

- Työryhmän asettaminen, kunnanjohtaja vhp §28
- Esi- ja alkuopetus lv. 2023–2024, Hytölä
- EVA esiopetus ja varhaiskasvatus
- EVA Hytölän alkuopetuksen järjestäminen lv. 2023–2024
- Tutkimuksia aiheeseen liittyen

Arvoisa puheenjohtaja

Keskustan valtuustoryhmä jättää seuraavaa valtuustoaloitteen:

Lapunmäenkoulun ruokailu on porrastettu siten, että ensimmäiset ruokailijat aloittavat ruokailun jo heti kello 10 jälkeen. Toisinaan pienilläkin koululaisilla koulupäivä kestää kolmeen saakka, jonka jälkeen päivä jatkuu koulukuljetuksessa. Konnevedellä monet koululaiset ovat koulukyydityksen piirissä. Tämä tarkoittaa, että monilla oppilailla ruokailusta on kerennyt kulua yli viisikin tuntia ennen kotiin pääsyä. Tämä oikeasti heikentää jo pienen oppilaan kykyä osallistua loppupäivän opetukseen täysipainoisesti.

Valtuustoaloitteella ehdotamme, että kunnanhallitus valtuuttaisi sivistystoimen laskemaan, millaisia kustannuksia tulisi välipalasta kaikille perusopetuksen oppilaille, joilla on pitkä päivä. Osassa naapurikunnista on jo tällainen käytäntö. Välipalasta pyydetään usein pieni omavastuumaksu. Se voi olla esimerkiksi euro/oppilas/välipala.

Samalla olisi hyvä selvittää millaisia kustannuksia syntyisi, jos välipala olisi mahdollinen myös lukion opiskelijoille.

Välipala tarkoittaisi mahdollisesti lisätalousarviota sivistyspuolelle, sillä tähän ei olla valmistauduttu ensi vuoden talousarviossa. Välipalalla olisi varmasti lasten hyvinvointia tukeva vaikutus.

Keskustan valtuustoryhmä

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 21, 23
	Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja muutoksenhakukieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Hämeenlinnan hallinto-oikeus Raatihuoneenkatu 1 13100 HÄMEENLINNA Kunnallisvalitus, pykälät 22, 24	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika päivää
	Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät	Valitusaika päivää
	Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 10.12.2024 lukien.	

Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>
Valitusasia- kirjojen toimit- taminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettavat ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjaotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.